Amigoe

Vandaag

- CAP corruptie aangewreven p.1
- Groep Bonerianen vóór etymologische spelling p.2
- Defensie valt zwaar in koninkrijkswerkgroep p.3
- Overgangsfase voor onafhankelijkheid vrijwel zeker p.3
- Zakenman benadeeld door Marven nv p.5
- Programa di bokseo amateur bon organisá p.7

C. ANDRES PEREZ
...corrupt?...

STE JAARGANG — No.: 255 VRIJDAG 2 NOVEMBER 1979

esprek met Antillen in verschiet

Don Martina denkt aan compensatie

(Van onze correspondent)

DEN HAAG — De Antilliaanse regering zal van Nederland n forse schadevergoeding eisen als de belastingvlucht uit ederland naar de Antillen inderdaad wordt aangepakt. Dat eft kabinetsformateur Don Martina vanmorgen in Den Haag genover de Amigoe gezegd. Toch heeft de heer Martina nog tijd goede hoop dat de Nederlandse regering tegemoet komt n de Antilliaanse bezwaren tegen de voorstellen van aatssecretaris, Ad Nooteboom (Financien), om de belasting or Nederlandse maatschappijen, die om fiscale redenen naar Antillen uitwijken, te verhogen.

Na het gesprek dat hij gisteren samen met premier Miguel ourier met minister Frans Anriessen (Financien) — de baas" van Nooteboom — geoerd heeft, is Don Martina "iets optimistischer" geworden. "Er is in Nederland toch wel meer begrip voor de benarde Antilliaanse positie ontstaan", zei hij. "Minister Andriessen toonde zich — in tegenstelling tot staatssecretaris Nooteboom — bereid om naar een oplossing te zoeken".

Afgesproken is dat Nederland alsnog officieel gaat praten met de Antilliaanse regering over de belastingkwestie. Dat zal gebeuren aan de hand van een protest-nota die de regering in Willemstad binnenkort naar de Koninkrijksregering in Den Haag zal sturen. Het is de bedoeling dat de Nederlandse regering daar dan officieel op zal reageren en zal laten weten of zij voet bij stuk houdt of tot concessies bereid is.

Don Martina acht op grond van het gesprek met minister Andriessen dat dit wel iets zal opleveren. "De minister was heel open en heel positief tegenover ons", zei hij. "Hij heeft er begrip voor dat de Nederlandse maatregel de Antilliaanse positie in de belastingonderhandelingen met de Verenigde Staten slechts verzwakt. Ook toonde hij zich bereid om te praten over voorzieningen om de schade voor de Antillen te beperken".

Mocht Nederland — tegen de verwachting van Martina in — toch voet bij stuk houden, dan zal de Antilliaanse regering een schadevergoeding eisen. "Dat is geen dreigement", verzekerde de aanstaande premier vanmorgen. "Maar de realiteit dwingt ons in deze richting te denken. Voor de Antillen, voor Curacao staan grote belangen op het spel. Nederland zal daar rekening mee moeten houden". Don Martina denkt aan een bedrag van enkele miljoenen dat Nederland een groot aantal jaren achter elkaar naar de Antillen zou moeten overmaken en waarover de Antillen vrij zouden moeten kunnen beschikken, dus buiten de ontwikkelingshulp om.

Na afloop van de zitting van de Koninkrijkswerkgroep heeft ook MEP-leider Betico Croes een dringend beroep op de Nederlandse regering gedaan om de belastingmaatregel niet door te voeren. "We rekenen er op dat Nederland geen initiatieven neemt die ons miljoenen aan inkomsten per jaar kosten", zei hij.

Samen naar Koningin

WILLEMSTAD — Niet alleen de toekomstige premier en huidig kabinetsformateur Don Martina wordt morgenvroeg door Koningin Juliana op Paleis Soestdijk ontvangen. Ook de huidige minister-president, Miguel Pourier, en zijn echtgenote, die in Nederland zijn, worden daar tegen tien uur verwacht.

Scholen dicht in Venezuela

CARACAS — Op last van de regering zijn gisteren in Venezuela de scholen voor onbepaalde tijd gesloten na rellen waarbij woensdag een 16-jarige middelbare scholier was gedood.

Bij de ongeregeldheden op zeker 12 scholen in het gebied van Caracas werden bovendien tientallen jongelui gewond. Ook uit andere steden zijn moeilijkheden gemeld.

Honderden studenten hielden woensdag een betoging uit protest tegen, wat zij noemden, geweld van de zijde van de politie bij een optocht vorige week vrijdag ter ondersteuning van een wetsontwerp voor loonsverhoging.

Staat van beleg in Bolivia afgekondigd

Afgezette president houdt zich schuil

LA PAZ — De nieuwe uit militairen en burgers bestaande regering in Bolivia, die werd benoemd na de militaire staatsgreep van gisteren, heeft vandaag de staat van beleg in het hele land afgekondigd en het parlement gesloten verklaard. Dit werd bekendgemaakt door het perssecretariaat van de nieuwe president, kolonel Alberto Natusch, leider van de coup. Het parlement had tevoren de staatsgreep van gisteren veroordeeld en verklaard de afgezette president Walter Guevara Arze, die is ondergedoken, te zullen blijven steunen. Inmiddels heeft de 52-jarige kolonel Natusch de samenstelling van zijn kabinet bekendgemaakt. Daarvan maken vijf militairen en acht burgers deel uit, terwijl drie posten nog vakant zijn. De kolonel treedt zelf op als president.

Generaal Julio Herrera, die minister van Defensie was in de regering van Guevara Arze, is aangewezen als minister van Handel en Industrie. Hij is de enige minister van Guevara Arze die niet is ondergedoken. De portefeuille van Defensie in het kabinet van kolonel Natusch is in handen van generaal Oscar Larrain, terwijl luitenant-kolonel Carlos Mena minister van Binnenlandse Zaken en Justitie is. Twee burgers, Guillermo Bedregal Agapito, zijn benoemd als minister van resp. Buitenlandse Zaken en Financien.

Kolonel Natusch, die zijn regering ,,nationalistisch links" noemt, deelde mee dat de bestuursstructuur van het land zal worden hervormd en dat de individuele vrijheid en de rechten van de mens zullen worden gewaarborgd. Ook zou zijn regering samenwerken met de vakbeweging. Voorts kondigde de kolonel aan dat een assemblee bijeen geroepen zal worden om ,,nieuwe vormen van parlementaire activiteit" uit te werken. Deze zullen in de grondwet worden vastgelegd. Volgens de leider van de staatsgreep moet de volksvertegenwoordiging een actieve rol spelen, maar zou zij zich niet moeten bemoeien met het dagelijks werk van de regering.

Natusch ziet zich gesteld tegenover de oppositie van de twee voornaamste partijen in Bolivia, de studenten en de vakbeweging. Bij botsingen tussen militairen, die de staatsgreep steunen, en aanhangers van president Guevara Arze zijn gisteren negen mensen omgekomen.

De jongste staatsgreep in Bolivia betekent de 200ste in 156 jaar in dat land en de derde in de laatste drie weken in Latijns-Amerika, namelijk Nicaragua, El Salvador en Bolivia.

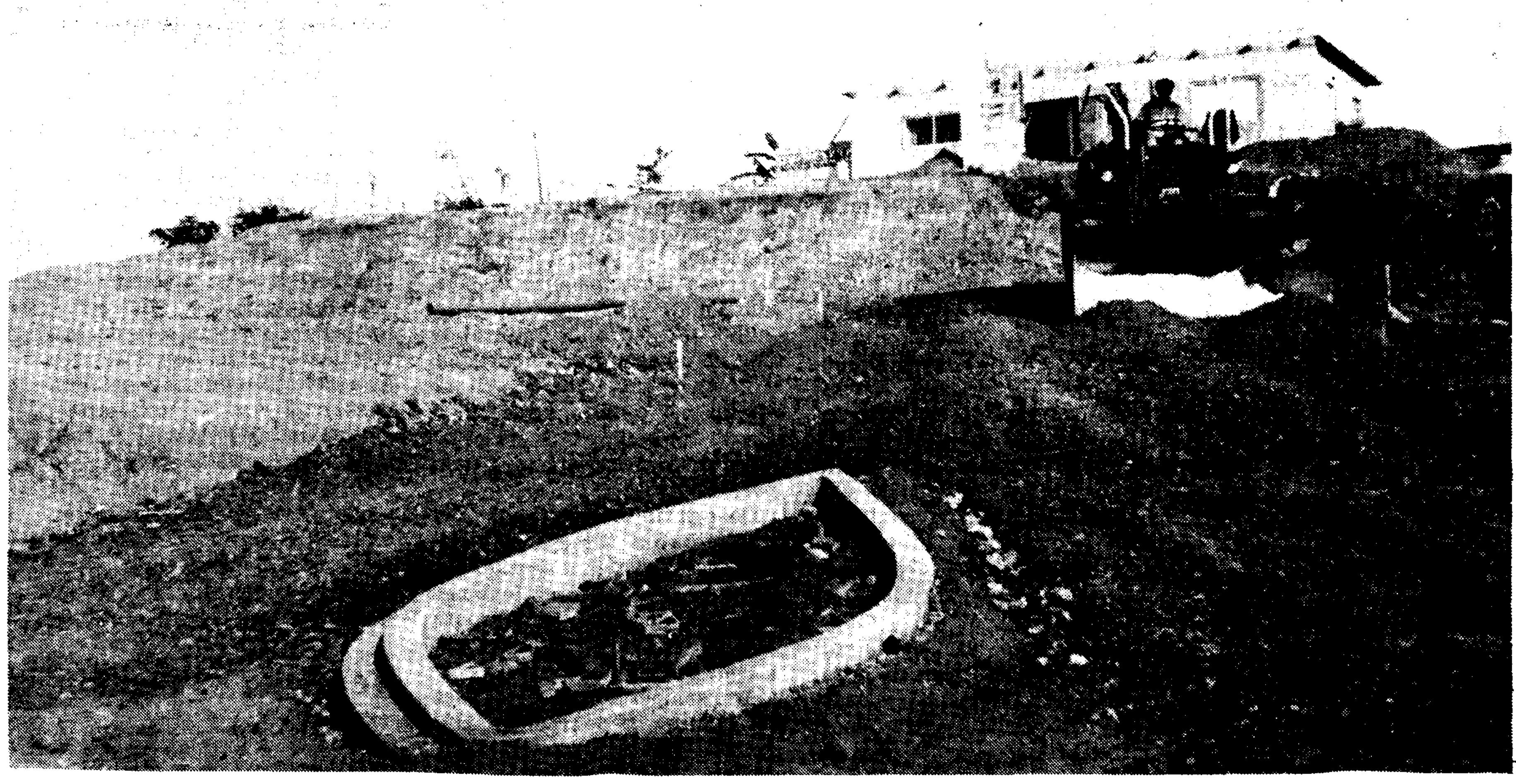
Kabinet-Begin gehoorzaamt opdracht Hof

JERUZALEM — De sraëlische regering gehoorzaamt het hooggerechtshof dat pdracht gaf de Joodse nederetting Elon Moreh te ntruimen. De regering heeft esloten de vestiging te erplaatsen naar openbaar land p de bezette Westelijke oever. De kolonisten moeten de nederetting op 22 november verlaten ebben.

Het kabinet, dat ruim vijf uur bijeen was, sloot een poging om le wet te wijzigen teneinde het vonnis van het hooggerechtshof e omzeilen, uit.

Het kabinet stemde niet over de verplaatsing van Elon Moreh. Minister van Landbouw Sjaron zei dat hij de vergadering van de commissie (van defensie) die een nieuwe lokatie zal kiezen, zal boycotten teneinde de nadruk te leggen op zijn verzet tegen verplaatsing.

De kwestie van een plan voor uitgebreide Joodse vestiging op de bezette Westelijke Jordaanoever zal worden besproken op een andere kabinetszitting.



WILLEMSTAD — In een van de zaterdagse commentaarkolommen weken geleden heeft de Amigoe gewezen op de geldverspilling bij de overheid door de aanleg van verkeersheuvels op de gekste plaatsen. Verkeersheuvels dienen voor een betere verkeersgeleiding, maar enkele van deze pas aangebrachte heuvels zijn meer obstakels b.v. T-kruising Erosweg/Cas Coraweg). In de huidige financieel benarde positie van het eilandgebied mag van de overheid toch een goede besteding van de voorhanden zijnde middelen verwacht worden. Langs de Seru Loraweg is het zelfs zo gortig gemaakt dat er een vluchtheuvel is aangelegd nog voordat er een weg bestaat. Heel duidelijk blijkt dat er op de heuvel gewerkt wordt om er een stuk grond bouwrijp te maken. Op de voorgrond de vluchtheuvel.

Gemeente beboet zichzelf.......

GAEVLE, ZWEDEN — De gemeente Gaevle in Zweden heeft zichzelf een boete opgelegd wegens overtreding van de gemeentelijke bouwvoorschriften.

De sociale dienst betaalt 2.400 kronen aan de bouwcommissie omdat zij twee particuliere woningen zonder vergunning van de commissie in een kinderbewaarplaats had veranderd.

,,De gemeente is aan de wet gebonden. Zij moet boetes betalen zoals iedereen", zei een woordvoerder.

Carlos Andrés Perez corruptie aangewreven

CAP's eigen partij vraagt om onderzoek

CARACAS — Het Venezolaanse congres gaat beschuldigingen onderzoeken tegen de vroegere president Carlos Andrés Perez. Het gaat om de aankoop van een schip voor bijna het driedubbele van de marktwaarde.

Oswaldo Alvarez Paz, leider van de parlementaire fractie van de regerende sociaal christelijke partij, heeft verklaard dat het initiatief is genomen door Andres Perez eigen Democratische Actie (A.D.) partij.

Afgelopen week beschuldigde een commissie van de A.D. de vroegere president van morele en administratieve verantwoordelijkheid voor de koop, na een lange en stormachtige zitting.

In 1976 kocht een staatsonderneming het koelschip Sierra Nevada voor een bedrag van 20 miljoen dollar, hoewel particuliere adviseurs het schip hadden getaxeerd op 7 miljoen dollar.

Andrés Perez, die president was van 1974 tot maart van dit jaar, keurde de aankoop goed. De gewezen president, die nu senator is voor de A.D., heeft iedere beschuldiging van oneerlijkheid in deze zaak van de hand gewezen.

Man dood na aanraken van 500 volt-kabel

KRALENDIJK — Gisteravond vond er een dodelijk ongeval plaats bij de werkzaamheden bij de Flamingo Airport. Volgens de eerste inlichtingen zou een werknemer van de Antillen N.V. door tot nog toe onbekende redenen in aanraking gekomen zijn met een 500 volt kabel. Hierdoor zou de persoon, genaamd Gerard de Ruiter op slag zijn gedood. Inmiddels heeft de politie het lijk vrijgegeven voor begrafenis.

Sneeuwstormen in de V.S.

WASHINGTON — Zware sneeuwstormen met windsnelheden tot 140 kilometer per uur hebben in de afgelopen dagen in Amerikaanse deelstaten van het middenwesten tot Texas aan negen mensen het leven gekost.

De noodtoestand heerst in Noord- en Zuid-Dakota, Colorado, Kansas en Oklahoma.

Ter stimulatie van economie

Prijsbeheersing in China ingetrokken

PEKING - De regering van de Volksrepubliek heeft gisteren de prijsbeheersing voor duizenden artikelen ingetrokken met het oogmerk de mededinging te bevorderen en de economie nieuw leven in te blazen. Dat heeft het persbureau Nieuw China bekendgemaakt. Voor verscheidene belangrijke levensmiddelen zijn de winkelprijzen onmiddellijk omhoog gegaan.

De prijsbeheersing heeft 22 jaar bestaan en is nu opgeheven voor ruim tienduizend produkten, die tezamen ongeveer twintig procent uitmaken van alles wat in China te koop is. Voortaan zullen de prijzen worden bepaald door de wet van vraag en aanbod, waardoor de producenten gemakkelijker kunnen werken, de produktie kan worden vergroot en het beschikbare assortiment kan worden verruimd. Op de lange termijn verwacht men van de maatregel een daling van de winkelprijzen in China.

De veranderingen zullen naar verwachting een ommekeer teweeg brengen in industrieen die tot dusverre voor onveranderlijke prijzen ondeugdelijke goederen vervaardigden, zo meent men in diplomatieke kringen. Een jaar geleden nog zouden opheffing van de prijsbeheersing en verhoging van de consumentenprijzen in China economische ketterij hebben betekend. De regering stelt zich ervan voor dat de levensstandaard in China in hoog tempo stijgt, de werkloosheid vermindert en er snel winst wordt gemaakt voor de financiering van modernisering in de industrie.

SAN SALVADOR — Bij botsingen tussen leden van het Revolutionaire Volksblok en de politie zijn donderdag in San Salvador ten minste acht mensen gedood.

De gevechten begonnen toen een politiewagen door een betoging van het Volksblok tegen de huidige regering werd geblokkeerd.

Guerrillas in Bogota veroordeeld

BOGOTA, COLOMBIA — Een militaire rechtbank in Bogota heeft donderdag zes stadsguerrilleros schuldig gevonden aan het doden van twee politiemannen, gebruik van springstoffen en vuurwapens en andere strafbare feiten.

De president van het hof, kolonel Nestor Espitia, deelde mee dat de vonnissen later in de maand zouden worden geveld. Zes beklaagden op het besloten proces zijn vrijgesproken.

De zes was het lidmaatschap aangewreven van het maoistische volksbevrijdingsleger (EPL), een van de verschillende guerrillabewegingen die in Colombia werkzaam zijn.

Er komt nog een proces tegen ongeveer 200 personen die ervan zijn beschuldigd dat zij behoren tot de beweging van de Negentiende April (M-19).

Vrachtboot en tanker in brand na aanvaring

GALVESTON — In de Golf van Mexico bij de monding van de baai naar Galveston woest een grote brand nadat daar gisteren een tanker en een vrachtboot met elkaar in aanvaring waren gekomen. De tanker is mogelijk doormidden gebroken. Beide schepen staan in brand.

De tanker was geladen met een hoeveelheid ruwe olie gelijk aan 400.000 vaten. Een groot deel van de olie is in zee gestroomd.

Bij het ongeluk zijn vier zeelieden om het leven gekomen. Er zijn 38 vermisten. De 32.285 ton metende Liberiaanse tanker Burmah Agate is door de bemanning verlaten.

Amigoe

UITGEVERIJ AMIGOE N.V.
Scherpenheuvel z/n, Curaçao N.A.
Postbus 577
Giro 440.000
Bankrek. nr. 874.825-10
Maduro & Curiel's Bank N.V.
CURACAO
Centrale (alle afdelingen): 672000
Directrice: Mayra van der Dijs.
Redaktie-raad: Goretti Salsbach, Frans Heiligers en Mayra van der Dijs.
Overige leden Redaktie: Oswald Chatlein, Toon van Dongen, Bernadette Baroud, Max Suart (sportverslaggever), Sheila Rhodes (secretaresse), Ken Wong (fotograaf).
Advertentie-afdeling: (acquisitie): Viola Bernardus Wil Steynis, Ingrid de Maayer.
ADVERTENTIE-AFDELING
Aanname advertenties:
Maandag t/m vrijdag 7.30 - 16.30 uur en Zaterdag 7.30 - 10.00 uur.
Alle advertenties voor de volgende dag moeten 1 dag van tevoren **vóór 3 uur** binnen zijn.
ZOEKERTJES: verschijnen op dinsdag en vrijdag en kunnen iedere dag tussen 7.30 - 16.30 uur worden opgegeven.
Alléén zoekertjes die op maandag en donderdag **vóór 12 uur** binnen zijn kunnen de dag daarop (dus dinsdag en vrijdag) verschijnen.
UITGEVERIJ AMIGOE (ARUBA) N.V.
Nassaustraat 110, tel.: 4333-4334-4335.
Directeur-Hoofdredacteur: Jos van der Schoot.
Redaktie: Ramiro Tromp, Ludwina Perez, Djisbie Franken (fotograaf).
Advertentie-afdeling: Jos van der Schoot, Marieta Dijkhoff.
BONAIRE
CORRESPONDENT: NOTIBON, Terra Corra z/n, tel.: 8736.
SINT MAARTEN
Correspondente: Yolanda Croes, tel.: 2493.
Advertentie: Vance James, tel.: 2283.
SABA
Correspondent: Ray Hassell.
ST. EUSTATIUS
Correspondent: Jan Smid, tel.: 2321.
DEN HAAG
Correspondent: Jan Schinkelshoek, Wingerd 540, Waddinxveen, tel.: 01828-7432.
DRUKKERIJ: Rotaprint n.v.
DISTRIBUTIE (ook abonnementen) Curaçao, Districo n.v., tel.: 36300, 37788, 37789.
Aruba, Nassaustraat 110, tel.: 4333.
Bonaire, Entrejol 153A
St. Maarten, Papergarden, tel.: 2283.
Losse nummers 45 cent.
Abonnementen op Antillen tien gulden per maand.
(Bovenwinden elf gulden per maand). Buiten Antillen (Nederland):
NAfl. 50,30 per maand (luchtpost) of NAfl. 16,00 per maand (zeepost), jaarlijks vooruit te betalen.

AGENDA CURAÇAO

WEEKEINDEDIENST eilandsgeneeskundigen van 3 november 1979 van 08.00 uur t/m 5 november 1979 om 07.00 uur:
Stads- en 2de district Oost: dokter R.Tjon Sie Fat, Gezondheidscentrum Janwé, spreekuren: 11.00-12.00/17.00-18.00 uur; voor spoedgevallen: tel.: 35380.
2 nov. 1979 van 18.00 uur t/m 5 nov. 1979 om 06.00 uur:
Stads- en 2de distrikt West: dokter A.C.Roose, spreekkamer Cas Chiquito, tel.: 23550; spreekuren: 11.00-12.00/17.00-18.00 uur; spoedgevallen: tel.: 84952.
In het derde distrikt: dokter Botero-Duque, Dokterswoning Soto, tel.: 641790.

★★★

WIT GELE KRUIS (wijkverpleging): Kantoor Santa Maria nr. 17, tel.: 82947; kantoor geopend van maandag t/m vrijdag van 07.00 t/m 16.00 uur: zat. gesloten; zuster Van der Loo neemt waar van 06.00-07.00 uur op tel.: 53746; de wacht heeft zuster Marsden, tel.: 14607; ook te bereiken op pageboy 027-585 (maandag van 14.00-16.00 uur kleuterbureau volgens afspraak).

★★★

BOTICA BANDABAO: geopend van maandag t/m vrijdag van 08.00-19.00 uur en zat. gesloten.
BOTICA'S (nachtdienst): Otrabanda: del Pueblo, tel.: 25444; Punda: Bettina, tel.: 37716.

★★★

VERLOF BEGRAFENIS:
3 nov.: R.M.E.Penso, Pallasstraat 7.
4 nov.: A.M.Rafaela, Seroe Fortuna 330.

★★★

BIOSCOPEN
WEST-END: 19.00-21.00 Bootleggers; 24.00 Drinken master.
DRIVE-IN: 19.00-21.00 Coma; 24.00 Madame Claude.
CINELANDIA: 19.15-21.15 Secret of Chines Kung Fu; 24.00 Interceptors.

Groep Bonaireanen voor etymologische spelling

KRALENDIJK — De Bonaireaanse dichters/schrijvers/filosofen hebben een gezamenlijke communiqué uitgegeven, waarin zij zich keren tegen het feit dat er op Bonaire de fonologische spelling geïntroduceerd gaat worden. Onlangs verklaarden de beide informateurs dat zij op spellingsgebied tot het akkoord zijn gekomen, dat Aruba de traditionele spelling zou gebruiken en dat Curacao en Bonaire de hun eigen spelling nog moeten bepalen. Volgens het communiqué zijn de schrijvers bijeen gekomen, daar zij allen van mening zijn dat zij elk een eigen spelling gebruiken, maar dat zij in het algemeen kunnen stellen dat Bonaire een non-fonologische spelling heeft. Unaniem verklaarden zij niet mee te zullen werken om Bonaireaanse manuscripten aan te passen aan de fonologische spelling. Zij zullen strijden voor het behoud van het traditionele papiamento zoals die vroeger gebruikt en geschreven werd door onze zeelui en zoals de eerste vertalingen van de kerkboeken luidden.

Bonaire heeft het recht om die spelling te gebruiken die het meest bij zijn geestesgesteldheid past, aldus het communiqué. Het Departement van Cultuur heeft alle gepubliceerde en niet-gepubliceerde Bonaireaanse werken geregistreerd en wij kunnen bewijzen dat de spelling, welke gebruikt wordt, de etymologische is. Gebaseerd op bovengenoemde feiten geven zij het volgende manifest uit. Als gevolg van het feit dat zij de meerderheid van de Bonaireaanse schrijvers/filosofen/ vertegenwoordigen, en in overweging nemen dat er van bovenaf geen spelling opgelegd kan worden aan Bonaire, zonder de traditie te respecteren en dat Bonaire haar eigen etymologische spelling door de geschiedenis heen heeft gebruikt, vormen wij een literaire front: Dit front stelt zich op tegen de academische tendens om een fonologische spelling op te dringen, die niet overeenkomt met de culturele wens van ons volk in haar werken. Dit manifest was ondertekend door: Carlito Nicolaas, Elizabeth Booi, Cecilia Evertsz, Nene Provense, Frans Booi, Raymundo Saléh, Papy Cicilia, Ana Thodé en Olga Winklaar.

NASCHRIFT REDACTIE: Het ware verstandig geweest van deze groep om zich tevoren goed te laten inlichten over hetgeen MEP, UPB en MAN zijn overeengekomen ten aanzien van de formatie van een nieuwe regering. Er is nergens gesteld dat Bonaire en Curacao een fonologische spelling krijgen.

Er is beslist dat Bonaire en Curacao ieder voor zichzelf nog moeten officieel uitmaken welke spelling zij voorstaan, Aruba heeft dat al gedaan. Er is niets van boven opgelegd. Van een stel "literatoren" mag toch verwacht worden dat zij kunnen lezen.

Uitstel van activiteiten duikvereniging

KRALENDIJK — In verband met het overlijden van de heer Gerard de Ruiter worden alle activiteiten van de duikvereniging Bonaire en ook haar algemene ledenvergadering, tot nader order uitgesteld.

CINE-TRUCK: Hedenavond geen voorstelling en morgenavond te Sta. Helena.
DIVERSEN
LIONS CLUB KORSOW: cabinet-meeting-Curacao Hilton Hotel.
AA-GROEP: 20.30 bijeenkomst-Fensohnstraat 4.
COOPERATIVA SHELL WORKERS: 19.30 algemene ledenvergadering-clubgeb. Schottegatweg West 359.
CENTRO PRO ARTE: 20.30 opvoering "Thalia": Kaster Pushi (première).

★★★

ZATERDAG
DIVERSEN
CHRISTOFFELPARK: dagelijks geopend van 08.00-15.00 uur.
OPENBARE BIBLIOTHEEK Centrale Bibliotheek (Van Walbeeckplein 13):
(Afd. volwassenen): maandag, woensdag en vrijdag van 10.00-12.00/14.00-20.00 uur; dinsdag en donderdag van 14.00-20.00 uur; zaterdag van 09.00-12.00 uur.
(Afd. Jeugd): maandag, woensdag en vrijdag van 10.00-12.00/14.00-18.00 uur; dinsdag en donderdag van 14.00-18.00 uur; zaterdag van 09.00-12.00 uur.
De studiezaal is op dinsdag en donderdag ook open van 10.00-12.00 uur.
TENTOONSTELLING
Gallery RG (Keukenstraat 20B) openingstijden: van maandag t/m zaterdag van 10.00-12.00/16.00-17.30 uur; dond. de gehele dag gesloten.
CURACAOS MUSEUM: tent. "Eigen bezit" openingstijden: 10.00-12.00/14.00-17.00 uur (behalve op maandag en laatste zondag van de maand).
CONTACTMIDDAG: van 14.00-16.00 uur voor ouders en studenten met father J.Dennis Murphy-Curacao Plaza Hotel.
THEATER DE TEMPEL: voorstelling "Images of Curacao": 10.00, 11.00, 12.00 en 18.00 uur.
BUR. VOOR LEVENS- EN GEZINSMOEILIJKHEDEN (Scharlooweg 77, tel.: 12358/12473) openingstijden: 07.30-12.00/13.30-17.00 uur.
APHAFI: actie "Yuda APHAFI, duna APHAFI"-carwash: Casa Cohen, Henderson Centrum, Henderson Rio Canario, Zuikertuintje Supermarkt en Pet Care, Brionwerf.
TOERISTENSCHIP: 07.30-17.30 uur Nordic Prince; 07.00-19.00 uur Fairwind-vert. Selma.
AUTOBUSBEDRIJF (ABC) (dienstregeling): eerste rit vanaf St. Willibrordus nr. Otrabanda om 06.00 uur.
Vertrektijden: vanaf Otrabanda nr. Willibrordus en Lagoen: 06.30, 08.30, 10.30, 12.30, 14.30, 16.30 en 18.30 uur.
Vertrektijden: vanaf Lagoen nr. Willibrordus en Otrabanda: 07.30, 09.30, 11.30, 13.30, 15.30, 17.30 en 19.30 uur.

★★★

TELECURACAO: 16.30 rocket Robin Hood; 16.50 super heroes; 17.15 wonder woman; 18.00 bulletin tele-8; 18.30 telenovela: Viviana; 19.30 public relations; 20.00 notisiero tele-8; 20.20 deporte tele-8; 20.30 the next step beyond; 21.00 Starsky & Hutch; 22.00 show di Job; 23.00 wrestling; 24.00 sign off.

Remitido

Ortografia

SI SEMPER MI A apoyá pueblo di Bonaire, semper mi a trata na resalté y lucha pé, awe mi ta haña ku lamentablemente mi no ta di akuerdo ku e decishon tokante e ortografia ku nos literatonan Boneriano ta di akuerdo ku ne. Ku esaki, mi no ke refutá, ofendé ni muchu menos señalá ku ta mi opinion t'esun di mas korrekto kompará ku e otro nuebe literatonan Boneriano, pero partiendo dje punto di bista ku mi tambe ta un poëta Boneriano, mi ta kere ku mi tambe tin libertat di ekspreshon, específikamente den e kaso aki.

Mi ta kere ku papia di nabegante- y bukinan di misa antaño, praktikamente ta pasa na pertenecé n'un era di romanticismo ku simpelmente ta di un generashon k'a keda tras ku nos ta rekordá ku kariño y sintimentu, pero ku lamentablemente no ta pertenecé na nos generashon nobo ku ta lucha pa otro idealnan; den e kaso'ki: Buska un ortografia hustifikativo pa nos lenga papiamentu pa por bisa k'e tambe t'un idioma meskos ku kualke otro.

Mi ta kere ku awen'dia ta hasta absurdo pa NI'UN idioma na mundu tin un base etimológiko, ya ku tur ta lucha pa bisa ku nan tin un idioma di nan mes sin tin ku laga entrevé den kada frase visiblemente ku determinada palabra ta "prestá" di otro idioma. Y no solamente esey sino ku a lo largo e ta difikultá enseñanza dje idioma siendo etimológiko, no solamente pa su eskritura sino pa su pronunsiashon. Prueba di esey: e idioma ingles. Ta shen por shento komprensibel ku nos antepasadonan no a profundisá riba ortografía di papiamentu y por lo tanto tabata papie y skirbie segun nan a formé ku tur e influenshanan di e otro bishitantenan k'a pisa nos tera.

Nos ta aferá nos na e eskritura di nos antepasadonan y kisas pa nan memoria of pasobra ela bira un kustumber of tradishon nos no ke kambie pero si nos a mantené nos tambe na tur e medionan di desenvolbimentu aktuashon, forma di pensa, ekspresion o sistema di bida di nos antepasadonan, anto awen'dia nos lo tabata un pueblo primitivo y no-desaroyá si nos no a sigi estudionan akadémiko. Por lo tanto, si estudio akadémiko tabata bon pa trese edukashon y civilisashon den nos pueblo Boneriano anto e por ta bon pa tresele tambe den nos ortografia. Mi ta kansá di tende stranheronan ta bisa ku nos idioma t'un patuá ku ta sobreviví gracias na otro idiomanan, aunke e mesun stranheronan aj ta lubidá ku no ta eksistí UN idioma na mundu ku no a horta palabra di otro idiomanan.

Si e idioma number unu na mundu, ku ta ingles por a hórta o tuma palabra di 22 idioma na mundu, manera ta wordu bisá, pe por a forma su mes, anto dikon papiamentu no por.

Door di tin un base fonológiko hustifikable mayoría di stranheronan den e sentido ey, tin forsa riba nos. Awel laga nos pensa ku nos lógiko no pasobra otronan ta haseie, sino pasobra t'asina mester ta.

Ami semper a boga pa un base fonológiko y semper lo sigi apoyá tur esnan ku ta lucha p'e mesun kausa'kí, y ta rechasá aplastante- y rotundamente e manifestashón di mi kompatriotanan, sin animo di ofendé ningun, aparte di e simpel deseo di duna mi opinion. Mi no ta boga pa un papiamentu pa Boneiru. Mi ta rechasá tur kaso di individualismo di tur e seis islanan. Mi ta boga pa un papiamentu pa Antiyas en general ku nos tantu di Boneiru, Aruba y Korsou ta diskutiendo tontamente, teniendo un solushon ku no t'asina difisil na man, n'e medida ku nos ke solushoné ku nos lógika, lubidando ku nos ta bibando aktualmente krisisnan mas grandi ku diskushon di ortografía (talbes menos importante) pa bienestar di Antiyas Hulandes.

LUPE REYES

AGENDA BONAIRE

POLITIE: 8000
BRANDWEER: 8222
TAXICENTRALE: 8845
HOSPITAAL: 8900

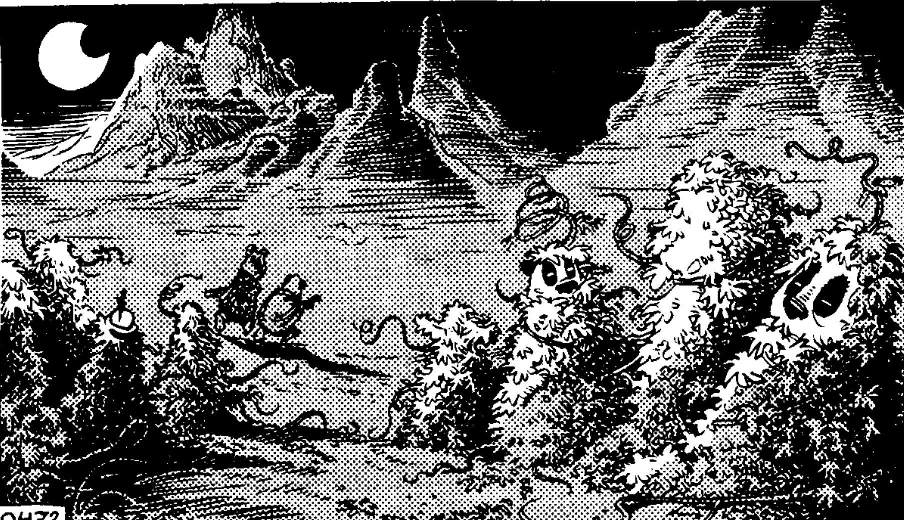
★★★

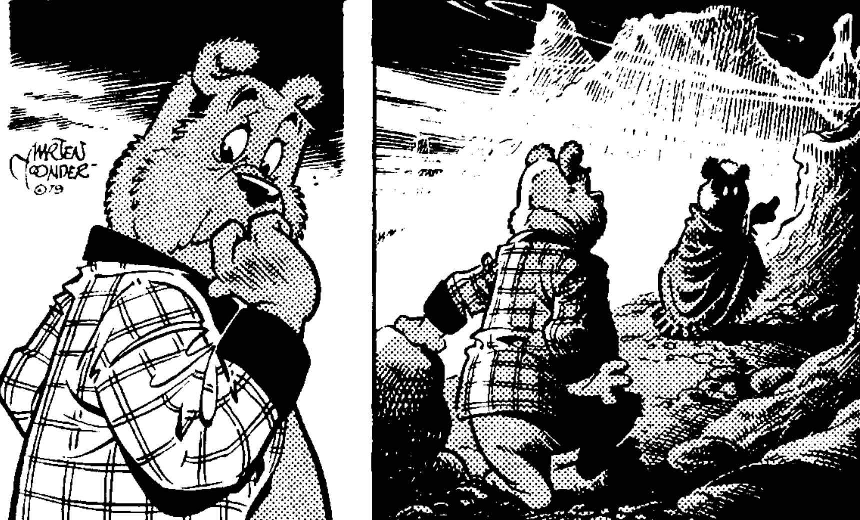
WEEKEINDEDIENST eilandsgeneeskundige van 2 nov. 1979 om 18.00 uur t/m 5 nov. 1979 om 07.30 uur: dokter Vloemans, Rincon, tel.: 6200.

★★★

ZATERDAG
DIVERSEN
OPENBARE BIBLIOTHEEK dagelijks geopend van 08.00-12.00/15.00-18.00 uur, woensdag ook van 18.00-21.00 uur.
BON. MUSEUM (oud politiewacht) openingstijden: maandag, woensdag en vrijdag van 08.00-12.00 uur en zaterdag van 09.00-13.00 uur.
LANDFILL te Lagoen: geopend van maandag t/m vrijdag van 08.00-16.00 uur en zaterdag van 08.00-12.00 uur.

Heer Bommel en de andere wereld





0472. — Geruime tijd liepen heer Bommel en Abbas zwijgend door de duisternis, totdat de maan boven de bergen rees en een vreemd landschap verlichtte.
"Daar staan ze", zei de laatste berustend. "Mamel en Hildrik, en oom Habat ook. Ach ja, veel van ons laten zich maar begroeien. Dat is makkelijker dan altijd vluchten. Je kan wringerdbladen eten en je hoeft niet meer te denken. Met jouw denken kunnen de wringerds zich bewegen en voeden. Zo is het leven hier".

"Maar dat is geen leven", sprak heer Ollie met bevende stem. "Het lijkt misschien wel gemakkelijk, maar een heer gaat zijn eigen eenzame weg en houdt niet van wringerdbladen".
"Ik ook niet", verklaarde de ander fier. "Daarom gaan wij altijd naar het vuur als de wringerds komen. Beter door het vuur vergaan dan door de wringerds".
"J-ja, misschien wel", gaf heer Bommel toe. "Maar het is beter om helemaal niet te vergaan en te leven als een heer, als u begrijpt wat ik bedoel. Daarom zie ik mijn plicht. Ik moet ons uit deze wereld redden, al zou..."
Hij zweeg en snoof met tegenzin de nachtlucht op.
"Het ruikt hier naar v-vulkanen", zei hij bedrukt.
"Ja, we zijn weer bij het vuur", gaf Abbas toe. "Ziet u dat kratertje? Het is uitgedoofd, en daarom kunnen we hier veilig de nacht doorbrengen. Maar we moeten om beurten de wacht houden om uit te kijken naar wringerds en op te passen voor uitbarstingen. Ik hoop dat Ira en de kinderen ons vinden. Ze kennen deze plek".

Maatregelen Setel tegen wanbetalers

WILLEMSTAD — Telefoonabonnees, die rekeningen van vóór 1979 nog niet hebben betaald, worden door Setel NV afgesneden van het telefoonnet. De toestellen in de huizen van deze abonnees zullen door Setelpersoneel worden weggehaald en de achterstallige rekeningen zullen in handen van een incassobureau worden gegeven. Willen deze abonnees toch telefoon, dan zullen ze, na eerst de rekeningen te hebben betaald, een geheel nieuwe aanvraag moeten dienen. Zijn er geen lijnen vrij, worden ze onder aan de wachtlijst geplaatst.

Setel gaat zich nu concentreren op de niet betaalde rekeningen van 1979. De maatschappij heeft eerder al bekend gemaakt, dat deze rekeningen voor 2 november moesten worden betaald; nu treft zij voorbereidingen om de telefoons af te sluiten van de abonnees die dit desondanks hebben verzuimd. De maatregelen zullen 15 november van kracht worden. Degenen wier telefoon wrodt afgesloten wegens onbetaalde rekeningen over 1979 zullen slechts drie dagen de tijd krijgen om hun schulden te betalen; daarna wordt hun toestel weggehaald en zullen ze, willen ze toch telefoon, een geheel nieuwe aanvraag moeten indienen.

Abonnees die schulden hebben, doch van wie de lijn nog niet is geblokkeerd, kunnen hun rekeningen nog betalen tussen 2 en 15 november. Hierna moeten zij zich met de kwitantie (s) vervoegen bij het kantoor op Sta Maria, dit omdat de betaling niet meer kan worden ingevoerd in de computer. Komen zij deze kwitanties niet laten zien dan worden ze toch afgesloten.

Jeugdig tweetal gearresteerd

WILLEMSTAD — De politie hield gisteren de 15-jarige jongen G.S. en de 21-jarige meisje V.A. aan als verdacht van verschillende diefstallen. De twee wonen in een 'gekraakt' pand aan het Julianaplein. Na het tweetal te hebben aangehouden trof de recherche in de woning vier metalen stoelen en een eveneens metalen tafel aan, die afkomstig bleken te zijn van diefstal. De jongen en het meisje zijn ingesloten.

Immigratie in Nederland

DEN HAAG — In de eerste acht maanden van dit jaar zijn volgens het CBS 9.398 mensen uit Suriname naar Nederland geemigreerd tegen 3.899 in de periode januari/augustus 1978. De immigratie uit de Antillen bedroeg in beide perioden ongeveer 3.000 personen. Daar staat tegenover dat zowel naar Suriname als naar de Antillen ruim 1.500 personen zijn geemigreerd in de eerste acht maanden van het lopende jaar, ongeveer even veel als verleden jaar. De meeste immigranten in Nederland komen nog steeds uit de landen rond de Middellandse Zee. In de eerste acht maanden van dit jaar waren dat er ruim 15.000 tegen 13.500 in dezelfde periode van het vorige jaar. De emigratie naar de landen rond de Middellandse Zee bedroeg resp. 6.720 en 7.348.

Emmabrug over week in bedrijf

WILLEMSTAD — De reparaties aan de Koningin Emma (ponton) brug zullen waarschijnlijk eind volgende week gereed zijn. Dit is medegedeeld van de kant van het Havenkantoor. Gehoopt wordt dat het publiek nog enige dagen geduld zal willen betrachten en mee zal willen werken om het vervoer met de pontjes zo soepel mogelijk te laten verlopen.

Tengevolge van een noodlottig ongeval op Bonaire is op 1 november plotseling uit ons midden weggenomen onze geachte kollega en medewerker

GERARDUS HENDRICUS de RUITER

Ons diep medeleven gaat uit naar zijn vrouw en zoontje.
Wij hopen dat zij de kracht krijgen om dit zware verlies te dragen.

Direktie en medewerkers
DE ANTILLEN NV
Bonaire - Curaçao

Met diep leedwezen maken wij het overlijden in Nederland bekend van ons innig geliefd zoontje, broertje, neefje en kleinzoon

FARIM HAIRUM ABDUL-HAMID

in de leeftijd van 5 jaar

zijn vader	: Nelson F. Abdul-Hamid
moeder	: Marlene Abdul-Hamid Libier
broertje	: Farouk Amore Abdul-Hamid
neef	: Donovan Carl Olario
grootmoeders	: Thelma Curiel en Rosa Delanooy
ooms	: Stanley Libier
	Norman en Elna Delanooy (Nederland)
	Rene Delanooy (Nederland)
	Toni Curiel (Nederland)
	Stanley Curiel
	Ali Abdul-Hamid
tantes	: Ethel Libier en familie
	Alice Libier
	Beatrix Libier
	Ruth Abdul-Hamid
	Maruga Abdul-Hamid

Alle neven en nichten en overige families: Lourensz, Curiel, Jansen, Bigilia en Tremus.

De begrafenis zal plaatsvinden zondag 4 november 1979 om 5.00 n.m. vanaf El Tributo (Otrabanda) naar de R.K. Begraafplaats aan de Roodeweg. Gelegenheid tot rouwbeklag vanaf 11.00 uur bij El Tributo (Otrabanda). Na de begrafenis verzoeke geen rouwbeklag aan huis.

Door een tragisch ongeval tijdens zijn werkzaamheden is overleden onze grote vriend en buddy

Gerard de Ruiter

Onze deelneming gaat uit naar zijn vrouw en zoontje.

Bestuur en leden van
Duikvereniging Bonaire

[B]IESHEUVEL: STATUUT MOGELIJK FLEXIBEL GENOEG

Richting Koninkrijkswerkgroep:

[O]vergangsfase is zo goed als zeker

(Van onze correspondent)

[D]EN HAAG — De Koninkrijkswerkgroep stuurt aan op een [ov]ergangsperiode van enkele jaren tussen de huidige en de [toeko]mstige staatkundige positie van de eilanden. Dat heeft [voorzi]tter Barend Biesheuvel gistermiddag duidelijk gemaakt [na af]loop van de derde zitting van de Antilliaans-Nederlandse [werkg]roep, die in Den Haag is gehouden. De institutionele [werk]groep van de Koninkrijkswerkgroep - onder leiding van de [Nede]rlandse volkenrechtdeskundige prof dr J.P. Kapteyn - [moet] uitzoeken hoe er een overgangsfase kan komen waarin de [eilan]den "geleidelijk toegroeien" naar de nieuwe situatie en de [bestaa]nde banden met Nederland grotendeels intact blijven. [...]ken zal worden", zei Biesheuvel, "of het Statuut daarvoor [moet] worden gewijzigd of dat het flexibel genoeg is om het [zonder] Statuut-wijziging te bereiken".

Naar verluidt in kringen rond de Koninkrijkswerkgroep wordt gedacht aan een overgangsperiode van een jaar of tien. Die zal al spoedig na afloop van het werk van de werkgroep en de daarop volgende politieke topconferentie kunnen ingaan. Het is uitdrukkelijk de bedoeling dat de nieuwe verhouding van de eilanden onderling in die periode al zijn beslag krijgt.

Als de overgangsfase verstreken is — omstreeks 1990 — zal de nieuwe staatkundige positie van de eilanden van de Antillen moeten intreden. Voor die "eind-situatie" — zoals Biesheuvel het gisteren noemde — denkt de Koninkrijkswerkgroep aan een soort Gemenebest van Nederland en de Antillen: onafhankelijk, maar niet los van elkaar. Welke banden tussen de Antillen en Nederland blijven bestaan, bestudeert de werkgroep nog. Het grootste probleem waar de Koninkrijkswerkgroep mee worstelt, zijn de toekomstige verhoudingen tussen de eilanden. Voorzitter Biesheuvel is er inmiddels in geslaagd een lijst met onderwerpen op te stellen, waarover de eilanden in principe bereid zijn een of andere vorm samen te werken". Meer dan dat defensie en buitenlandse betrekkingen op dat lijstje voorkomen, wilde hij niet zeggen. Volgens inlichtingen van de Amigoe heeft Biesheuvel 39 onderwerpen gevonden, waaronder nationaliteit, staatshoofd, munt, politie, verschillende takken van recht, een Institutioneel Hof.

Biesheuvel: "Of die samenwerking nou staatsrechtelijk of volkenrechtelijk zal zijn, is minder interessant. "Ik ben sterk geneigd dit pragmatisch te bekijken. Het gaat erom uit te zoeken hoe die samenwerking flexibel tot stand kan worden gebracht".

Eén van de voornaamste punten daarbij is volgens de werkgroepvoorzitter de toekomstige besluitvormingsprocedure. In Den Haag heeft de Koninkrijkswerkgroep daar uitvoerig over gesproken. Dat beraad is nog niet afgerond. De institutionele werkgroep, zo kondigde Biesheuvel aan, moet een verdere studie uitvoeren en daarbij ook de problemen van de kleinere eilanden bekijken.

Ook zijn deze week de kosten van de verschillende staatskundige oplossingen en mogelijkheden besproken. Dat gebeurde aan de hand van een nota dat was opgesteld door enkele financiele deskundigen: Russchen (Nederland), Mito Croes (Aruba) en Irving Plantsz (Curacao). Voor de volgende zitting van de Koninkrijkswerkgroep op Aruba zullen deze deskundigen "aanvullende gegevens" op tafel leggen.

De Koninkrijkswerkgroep vindt dat Nederland in de toekomst royaal moet blijven met ontwikkelingshulp. Of zoals Biesheuvel het formuleerde: "Nederland moet bij een vaststellen van de mate van de ontwikkelingshulp niet alleen naar het inkomen per hoofd van de bevolking op de Antillen kijken, maar dient ook te letten op de bijzondere betrekkingen die al eeuwenlang tussen beide landen bestaan".

De financieel-economische werkgroep onder leiding van prof drs Hans Weitenberg, zal een rapport maken over de toekomstige relaties met internationale organisaties (waarvan de Antillen nu via Nederland lid zijn) en de EEG (waarmee de Antillen geassocieerd zijn).

Ook is deze week door de Koninkrijkswerkgroep gesproken over de opleiding van Antillianen voor de buitenlandse dienst. De Koninkrijkswerkgroep mikt er nog altijd op 1 juli volgend jaar klaar te komen, maar "dat is", zei Biesheuvel gisteren uitdrukkelijk, "geen heilige datum".

[Verg]adering over [...] van Aerocargo

[WI]LLEMSTAD — Met of [zonder] quorum zal het Aerocar[go-pers]oneel zich vanmiddag [uitspre]ken over een cao-ak[koord] tussen de NABLP en [Aeroca]rgo. De vergadering [vindt pl]aats vanmiddag om zes [uur in] het AVVC-gebouw. Het [is] een tweede oproep voor [[...]]enve[r]gadering, nadat de [eerste] bespreking belegd was [in] het afgelopen weekeinde [waar] geen quorum werd be[reikt].

[Het a]kkoord tussen de Aero[cargo-d]irectie en de NABLP [kwam] tot stand nadat een com[missie] van drie deskundigen [een] uitbracht over de finan[ciële] toestand van het bedrijf. [...]kend volhardde de bond [in] een staking van het per[soneel] in haar cao-eisen op [...] een uitspraak van de [...] [...] van de bond, [A]erocargo het pakket zou [...] dragen. Aerocargo hield [...] vol dat dat niet het geval [...] waarop een commissie de [...]ng van het bedrijf bestu[deerde], waaruit bleek dat het [pak]ket van de bond 1.5 mil[joen gu]lden zou kosten. Het be[drijf zo]u niet bij machte zijn die [...] last te dragen, luidde [...].

[In a]anwezigheid van wnd [lands]middelaar, E.Karel, [zijn] partijen op grond van [het co]mmissie-verslag, een tus[senweg] vinden. Het personeel [moet z]ich nog definitief uit[spreken] over het akkoord waar[na de] cao-ondertekening kan [plaats]vinden.

Prikklokken

WILLEMSTAD — Bij enkele landsdiensten zijn prikklokken aangeschaft om de productie van de overheidsdienaren beter te controleren en op te voeren. Voor zover de Algemene Rekenkamer heeft kunnen nagaan, hebben deze prikklokken protesten opgeroepen van ambtenaren en werden bij gevolg niet meer gebruikt. Bij een andere dienst is de klok overgoten met zoutzuur, zodat het apparaat als verloren moet worden beschouwd. Hoewel dit laatste feit is doorgegeven aan de politie, is er niemand aansprakelijk gesteld voor het vergrijp. Deze passage pleit niet voor de ernst van een groep overheidsdienaren.

[Mu]taties in [best]uur van [zie]kenhuis

[WI]LLEMSTAD — Het [bestu]ur van de stichting [...]th Hospitaal is per 1 [novem]ber gewijzigd met het [...] als bestuursleden van [...]en S. Martina, P.T.M. [...] en mr Haley. Drs L. [...]ean is aangebleven als [vice-]voorzitter.

[Als] secretaris is benoemd [mevro]uw mr. Monte-Boskaljon [en] drs E. Wawoe penning[meester] is van de stichting.

[Ande]re leden zijn verder dr [...]ngels, E. Flores, N. de [...] mevr. H. Prins-Prince, [...]dman en mr. A. Torres. [...] leden in het stichtings[bestuu]r zijn mevrouw Prins, N. [...]ola en mr. Torres.

'Interview'

WILLEMSTAD — In het programma "Interview", morgenochtend van kwart over negen tot tien uur op Radio Hoyer II, zijn allereerst een tweetal nabeschouwingen te beluisteren. Om te beginnen een terugblik op het toneelstuk Equus; hiervoor is te gast in de studio de regisseur van het stuk, Herman Broesterhuizen. Ook is er een nabeschouwing van de Bonaireaanse zeilregatta, waarover een gesprek wordt gevoerd met de heer Siebesma. Naast deze nabeschouwingen wordt ook nog gesproken met mevr Römer van de toneelgroep Thelia.

WILLEMSTAD — De familie Rosalia aan de Grote Berg [...] kreeg bericht uit Nederland dat hun zoon, Robert Rosalia, op 30 oktober aan de HTS in Den Haag is geslaagd voor de richting bouwkunde. Robert studeert nu verder voor brandweer-officier.

Feria van UHA

WILLEMSTAD — Union Hubentut Antiano (UHA) organiseert in het weekeinde een 'feria' op het UHA-terrein aan de van Eyck van Voorthuyzenweg (z-n). Morgen is de kermis open van 4 uur 's middags tot 2 uur 's nachts en zondag van 12 uur 's middags tot 12 uur 's avonds. Op deze laatste dag zijn de activiteiten op de feria vooral op kinderen gericht. Er zullen planten en handenarbeispullen verkocht worden en tevens zullen een band en een folkloristische dansgroep optreden. De opbrengst wil de UHA gebruiken voor de financiering van diverse projecten, zoals het opzetten van een crèche en uitbreiding van de kantine en voor de voortzetting van de cursussen die bij de UHA kunnen worden gevolgd.

Kleine maatschappijen in het gedrang

ALM wil gelijke kansen in concurrentie met VS

WILLEMSTAD — De 'Civil Aeronautics Board' (CAB), de Amerikaanse raad voor de burgerluchtvaart zal eind dit jaar beslissen hoeveel en welke Amerikaanse luchtvaartmaatschappijen vluchten uit gaan voeren op het Caribisch gebied en Latijns-Amerika; tevens zal zij beslissen welke punten in deze regio's hierbij worden aangedaan. Deze CAB-beslissingen zullen zijn gebaseerd op de resultaten van de zogenaamde 'Caribbean Area Service Investigation', een onderzoek naar de behoefte aan luchtverbindingen tussen de VS enerzijds en anderzijds Latijns-Amerika en het Caribisch gebied. Ook [...] de Antillen zullen [...] beslissingen van groot [...] zijn. Dit staat te lezen [in de] laatste ALM-Intercom.

De Verenigde Staten hangen sinds enige tijd in hun luchtvaartpolitiek het standpunt aan dat betere en goedkopere vervoersmogelijkheden worden belemmerd door een te strakke prijs-regulatie. De verschillende luchtvaartmaatschappijen hebben vooral met betrekking tot de tarieven een veel grotere vrijheid gekregen. Deze politiek van de VS heeft ook invloed gehad op de buitenlandse maatschappijen die vooral met charters opereren in de Verenigde Staten. Prijs-verschillen tussen charter- en lijnvlucht verdwenen en de chartermaatschappijen raakten hierdoor in grote moeilijkheden. Wel bepleitte de VS daarnaast een grotere vrijheid in landingsrechten, ook voor de buitenlandse maatschappijen. Dit 'deregulation' principe is in wezen een verschuiving in de 'open sky' politiek.

Het ALM-standpunt tegen over 'open sky policy' is positief, zolang er waarborgen zijn voor een eerlijke concurrentie en min of meer gelijke kansen voor beide partijen.

De VS is echter niet zo enthousiast voor een echte open sky politiek. Vorig jaar, [illegible] de [illegible] VS [illegible] 1957 [illegible] [Neder]landse Antillen [illegible] Koninkrijk der Nederlanden. In [illegible] Antillen. [illegible] de ALM in de verdrukking [illegible] door hun beperktere financiele mogelijkheden niet met de groten kunnen concurreren. Verbindingen naar de landen waartoe deze kleinere maatschappijen behoren, worden daarmee noodzakelijkerwijs onderhouden door buitenlandse maatschappijen, die nauwelijks of geen economische binding met het land in kwestie hebben. Deze buitenlandse maatschappijen kunnen dan ook op elk moment zo'n land uit hun vluchtschema schrappen omdat de verbinding voor de maatschappij niet rendabel genoeg is. Dit deden een aantal maatschappijen waaronder Panam en Eastern Airlines onlangs met de Nederlandse Antillen. Het spreekt voor zichzelf dat dit een nadelige invloed heeft op zowel toerisme als deviezeninvoer.

Het is derhalve van het grootste belang, dat een maatschappij als de ALM de kans krijgt om deze vitale verbindingen zelf te onderhouden. De komende maanden worden de luchtvaartbesprekingen tussen de VS en de Nederlandse Antillen hopelijk weer hervat. Wil de ALM zich in de toekomst op een economisch gezonde wijze kunnen blijven ontwikkelen, dan zal de luchtvaartovereenkomst die voortkomt uit deze besprekingen rekening moeten houden met de fundamentele verschillen tussen de grote Amerikaanse luchtvaartconcerns aan de ene kant en de Antilliaanse (nationale) 'carrier' met de daarin gevestigde nationale belangen aan de andere kant.

Mr. B. BIESHEUVEL ... nadrukkelijk ...

Betico Croes verdedigt Koninkrijks werkgroep

(Van onze correspondent)

DEN HAAG — MEP-leider Betico Croes heeft de Koninkrijkswerkgroep in bescherming genomen tegen aanvallen van mr Henny Eman (jr) van de AVP.

In een vraaggesprek met een Nederlandse krant zei Eman deze week de hele werkgroep maar een "komedie" te vinden nu de MAN en de MEP het ook op staatkundig gebied eens waren geworden. Betico Croes reageerde daar gisteren scherp op. "Wij hechten groot belang aan de Koninkrijkswerkgroep", zei hij. "Wij hebben offers moeten brengen om de werkgroep tot stand te brengen. We zullen er in alle ernst aan blijven deelnemen, opdat we er voor Aruba wat van verwachten".

Ook onder de Nederlandse leden hebben Emans uitlatingen nogal wat ergernis gewekt. "Zo, dus wij zijn allemaal komedianten", gromde een hunner de AVP-leider toe. Volgens voorzitter Biesheuvel heeft de Koninkrijkswerkgroep na de tot standkoming van het regeerakkoord tussen Don Martina en Betico Croes nog wel degelijk zin. "Mij is niet gebleken dat de nieuwe Antilliaanse regering een weg wil hebben", zei hij. Croes voegde eraan toe dat het kabinet-Martina alle medewerking zal verlenen aan de Koninkrijkswerkgroep.

Antillen volgen daarin één lijn

Defensie valt zwaar in Koninkrijkswerkgroep

(Van onze correspondent)

DEN HAAG — De toekomstige verdediging van de Antillen stelt de Koninkrijkswerkgroep voor grote problemen. Terwijl alle Antilliaanse afgevaardigden vinden dat Nederland na het beeindigen van de Koninkrijksbanden op een of andere manier verantwoordelijk moet blijven voor de externe defensie van de eilanden willen de Nederlandse leden dat Nederland zich militair helemaal terugtrekt.

Dit belangrijke meningsverschil heeft de Koninkrijkwerkgroep uitvoerig beziggehouden tijdens de vergaderweek in Den Haag. Een oplossing is nog niet in zicht, zo gaf voorzitter Barend Biesheuvel gisteren na afloop van de zitting toe. Wel hebben de Nederlanders naar zijn zeggen "begrip" voor de Antilliaanse bezorgdheid als de Nederlandse mariniers de onafhankelijkheid van de eilanden - in welke vorm dan ook - abrupt teruggetrokken worden en er een vacuüm ontstaat.

Een studiegroep van de werkgroepleden Eric Kleinmoedig (Curacao), Betico Croes (Aruba) George Soliana (Bonaire) en Wili Johnson (Saba) - onder toeziend oog van generaal-majoor Lamers - zal zich de komende maanden over de defensie buigen. De bedoeling is dat voor de eerstkomende zitting van de Koninkrijkswerkgroep (op zeven januari op Aruba) rapport zal worden uitgebracht.

Als compromis wordt gedacht aan de mogelijkheid om landen als de Verenigde Staten, Venezuela, Colombia, Engeland, Frankrijk en ook Nederland te vragen zich garant te stellen voor de toekomstige veiligheid van de zes eilanden, zo werd gisteren in kringen van de Koninkrijkswerkgroep vernomen. Maar het probleem is dat Nederland daar niet veel oren naar heeft aan zo'n "consortium" deel te nemen.

De Antilliaanse leden trokken deze week in Den Haag één lijn tegenover het Nederlandse standpunt dat "Holland" na het verbreken van de Koninkrijksbanden geen enkele verantwoordelijkheid meer heeft voor de Antilliaanse verdediging. Zowel Aruba als Curacao namen krachtig stelling tegen het plan van gen. majoor Lamers om de toekomstige defensie van de Antillen toe te vertrouwen aan een gedecentraliseerde Antilliaanse verdedigingsgarde, die voldoende sterk zou moeten worden uitgerust om mogelijke aanvallers even bezig te houden en buitenlandse hulp in te roepen.

Buitenlandse - liefst Nederlandse - militaire garanties achtte de Antilliaanse afvaardiging noodzakelijk. Het voornaamste argument was dat de eilanden te zwak zijn om zichzelf te kunnen verdedigen. Maar Nederland is er niet erg happig op om in de toekomst militair aanwezig te blijven en - zoals een Nederlands lid zei - "de kans te lopen in een Caribisch conflict verwikkeld te raken". Bovendien zal het, zo vreest men vooral in kringen van buitenlandse zaken, in de Derde Wereld de indruk kunnen geven dat Nederland er nog altijd kolonies op na houdt. Alle Antilliaanse voorstellen om een "symbolisch aantal mariniers" op de Antillen gestationeerd te houden zijn naar verluidt in Den Haag dan ook door de Nederlandse delegatie afgewezen.

Een tussenoplossing waaraan binnen de Koninkrijkswerkgroep serieus gedacht wordt is een aantal landen te vragen zich garant te stellen voor de toekomstige veiligheid van de Antillen. Als mogelijke deelnemers aan zo'n consortium noemde werkgroepvoorzitter Biesheuvel gistermiddag de Verenigde Staten, Venezuela, Colombia, Engeland en Frankrijk. De Antillen zijn wel voor dit idee te porren, zo bleek gisteren uit reacties van Betico Croes en Eric Kleinmoedig, maar slechts onder voorwaarde dat ook Nederland zich bij dat rijtje landen voegt. "Het is uitdrukkelijk de Arubaanse wens dat Nederland aan dat consortium meedoet", zei Croes. Namens Curacao sloot Kleinmoedig zich daarbij aan.

Onder die druk verklaarde de Nederlandse afvaardiging zich bereid om minister Fons van der Stee (Antilliaanse zaken) en andere Nederlandse politici te polsen of zij ermee kunnen instemmen dat Nederland straks samen met andere landen de verantwoordelijkheid voor de Antilliaanse veiligheid op zich neemt. "Wij hebben begrip voor de Antilliaanse zorgen. We hebben beloofd eens na te gaan hoe daaraan tegemoet gekomen kan worden", zei Biesheuvel. Het officiele Nederlandse regeringsstandpunt - vorig jaar door minister Van der Stee in de Tweede Kamer voorgelezen - is dat "het niet voor de hand lijkt te liggen" dat Nederland na het beeindigen van de Koninkrijksbanden militair op de Antillen aanwezig blijft.

Een probleem van het consortium is of er Nederlandse, buitenlandse of "gemengde" troepen op de Antilliaanse eilanden gelegerd moeten worden. De Antilliaanse leden van de Koninkrijkswerkgroep hebben de voorkeur voor Nederlandse militairen. De Nederlanders denken dat er in zo'n geval helemaal geen vreemde soldaten op de Antillen hoeven te worden gestationeerd.

Volgens werkgroepvoorzitter Biesheuvel is het nu nog te vroeg om de VS, Venezuela, Colombia, Engeland en Frankrijk te polsen of zij zich garant willen stellen voor de toekomstige Antilliaanse veiligheid. "Eerst moet vast staan wanneer en in welke gedaante de Antillen onafhankelijk worden", zei hij.

(zie over deze materie ook de weekend-bijlage Napa van vandaag. RED.)

Zakenvaria

ABN TRUSTCOMPANY (Curacao) NV opent op 19 november haar nieuwe kantoorgebouw aan Pietermaai 15. De opening zal worden verricht door Mr R. Hazelhoff, directeur van de Algemene Bank Nederland NV te Amsterdam en vindt plaats tussen half 5 en half 7 's middags.

Posners tegen cao voor straatverkopers

WILLEMSTAD — Tijdens een bespreking tussen het CFW-bestuur en de directie van Posners Agencies gisteren in aanwezigheid van wnd landsbemiddelaar E.Karel, is gebleken dat Posners tegen een cao is voor de straatverkopers van het bedrijf. Dit blijkt uit een rondschrijven van de bond aan de verkopers die het bedrijf, die worden opgeroepen voor een spoedvergadering de volgende week donderdag om vijf uur in het AVVC-gebouw.

De bespreking van gisteren, aldus het rondschrijven, was bedoeld om ze spoedig mogelijk tot cao-onderhandelingen te komen ten behoeve van de salesman van Posners Agencies. Bij die gelegenheid zou de directie van het bedrijf zich tegen een cao voor genoemde [...] uitgesproken. Op grond daarvan zal de CFW de volgende week donderdag de situatie bespreken met de betrokken werknemers.

VERLOOFD
mej. C.R.M. van Campen
en
drs. J. Caljouw
Willemstad Curaçao

AGENDA ARUBA

[L]OSSE NUMMERS op Aruba [d]agelijks verkrijgbaar bij:

[O]RANJESTAD: Zepp Wever, [I]ngrid, La Fama, Popular en [W]est Sodafountain.

[S]AN NICOLAS: Nicolas Store, De Wit Stores in Aruba Caribbean en Sheratonhotel, Van Dorp in Americana en Holiday [I]nn drugstore.

[K]antooruren: 08.00-[12].00/14.00-17.30 uur; zaterdag [ge]sloten.

[T]elefoon: 4333, 4334, 4335. [V]oor spoedgevallen na kantoor[tij]d: 1639, 2316 en 2950.

[Ba]nkrek. nr.: 248-1 Barclays [Ba]nk.

[T]axicentrale: 24 uur per dag, [te]l.: 2116 of 1604.

[P]OLITIE: 4555
[A]LARMCENTRALE: 4255

[B]IOSCOPEN
[O]RANJESTAD: Boulevard: [20].30 Terror (18 jr.); 24.00 The [lov]e bucher (18 jr.). Rialto: [20].00 Encuentros cercanos con [te]rcera (18 jr.); 22.30 Kamer[meis]je voor Meneer P. (18 jr.).
[BA]SHI: Drive-in: 20.30 en [24.00] Tattoo connection (18 jr.).
[SAN] NICOLAS: Principal: [...] Bingo long (al); 20.30 [M]oving violation (18 jr.); 24.00 [The] female bunch (18 jr.).

[B]OTICA'S: Oranjestad: Oduber, tel.: 1780; San Nicolas: San [Lu]cas, tel.: 5119.

[W]ACHTREGELING DOKTO[REN]
[Or]anjestad, Sta Cruz, Paradera [en] Noord: dokter A.S.Ridder[stap], Sta Cruz 362, tel.: 8017.
[San] Nicolas en Savaneta: dok[ter] C.E.Zaandam, Palisiaweg [...], tel.: 5816.

***

[W]ITTE GELE KRUIS: Oranje[sta]d: tel.: 3168; Noord: tel.: [...]; Sta Cruz en Paradera: [tel.]: 8288; Savaneta en Brazil: [tel.]: 7020; San Nicolas: tel.: [...]; Tijdens kantooruren: [...], Patiastraat 27, tel.: [...]

***

[W]EEKEINDEDIENST tand[a]rts van zat. 12.00 uur t/m [maa]ndag 08.00 uur gelieve tele[fon]iste Dr. Horacio Oduber [zi]ekenhuis op te bellen, tel.: [...]00.

***

[D]IVERSEN
[F]LIGHT INFORMATION [...]: dagelijks geopend [...]00-20.00 uur; na 20.00 [...] via verkeersto[ren].

[CAS] DI CULTURA: 19.00-[2]1.00 uur schilderijen-tentoon[ste]lling (Ria Houwen)-Vondel[laa]n 2, Oranjestad.

***

[Z]ATERDAG
[D]IVERSEN
[AR]UBAANSE ORCHI[DE]EENVERENIGING: 14.00-[..]00 uur plantenverkoop-[...]nische school Cesar Ter[...], Sero Blanco.

[U]NION HUBENTUD ANTI[LLANO]: 16.00-02.00 uur kermis-[...] Ejek van Voorthuyzenweg.

[...]VIA-ZANGFESTIVAL [...] de jeugd van de Ned. Ant.-[Cas] di Cultura.

[...]BERG JAZZ SEXTET: [...] 21.00 uur een presentatie [in h]et oude luchthavengebouw, [...]

[SP]ORT
[...]EMCLUB "ARUBA MAR[...]S": 14.00 limietwedstrij[d] Povo-zwembad.

[...] BILJART-[TO]ERNOOI: 14.30 Sportboys [...] Chegechege-Bambuco [...] Paradera.

[MA]RLBOROBANEN ope[nings]tijden: dinsdag t/m vrij-[dag] van 15.00-23.00 uur, zat.: [...] 08.00-11.00/16.00-19.00 [...] zondag van 15.00-20.00 (maandag de gehele dag ge[sloten] ivm. jeugdtrainingen).

***

[TEL]EARUBA: 17.00 little peo[ple]; 17.25 wonder woman; 18.00 [...] nieuws; 18.45 [...]; 19.00 telenovela: Viviana; [...] musical; 20.00 [...]; 20.30 Maude; [...]; 22.00 Sanford & [...] wrestling.

***

Proefschrift over Sint Eustatius:

Eiland op drift

WAGENINGEN — Het eiland Sint Eustatius behoort ondanks zijn roemruchte geschiedenis tot de meest onbekende en vergeten plaatsen binnen het Koninkrijk der Nederlanden. De sociaal-economische situatie op deze 21 m2 grote Bovenwindse rots is ronduit slecht. De diepgaande politieke en godsdientige meningsverschillen onder de 1.300 zielen tellende bevolking zijn een belangrijke oorzaak van die malaise.

Dat beeld schets ir W. van den Bor (30) uit het Gelderse Zedden in een proefschrift over Sint Eustatius. Van den Bor, die met zijn vrouw het gehele jaar 1976 op het eiland woonde en werkte, promoveert deze maand op zijn proefschrift aan de Landbouwhogeschool in Wageningen.

> HET IS HOOGST ongebruikelijk dat een proefschrift gepubliceerd wordt voordat de promotie heeft plaats gevonden. Toch is dat vandaag gebeurd met het proefschrift van ir W.van den Bor over het eiland Sint Eustatius. De Amigoe zet evenwel zijn plan door om op 16 november — hetgeen tevens "Statia-dag" is — een recensie te plaatsen over dit proefschrift in de weekeinde-bijlage Napa (op de boekenpagina). Vandaag wordt volstaan met een beknopte inhoudsweergave afkomstig van het Algemeen Nederlands Persbureau (ANP).

Speelde Sint Eustatius in de achttiende eeuw nog een belangrijke rol in het Caribische handelsverkeer, in de negentiende eeuw is het met het eiland sociaal-economisch gezien, voortdurend bergafwaarts gegaan, zo schrijft Van den Bor. Het eiland kampt nu met grote problemen. Er zijn weinig middelen van bestaan: de landbouw en visserij stagneren, industrie van enige betekenis is er niet en de eilandelijke dienst openbare werken fungeert als verkapte werkverschaffing: ruim de helft van het aantal beschikbare beroepskrachten werkt voor deze dienst. Alleen kleinschalig toerisme maakt volgens de onderzoeker in de toekomst enige kans van slagen.

SAAMHORIGHEID

— Sint Eustatius mist in hoge mate een gevoel van saamhorigheid, meent Van der Bor. Dat komt door „sociale krachten", die „een cooperatieve geest en gevoelens van solidariteit in de weg staan". De boosdoeners zijn in de visie van Van den Bor de politiek en de godsdienst. Het karakter van de locale politiek is fnuikend. De naijver tussen de twee elkaar bestrijdende politieke partijen (de Democratische Partij en de Bovenwindse volkspartij, die ook op Sint Maarten en Saba actief zijn) belemmert politieke daadkracht en verlamt de ontwikkeling van een op de toekomst gericht beleid. De tot stand koming van een gedragscode voor het politiek handelen in het openbaar, met name tijdens de verkiezingen, is van groot belang, aldus Van den Bor.

Ook op religieus terrein botert het niet tussen de eilandbewoners, die door de onderzoeker Statianen worden genoemd. Drie godsdienstige groeperingen maken op de rots de dienst uit: de Methodisten, de Zevendedagadventisten en de Rooms-Katholieken. Vooral de tweede groep drukt door haar uitgesproken levenswandel (geen alcohol, tabak en andere geneugten) en haar onverzoenlijke houding jegens andersdenkenden, een zwaar stempel op de sociale organisatie, aldus Van den Bor.

DIALOOG

Het [...] op Sint Eustatius moet [...] gericht zijn, [...] dialoog tot stand te brengen tussen de kerkelijke leiders. Een voor alle partijen aanvaardbare bemiddelaar zou wonderen kunnen doen, denkt hij.

Van den Bor bewoonde op St Eustatius een klein huurhuis in het armste deel van Oranjestad, de enige "stad" op het eiland. De Wageningse onderzoeker werkte onder meer als [...], bouwvakker en bediende in een der lokale bars. Zijn echtgenote gaf les op een van de scholen. Het echtpaar kreeg zodoende veel contact met de Statianen.

— Van den Bor komt in zijn dissertatie tot een groot aantal aanbevelingen voor een betere ontwikkeling van het eiland. Een adequate training en bijscholing van het ambtelijk apparaat is er een van. Hij wil verder een duidelijker prijspolitiek, stimulering van het particulier initiatief, het tegengaan van grondspeculatie en hervatting van het gebruik van landbouwgronden. Veel landbouwgronden zijn in het verleden door de eilandbewoners verlaten, onder meer door het vertrek van de mannen naar Aruba of Curacao, of zijn opgekocht door Amerikanen. De Nederlanders bezitten geen grond op Sint Eustatius.

MATHEID

De Nederlanders hebben wel veel invloed op het welzijn van de bevolking. De onderwijzers op de, qua lesmateriaal sterk verouderde, scholen zijn Nederlanders, die over het algemeen één à twee jaar op contractbasis blijven. De doktoren op het eiland zijn eveneens uitgezonden Nederlanders, die gemiddeld drie à vier jaar blijven. Van den Bor trof op Sint Eustatius een stemming aan, die zich laat omschrijven met het woord „matheid, op het eiland lijkt een geest van initiatiefloosheid en van een zekere gelatenheid rond te waren".

Niet alleen de onderlinge problemen maar ook de sterke afhankelijkheid van het buitenland zijn daar oorzaak van, aldus Van den Bor. Die afhankelijkheid wekt wrevel en het gevoel te worden verwaarloosd. Sommige eilandbewoners reageren met „machteloze verbale rebellie", anderen berusten zwijgend. De economische afhankelijkheid schept bovendien sterke gevoelens van frustratie bij goedwillende ambtenaren en politici.

LICHTPUNTEN

— Van den Bor signaleert overigens ook lichtpunten in de ontwikkeling van Sint Eustatius. In de jaren '70 werden enkele voor het eiland belangrijke projecten uitgevoerd. In het jaar, dat hij en zijn vrouw op het eiland woonden, werd de grote aanlegsteiger voltooid, waarmee de ontscheping van goederen aanzienlijk werd vereenvoudigd. Tevens werd in de jaren '70 een 25-tal volkswoningen gebouwd bij het vliegveld. Dat project was voor het eiland een belangrijke bijdrage aan de oplossing van het grote woningprobleem. Jammer is wel, dat de woningen enige ernstige gebreken vertonen, met name op het gebied van de watervoorziening.

Van den Bor noemt verder de restauratie van het zeventiende eeuwse Fort Oranje. Enkele tientallen Statianen hadden gedurende een paar jaar werk door dit inmiddels voltooide project. Er bestaan plannen voor de restauratie van meer historische gebouwen op het eiland.

De vooruitgang heeft, hoe langzaam die moge zijn, voor Sint Eustatius ook vervelende gevolgen. De auto bijvoorbeeld, geldt op het eiland als „een statussymbool bij uitstek". Er rijden nu ongeveer 200 wagens op het eiland. De grote Amerikaanse auto komt hoe langer hoe meer in trek. Te verwachten is, schrijft Van den Bor, dat de snelle toename van dit wagenpark in de toekomst voor verkeersproblemen gaat zorgen in de smalle en bochtige straatjes van het eiland. Daarnaast zullen de autowrakken voor milieu-overlast gaan zorgen. Mogelijk gaat het eilandelijk brandweermateriaal binnenkort die kant op, want Van den Bor noemt dat materieel bedroevend slecht. Een inventarisatie vermeldt een zogenaamde crashtender bouwjaar 1960 en een hogedrukspuit bouwjaar 1949. Dat materieel moet tevens de brandveiligheid op de airstrip verzorgen.

OP DRIFT

Ten eiland op drift, zo noemt Van den Bor Sint Eustatius in de titel van zijn proefschrift. Bij de promotie op 16 november, zijn waarschijnlijk aanwezig de heer E. Maduro, de gevolmachtigd minister van de Nederlandse Antillen in Den Haag, en het CDA-kamerlid Van Zeil, die voorzitter is van de Vaste Kamercommissie voor Nederlands-Antilliaanse Zaken.



ORANJESTAD — In het Aruba Caribbean Hotel vond een zeer geanimeerde KLM-receptie plaats ter gelegenheid van het afscheid van KLM-vertegenwoordiger op Aruba, P.C.W. Baron van der Feltz, die in Bazel, Zwitserland, een nieuwe standplaats heeft gekregen. Een opvolger voor hem is nog niet benoemd. Onder de vele aanwezigen bevonden zich waarnemend gezaghebber Urbano Maduro, minister van verkeer en vervoer Ing. Chenco Yarzagaray en gedeputeerde Remie Zaandam. Op de foto de heer en mevrouw Van der Feltz en KLM's general manager voor de Antillen en Caribisch gebied, J.H. van Oosbree, en echtgenote, die de genodigden bij de ingang verwelkomden.

Op vergadering KvK Bovenwinden

Vlaun hamert op belang samenwerking van handel

PHILIPSBURG — In het Little Bay hotel werd gisterenmiddag een vergadering van de Kamer van Koophandel van de Bovenwinden gehouden, waarbij voorzitter Chas Vlaun nog eens het belang van samenwerking door de handel benadrukte. Er kon reeds veel goed werk verzet worden --ondermeer schoonmaak actie in Philipsburg--maar er is nog veel werk te doen. Ofschoon er nog geen goed contact met de overheid bestaat, werd gesteld, dat de Kamer bereid is in het belang van de Bovenwinden samen te werken met de overheid.

De heer Chas Vlaun gaf een uiteenzetting van het belang van de Kamer, waarin voor meer dan honderd miljoen dollar zakenkapitaal is vertegenwoordigd. Deze bedrijven geven werk aan ruim 4500 personen. De zakenwereld moet zich nog meer bewust worden van de belangrijkheid van de Kamer van Koophandel. De Kamer zelf zal ondermeer beginnen met studie en werkgroepen om de verschillende groeperingen van de handel te motiveren. De heer Vlaun noemde daarbij een groot aantal activiteiten en plannen waaraan de handel gezamenlijk zal moeten gaan werken. Tijdens de vergadering spreken enige leden hun ongenoegen uit over het toenemend aantal diefstallen waarbij enige voorbeelden werden aangehaald, waaruit bleek dat de politie— waarbij steeds als excuus onderbezetting wordt gehoord— zich niet bepaald van de actiefste kant liet kennen. Ook ziet men weinig politie op straat lopen.

Voorts was de handel van mening dat de tarieven van de taxis duidelijk aangebracht dienen te worden, zodat bezoekers weten wat de juiste prijzen zijn. Felle kritiek hadden de leden op de acht procent die door de Centrale Bank werd ingesteld. Op 4 september kregen de banken opdracht om deze acht procent in te voeren per 1 september. Na een gesprek werd het 1 oktober. Van de zijde van de handel werd opgemerkt dat men geen medewerking zal geven aan het betalen van deze acht procent waardoor enige bedrijven reeds hun bankzaken via de Franse kant doen, terwijl ook Nederlandse bedrijven zich aan de Franse kant gaan vestigen.

Antilliaans Kinderzangfestival

ORANJESTAD — Het zangfestival [...] di Antillas, voor kinderen van acht tot elf jaar oud, vindt morgenmiddag vijf uur in Cas di Cultura.

Achttien jeugdige zangers van de zes eilanden nemen hieraan deel. Dit zijn Sandra Croes, Sandra Nisbeth en Indrah Figaroa (Aruba), Betina Rousse, Caroll Pieters en Valesca Cressman (Curacao), Denise Coffie, Robert Sanchez en David Frans (Bonaire), Eselyn Jones, Charlyn Peterson en Doloria Wilson (Saba), Joshua Bell, Jo-Anne Lejeuz en Anoushka Concepcion (St Maarten).

De namen van de deelnemers uit St Eustatius zijn nog niet bekend. Als gastzangers zullen optreden Ramoncito Bruno (Puerto Rico) en Linda Figaroa en Johnny Scharbaay uit Aruba.

Definitieve koopacte vertraagd

Zakenman benadeeld door overheids-NV

PHILIPSBURG/ORANJESTAD — Verwacht wordt, dat de Italiaanse zakenman Da Luca een rechtszaak zal aanspannen tegen de Marven nv — de maatschappij waarvan het eilandgebied St. Maarten eigenaresse is.

Oorzaak is dat de heer Da Luca van zijn bank geen leningen kan krijgen voor de bouw van de tachtig appartementen op het terrein waar vroeger het bestuurskantoor aan de Voorstraat stond, daar gezaghebber Max Pandt tot op heden geweigerd heeft de definitieve koopacte voor deze grond te tekenen. Zoals bekend wordt de Marven nv ook genoemd in het onderzoek rapport Bovenwinden en heeft gezaghebber Pandt gevraagd een onderzoek daarna in te stellen, hetgeen tot op heden noch door de Procureur Generaal [...] de directeur van het departement van Financien is [...]. De gezaghebber [...] de regering [...] acte niet [...].

De heer [...] Marven, [...] door gedeputeerde Sam [...] en oud [...]/statenlid [...] Richardson, [...] grond gekocht waarop vroeger het oude bestuurskantoor aan de Voorstraat stond voor een bedrag van 1.000.000 gulden (2000m2). Hij betaalde reeds 100.000 gulden [...] restant in [...] van negentig duizend gulden betalen — vier maandelijks — na ondertekening van het definitieve contract. Ofschoon de eilandsraad de gezaghebber machtigde deze zaak af te handelen, is dit nog steeds niet geschied en heeft het eilandgebied ook de negen ton niet ontvangen. Gedeputeerde Claude Wathey bevestigde dit in een gesprek met de Amigoe. Dit geld had namelijk moeten dienen voor de bouw van het nieuwe bestuurskantoor aan de Pondfill, aangevuld met een lening van de pensioenfondsen van de Antillen en Maduro and Sons. De Marven die voor het eiland deze grondverkoop regelde alsmede de bouw van het nieuwe bestuurskantoor kan thans haar financiële verplichtingen niet nakomen en heeft reeds een schuld aan intrest van 190.000 gulden. Doordat de definitieve koopacte niet beschikbaar is, kan Da Luca aan zijn bank geen eigendomspapier overleggen van het terrein waarop reeds voor enige miljoenen is gebouwd, met alle gevolgen van dien.

De heer Da Luca wil nu langs gerechtelijke weg trachten de definitieve koopacte te krijgen — hem werd door de overheid toestemming verleend te gaan bouwen op basis van de voorlopige koopacte. Mocht dit niet gelukken, dan zal de bouw van dit miljoen project moeten worden stop gezet, aangezien Da Luca zelf niet kapitaalkrachtig schijnt te zijn. Tot op heden betaalde hij de aannemer met gelden die hij van verkoop van appartementen heeft ontvangen. Intussen kunnen deze verkochte appartementen ook niet notarieel overgedragen worden, omdat Da Luca het eigendomsbewijs van de grond niet in handen heeft.

Verwacht wordt dat Da Luca het eilandgebied aansprakelijk zal stellen voor de schade die hij lijdt doordat hij niet over de definitieve koopacte kan beschikken. Op Sint Maarten bestaat de indruk dat men op Curacao — ofschoon volledende op de hoogte van de "vreemde gang" van zaken — liever zijn handen niet wil branden aan deze zaak.

Unicef kerstkaart acties

ORANJESTAD — Onder de leuze "Groet een vriend en help een kind" is ook op Aruba de jaarlijkse verkoop van Unicef-kerstkaarten begonnen.

De kerstkaarten alsmede agenda's, schrijfmappen, bouwplaten, puzzles, en fotoboeken van Unicef zijn bij de verschillende boekhandels te verkrijgen alsmede bij de dames van het Arubaans Comité Unicef. Door kerstkaarten van Unicef te kopen, helpt men mee om elders in de wereld kinderen te helpen, die hulp nodig hebben.

SANTA CRUZ — Korfbalclub 'Bionic' speelt dit weekeinde in het kader van haar tweejarig bestaan, enkele wedstrijden op Curacao. Morgenavond wordt een gemengde wedstrijd gespeeld tegen 'Amistad' zondagmorgen een dameswedstrijd tegen 'Beep Beep' en zondagmiddag nog een gemengd wedstrijd tegen Flamingo. Bionic keert zondagavond naar Aruba terug.

We zijn erg gelukkig met de geboorte van ons dochtertje

Claire Louise

27 oktober 1979

Klaas en Christine van Tulder-den Boer

Spaans Lagoenweg 25.

Beediging van marine-officieren

WILLEMSTAD — Op het terrein van de marine luchtvaartdienst op de dr. Albert Plesman luchthaven zal overste J. van de Water morgenochtend om half tien twee officieren beedigen: T. van Eyck van Heslinga en J. Kapist, beiden luitenant ter zee van speciale diensten der derde klasse. De plechtigheid duurt tot half elf en zal worden gevolgd door een receptie voor genodigden in de crewroom van het detachement.

'Open Huis' in Ascencion

WILLEMSTAD — In landhuis Ascencion wordt zondagochtend weer een "open huis" gehouden. Begonnen wordt met een kapeldienst om tien uur, waarna aansluitend om ongeveer half elf een optreden van de dansgroep "Flor di Data" op het terras van het landhuis.

Preekstoel Vrij over kinderdoop

WILLEMSTAD — In de rubriek "Preekstoel Vrij", zondagochtend omstreeks half tien op Radio Kerkee FM, gaat de Schreuder van de Gereformeerde Kerk aan de Arowakenweg een aantal programma's verzorgen over het onderwerp kinderdoop. Aan de orde komt onder meer de vraag of ouders hun kinderen moeten laten dopen wanneer deze nog klein zijn of dat het beter is te wachten tot de kinderen zelf kunnen kiezen.

TE KOOP AANGEBODEN CURACAO

MAZDA 1800, tel.: 53977, Oranjestraat 198.

SIMCA 1100, Mahoema Oost A4 (Romar Estates).

KINDERBEDJE, wandelwagen, Mon Reposweg 80, tel.: 77353.

TOYOTA 1000, 1977, Pitastraat 11, tel.: 674408.

WEGENS vertrek: Inboedel, Seru Fortuna 2-67 blok 48, mainta 8'or-11'or, atardi 5'or-6'or.

ANTIEKE Curacaose kaptafel met marmeren bladen, babybox, babybadje met standaard, wandelwagen, Philips haardroogkap, schommelstoel. Inlichtingen: tel.: 77144.

CHEVROLET Impala, bj '64, i.z.g.s. voor fl. 1.000,-, VW '68, motor 1600, 2 carborater, fl. 1.200,-, ijskast 2 deur, autom. fl. 650,-. Inl.: Oost Jongbloed 94 naast Santana Brievengat.

FORD Fairmont, 2 porta Deluxe. Pa informashon: Henrie Sales, Van Kinsbergenlaan 7, tel.: 44143/43119.

HOUTEN kiddy-coup + evt. lakentjes, dual pick-up + speakers, Groot Kwartierweg 8, tel.: 37388.

BMW 1602, Daphneweg 11A.

WASMACHINE full automatic. Inl.: tel.: 648264.

BILJART (2x1.10x0.82) compleet met toebehoren, wandmeubel (teak), Vorgtlander slides opbergdozen, Hoover stofzuiger met toebehoren, Dornasolweg 8.

WEGENS vertrek met vakantie planten in potten, Polluxweg 5.

EEN compleet nieuw huis tegen gunstige prijs, op eigendomsterrein. Voor verdere informatie, tel.: 36001/673871.

HUIS, prachtig uitzicht. Inlichtingen: tel.: 76677 tussen 3-5 uur.

BUICK Regal, bouwjaar 1975, adres: St. Johnsweg 35, tel.: 84916.

1 PICK-UP Toyota Stout, bouwjaar 1970, in goede staat. Vraagprijs: fl. 3.000,-. Inlichtingen: Oranjestraat 131, tel.: 53933.

MAZDA 72. Prijs: fl. 2.500,-, Trinidadweg 64, Buena Vista.

TOYOTA '74, i.z.g.st., Renault '71, i.z.g.st., tel.: 44902 na 5 uur.

PLATENSPELER met boxen 2x20 watt, tv-antenne, teleiens p-draad 200 mm, bar BQ, pingpongtafel, vloerkleed, 4-p. eethoek, hoekbureau, bar + toebehoren, tweepersoonsbed, fiets, Ford Cortina 16GL, 1 jr. oud. Zaterdag 3 nov 9-12 uur, Rooi Santoe 123, tel.: 671698/671878.

MAZDA 323, 1 1/2 jr. oud, i.z.g.st., financiering mogelijk, Biesheuvel 23, tel.: 36879.

FORD CORTINA 16GL, tuffkote, radio-cassette, 1 jr. oud, financiering mogelijk, tel.: 671693.

BIJZONDER verrijdbaar barbecuemeubel fl. 600,-, 33 m2 Heugaflor tapijttegels, groen, z.g.a.n., fl. 19,- per m2, Janwéstraat 21.

MAZDA RX3, 1975, radio-cassette AM/PM, blinds, Prinses Margrietplein 12, Marie Pompoen.

TOYOTA Celica 1974, tape-cassette, mac-wheels, tel.: 84924, Roatanweg 12, Buena Vista.

EEN antieke paino, in z.g.s., na 5 uur tel.: 37451.

SET di sala [illegible] glas rondo, Gosieweg 37, tel.: 43363.

WEGENS vertrek: koelkast 1978, transformators, Canon [illegible] tel. 51209.

TOYOTA Corona Mark II 1974, 4-deurs, automatic, fl. 3.950, Kintjesweg 4.

COUGAR 1969, airco, powersteering. Te bevragen: tel.: 43441 tussen 16.00-18.00 uur.

MAZDA 1975, [illegible] shon, tel.: 23469.

HONDERDEN [illegible] kel, schoolplein [illegible] Albert Schweitzerschool op [illegible] nov van 10-12 uur.

ZEILKAJUIT [illegible] "Victoire 22" [illegible] Andromedaweg [illegible] tel.: 36204/71561.

DUITSE Herder [illegible] ontwormd, [illegible] met stamboom, [illegible]

POEDEL [illegible] fiets fl. 125, [illegible] p.[illegible] 363[illegible]

PONTIAC [illegible] airco [illegible] Toltekenweg [illegible]

LUXE AUTO [illegible] Malibu, bouwjaar [illegible] powersteering [illegible] automatic [illegible] rendezvous [illegible]

JONGE [illegible] tel.: [illegible]

AUTO [illegible] Kentuckyweg [illegible]

LANDAU [illegible] tel.: [illegible]

TOYOTA Corolla [illegible] na 7.30, Matrozenweg 4, tel.:

43477.

PONTIAC Grand AM 73, full equipped, motor 400, tel.: 44642.

WEGENS vertrek: auto merk: Mazda 626, 3 mnd oud, tel.: 674413.

1 ZITKAMERSET (teak), i.z.g.s., fl. 650,-. Inl.: Kaya Kokolishi 47, tel.: 79882.

2 AIRCO Keeprite, 9.000 BTU (nieuw), fl. 800,- p.st., 1 naaimachine semi-automatisch, z.g.a.n., fl. 500,-, tel.: 54492 na 17.30.

ZWART-WIT tv, 1 jaar oud, fl. 350,-, tel.: 44138.

RENAULT 6TL, bouwjaar '74, fl. 1.000,-, Carawaraweg 18.

DATSUN 120Y, b.jr. '75, in goede staat, financiering mogelijk, tel.: 76416.

TE KOOP GEVRAAGD CURACAO

MET SPOED leeg woonhuis fl. 40.000/65.000,-, tel.: 11522/12157 kantooruren, thuis: tel.: 55082.

DUIKUITRUSTING, dhr. Tams, tel.: 24400, b.g.g. 79141.

TE HUUR AANGEBODEN CURACAO

GEMEUBILEERD/airconditioned kamertje voor één persoon, eigen bad/toilet/ingang en kitchenette, rustige buurt (Emmastad), tel.: 44257.

GEMEUBILEERDE kamer. Inl.: Frederikstr. 128, Otrabanda.

TE HUUR GEVRAAGD CURACAO

APPARTEMENT, gemeub., dhr. Tams, tel.: 24400 b.g.g. 79141.

GEMEUBILEERD of ongemeubileerd tuinhuis/woonhuis/appartement, tel.: 79186.

PERSONEEL GEVRAAGD CURACAO

ZELFSTANDIGE hulp, 4x per week, niet jonger dan 30 jr., tel.: 54316.

TE KOOP AANGEBODEN ARUBA

HONDA Civic 1975 den bon condition, Archimedesstr. 6A.

STOVE 6 mnd. oud, met gril, kleur geel, fl. 500,-, klein tv/antenne, Sorsacastr. 17, Tarabana.

COMPLEET slaapkamerset, tv's, stereo-installatie, radio, schemerlamp, etc., Galileistr. 2, zaterdag 3 november.

TV IN prima staat, tel.: 2161, Fergusonstr. 60.

WIEG, Jr. bed, crib, 2 Samsonite koffers, Bubali 135.

DATSUN 120Y, 1976, 2 deurs, 42.000 [illegible] tel.: 1909.

RAMBLER Hornet, hatchback, aut., perfect condition, tel.: 4050, Tanki Flip 58, after 6.00 p.m.

PEKINEES 4 maand oud, tel.: 3494.

CHEVROLET Vega, bouwjaar 1974, in goede staat, tel.: 7100 toestel 10.

1 SMALL record-player (good for teen-age), 1 Carrier airco 8M BTU, kitchen cabinet, barbecue grill, Ponton 68E, sat. 10 a.m.-12 noon.

REGALA bo señora un set di stereo pa Pascu, consistiendo di un tuner-amplifier, 2x75W fisher/cartridge + 2 loudspeakers, tel.: 8636.

DATSUN 160J Stationwagen '77, den bon condition, tel.: 3449 of 4987.

BUICK 1976, Stationwagen, 3 seat, V-8, power steering + brakes, airco, good autobus, phone: 7527.

ZITKAMERSET in goede staat, Tanki Flip 26.

AUQARIUM, compleet met stand en alle toebehoren, fl. 300,-, Savaneta 183, tel.: 7456.

FRIGIDAIRE fl. 300,-, Aloëstraat 4, Ponton, tel.: 1674.

GOED tehuis gezocht voor aanhankelijke waakse Dobermann Pincher teef, 8 jr. Inlichtingen: tussen 15 en 17 uur, Past. Hendrikstr. 28, San Nicolas.

MONTE Carlo Landau '79, full equipped, elk aannemelijk bod, Ierlandstr. 13 na 6 p.m.

TE HUUR AANGEBODEN ARUBA

GEMEUBILEERDE kamer met douche en toilet. Inl.: na 18 uur, De la Sallestr. 19.

UN CUARTO mueblado para caballero, Balanderstraat 14. Información: Arendstr. 51.

GEM. huis voor 3 weken vanaf 15 dec. voor een Hollands gezin. Voor inl.: tel.: 8259.

TE HUUR GEVRAAGD ARUBA

GEMEUBILEERD woonhuis of oppashuis, gezin met een kind voor juli 1980, aanbiedingen: Engelen, Colijnstraat 53, Dordrecht, Nederland.

[illegible] omgeving, 2 slaapkamers, ongemeubileerd, tel.: 1563 of 1403.

PERSONEEL GEVRAAGD ARUBA

MUCHA muher pa trabow di kas, 3 mitar dia, Meiveld 6.

HULP in de huishouding, hele dagen, Stadionweg 14, tel.: 2459.

MESTER DI un mucha muher pa trabow di cas, 3 dia of tres dia, Beanjouweg 11, tel.: 2059.

DIENSTMEISJE 5 dg. per week van 8 tot 12, Arendstraat 139.

DIVERSEN ARUBA

FILMGROEP zoekt contact met geluidsenthousiast in het bezit van draagbare apparatuur, tel.: 3136 (kantooruren).

...no pelea tabata entre Lodowika i Zimmerman

...rograma di bokseo amateur bon organisa

...ILLEMSTAD — Ayeranochi den e kancha kubri di Sentro ...rtivo Korsou na Brievengat a tuma luga e promé programa ...kseo amateur bou di direkshon di e komishon enkabesá pa ... Frank Gressman. E programa sin duda tabata un satis...hon pa e publiko ku tabata presente. E pelea ku tabata mas ... i na un nivel hopi bon pa amateur tabata esun entre Ed...d Lodowika di Guantes de Oro Boxing Club i Erwin Zim...man di Boca Boxing Club.

...bos boksdó a demonstra ... kondishon fisikó i tambe ...ó. Lodowika su arma ...al tabata su jab di man ... ku kual ela alkansa su ...inkante na varios oka... Den e prome rond ambos ... mas bien a midi otro su ...ardando un momento ...o pa konekta un bon ...kokual por a konstata ... e promé rond tabata ... boksdó tin un bon ... pia, prinsipalmen...ka. Den di dos rond e ... a presenta mas sigur ... i esaki a resulta den ...terkambio for di kual ... konsista bon golpi. E ...desventaha ku Erwin ... tabatin, tabata e ... su "reach" tabata un ...s kortiku ku esun di ...ka i pa e motibu aki va... su intentonan pa logra di ... e kontrinkante, kende ... move konstantemente, ... materialisa.

... di tres i ultimo rond ...mateur su peleanan ta ...di unikamente tres ...bos boksdó a salí en ...n knock-down. Esaki ...rgo no a ser logra. ... gran parti pa motibu ...defensa ku ambos pugil ... di dje. Tabata Lodo...de alfin a sali vensedó. ...boksdó — si nan sigi ku ...ningnan reglamentario i ...ben guia — ta priminti ...futuro.

...mé pelea entre Theo ...man di Boca Boxing ...Theo Berkemeijer di ... Oro, a ser gana pa ...an kende a demonstra ...ondishon. E di dos pe... Jersey Brailia i Sher...e a ser suspende pa e ... di tres i ultimo ...rbitro a interveni ya ku ... Geffie a inkorpora ... E ultimo boksdó ... apesar di su brasa...chu mas largu ku su ...nte no a logra di man...lia for di su kurpa. ...nstantemente tabata ...konekta algun dereche i ... bon na kurpa di su kon... Sin embargo ambos ... demonstra muestra... lokual sigur ta

debi na no sufishente kondishon fisiko.

E di tres pelea ku a bai entre e pugilnan Karel Royers i Carl Liket den divishon semi-pisa tambe tabata un kombate na un nivel akseptabel. E hoben Karel Royers a demonstra di ta un boksdó ku ta priminti hopi en lo futuro. Ku su reach muchu mas largu ku Liket ela domina e pelea kompletamente. E punto debil di Liket tabata ku e no tabata hasi uso di ambos man, lokual tambe a resulta fatal.

E pelea entre Gerard Rodriguez i Cosmos Nepomuceno tabata demasiado brusko. Ambos pugil sin duda tin di siña hopi ainda. Na varios okashon e boksdónan tabata kana drenta otro pa loko lokual sin duda ta masha peligroso, ya ku un bon upper-cut na e momentu ei por resulta den un knock-down. E ultimo aki sin embargo no a sosode. Finalmente tabata Gerard Rodriquez kende a gana e pelea. E desishon aki a trese un konfushon serka e entrenador di Cosmos Nepomuceno, kende no tabata di akuerdo ku e desishon ya ku su pugil te na e momentu ei tabata invikto ku shete pelea bringa i shete gana.

Esaki sin embargo no ta kita ku un boksdó no por perde un pelea.

E echo ku un entrenador no ta di akuerdo ku desishon di e huesnan tambe ta komprendibel. Pero na niun momentu un entrenador no mester gaba un boksdó ya ku esaki por resulta fatal den su karera boksistiko.

E pelea entre Anthony Garner i Sixto Trinidad a resulta den un viktoria pa e promé boksdó den e di dos asalto ku intervenshon di e arbitro. Esaki pa motibu ku Trinidad na varios okashon — despues ku ela ser avisa pa e arbitro — a bira lomba den ring, lokual no ta akseptabel den bokseo amateur.

E programa sin duda tabata un bon komienso pa e organisadornan ku a tuma e kurashi di presenta ku un programa miho organisa. E uniko pelea ku no a tuma luga tabata esun entre Willy Ray i Johnny Lopez jr., ya ku e ultimo a sufri un leshon na su pia.

E programa tabata bon organisa manera ya nos a indika, ku tur pelea siguiendo hopi rapido un tras di otro. E siguiente programa di bokseo amateur ta pendiente pa dia 6 di desember proksimo den Sentro Deportivo Korsou.

ROTTERDAM — In en bomvol Ahoy sportpaleis trad vorig week woensdag de wereldvermaarde popgroep ABBA op. Anna Frid, de donkere helft van de twee zangeressen van de groep, kwam op zeker moment op in Feyenoord-shirt, wat luide toejuichingen uit de zaal tot gevolg had.

Sistema nobo di "full-contact"

Enkuentro di karate den Sentro Deportivo

WILLEMSTAD — Djasabra awor e maestro Henry Gougon lo organisa e prome enkuentro di karate estilo "contact-knock-down" esaki lo ta tambe e prome enkuentro di karate ku ta ser organisa den Sentro Deportivo Korsou na Brievengat. E torneo a ser organisa en konekshon ku e biahe ku e propio maestro i dos alumno di dje Barrientos i Landemark tin pendiente pa Tokio Japon, kaminda nan lo tuma parti na e di dos kampeonato internashonal habri di karate estilo "full-contact". E kampeonato lo tuma luga di 21 te ku 28 di november.

Na prome luga ora tende "full-contact" por pensa ku esaki lo hasi e deporte mas peligroso. En realidat esaki no ta e kaso. Debi na reglanan ku e sistema aki ta hiba kune ta hasi e peleanan mas emoshonante, fuerte i interesante pa e publiko presensha. Sin embargo e posibilidat pa risibi un ke otro leshon ta masha limita. Den pasado ku e sistema bieu di skor punto, mayoria di e leshonan ku tabata okuri ta debi na slanan aplika den kara di e kontrinkante. Den e sistema nobo di "full-contact" di ningun forma esaki no ta permiti. E solo echo ku kada bringado sabi ku ta pelea di "full-contact" nan ta aden, nan lo dirigi tur e slanan na kurpa i no den kara. E reglanan ku e sistema di punto ta hiba kune, tabata limita e karatista den uso di diferente teknika poderoso ku den sala di entrenamiento ta ser praktika. Kontrali na e sistema nobo di "full-contact" e peleanan di skor punto tabata limita e karatista na usa teknika di moketa i teknikanan aplika ku pia. Den e sistema nobo emoshona ta permiti e karatista pa hasi uso di moketa, pia, rudia i "elleboog" lokual ta hasi e peleanan mas interesante i atraktivo pa e publiko. Un problema ku semper e sistema di skor punto ta trese kune, ta e diferensha di opinion den dunamentu di punto. Na momento ku un punto ser duna, tin huesnan ku ta mira e punto i otro ku no ta miré, o talbes no kier mira e punto. Esaki na varios okashon ta trese disgusto tantu pa e propió bringado komo pa e fanatiko.

Tambe kada bia ku un punto wordu di skor e hues sentral ta para e pelea pa aberigua serka e huesnan di liña si tabatin un ke otro punto.

Den e sistema di "full-contact" esaki no ta e kaso. Den e sistema nobo ku lo bai ser introdusi mayan anochi e karatista ta sigi bringa henter e tempu reglamentario (dos o tres minüt) sin ningun punto ser kanta. Na fin di e pelea tantu e hues sentral komo esnan di liña lo duna nan skor i asina indika e ganador. E huesnan su desishon lo ta basa riba e siguiente puntonan: e karatista mas balente (fighting spirit); esun ku a aplika teknikanan mas efektivo i a permiti menos kontra atake ; i esun ku no a permiti kaida etsetera.

Den e sistema aki e fanatiko tambe lo tin un miho bista di e peleanan. Esaki ta kita e susesonan di den pasado den kual fanatiko ta subi riba kancha di pelea pa diskuti ku e huesnan i hasta tabatin kasonan kaminda e fanatiko kier a agredi tantu e huesnan komo e partisipante. Ta difisil pa introdusi un sistema nobo o un sistema otro ku e fanatikada di karate ta kustumbra di presensha na Korsou, pero ku tempu e sistema aki lo bira un di e enkuentronan ku lo bin atrae hopi publiko.

Otro simultaneo di ajedres na Gomezplein

WILLEMSTAD — Mayan e klup di ajedres Capablanca ta organisa e promé di un seri di dos Simultaneo popular na Gomezplein. Manera ta konosí Capablanca a organisá un evento similar pa promé biaha na Korsou i posiblemente den Antiyas, na luna di juni ultimo.

Masha hopi hende ku tabata na Gomezplein e dia ei, por a sera konosí ku e deporte aki ku dia pa dia ta drentando mas i mas den e pueblo.

E klup a risibí numeroso petishon pa ripiti e demonstrashon aki, ya ku ela kai den bon smak serka hopi hende.

Despues di a [illegible] rekesito pa presenta e demostrashon popular aki, Capablanca ta bai ripiti ku un seri di dos simultaneo popular, den kual e publiko [illegible] por enfrenta e kampeon di ajedres di Antiyas, Glenn Sewrajsingh. E di dos enkeuntro ta programa pa djasabra 8 di december.

Manera tur hende sa kaba e kampeon Antiyano a enfrenta 20 ajedresista biaha pasá, for di kual ela gana 15 i pèrdè 5.

Pa e seri ku ta bini tin un trofeo disponibel pa e persona ku gana dje kampeon den tur dos simultaneo i e mester ta e prome ganador!

Esnan ku ke partisipá mester ta presente pa mas tardá 3'or ya ku e kantidat di tablero ta limitá. E demonstrashon lo kuminsa pa mitar di kuater, ora ku e direktor di Romar Curacao N.V. Bob Fisher, hasi e promé movida.

E kompania aki kual ta konstruyendo kas na Seru di Mahoema ta sponsor e dos simultaneonan.

Tur ajedresista ta keda kordialmente invitá pa bin Gomezplein mayan pa hala un pènchi ku e kampeon di ajedres Glenn Sewrajsingh i pa nan bini bon prepará ya ku e kampeon ta den tremendo forma. Partisipashon ta gratis.

Fundraising voor tennis jeugd

WILLEMSTAD — In januari 1980 wordt in Santo Domingo weer het jaarlijkse internationale jeugdtoernooi gehouden. Na de successen van het vorig ... kampioen meisjes 18 jr] wil de jeugdcommissie C.L.T.B. weer een ploegje jeugdige spelers en speelsters aan dit toernooi laten deelnemen. Echter door de bepalingen van de overheid ... [illegible] ... ouders van de deelnemers en anderen.

Daarom organiseert de jeugdcommissie een [illegible] dansante op zaterdag ... november in Hofje Bushiri ... Mei-Mei, van ... uur 's avonds. Kaarten zijn verkrijgbaar bij: [illegible] Mahaai; Sportshop The Royers, Lábadera Plaza en bij leden van de jeugdcommissie.

De jeugdcommissie hoopt op een grote opkomst van allen die de tennissport een goed hart toedragen, zodat de jeugd hierdoor internationale [illegible] ... Curacao hoog houden.

Tennisgroep naar Curaçao

ORANJESTAD — De tennisgroep Richmond Smilers vertrekt vandaag naar Curaçao om in een serie matches uit te komen tegen SV. [illegible]; gespeeld zal worden in gemengd dubbel, dames en herendubbel en enkelwedstrijden.

MEXICO STAD — De Deense amateur-wielrenner Hans Oersted heeft gisteren op de Olympische wielerbaan in Mexico-Stad het vierde wereldrecord op zijn naam gebracht. Hij legde de 20 kilometer af in 24 min. en 35,88 sec. Het oude wereldrecord voor amateurs stond sinds 1969 op naam van zijn landgenoot Mogens Frey met 25.00,50.

Kampeonato nobo di softból lokal

WILLEMSTAD — Ayera tabatin den sala di reunion di Sentro Deportivo Korsou un kontakto entre dirigentenan di softból lokal i medionan di publisidat na kual e ultimo puntonan enkuanto e kampeonato nobo ku ta pendiente pa kuminsa dia 7 di november próksimo a ser trese dilanti. E apertura lo tuma luga den e stadion di Sentro Deportivo Korsou na Brievengat i lo ser akompaña ku musika di e agrupashon Bess, mientras ku e desfilé di e diferente ekiponan lo bai akompaña ku musika di drumband. E maestro di seremonia lo ta Orlando Cuales i e promé saka lo ta na enkargo di diputado Maria Liberia Peters.

Manera ya Amigoe a publika, e enkuentronan di softbòl lo bai tuma luga riba diferente tereno: ballpark di Little League na Suffisant riba djamars, djaweps, djasabra i diadumingu; na Sentro Deportivo Korsou riba djaluna i djabierne. Riba djadumingu un total di kuater enkuentro lo ser hunga. Si ta asina ku durante di e prome luna e kampeonato lo ser hunga den stadion di Rif.

E ekiponan femenino ku lo bai hasi uso di e ballpark na Suffisant no por hunga ku spike di heru sino unikamente ku sapatunan di goma.

E ultimo aki pa motibu ku esaki no ta permiti riba e yerba di e ballpark enkuestion. Enkuanto e asuntu di e programa di e weganan ku tabatin bastante kontroversia e direktiva nobo a disidi ku lo saka un "schedule" ku ta konsisti di kuater enkuentro i prome ku esaki kaduka lo bolbe saka un otro. Tambe e direktiva nobo tin intenshon pa introdusi un korant di e federashon di softbòl pa asina tene e ekiponan afilia na altura di e desaroyonan ku ta tuma luga.

Tambe e direktiva a priminti ku [illegible] futuro tur datos enkuanto biahenan di seleckshonan pa ekstranhero lo ser entrega na prensa sunka nan gana ò perde.

[illegible]...lle

...chakeld van ... de America"

...ARIBO — Het ... voetbalelftal van ... heeft woensdagavond ...-stadion voor ... 000 toeschouwers ...gespeeld tegen de ... selectie van ... De eindstand was 2-...

... rust stonden de ... 1-0 voor, een ... door de ...

... maakte Paraguay ...1. Brazilie kreeg ...een strafschop, die ... door Socrates werd ...ten. Het ... daarna wederom op ... te komen met ...2-2. De eerste ... werd acht dagen ... [illegible] ... De ... worden gespeeld ... Chili. ... [illegible] ...doel: Leão, achter: ...io. Midden: Cape ... Voor: Zé Sergio, Socrates, Tita.

...PORT ...GENDA

...BOL: junior 19.00 ... 21.00 Divi Divi ... [illegible] Sentro ...

Instead of a trial by jury

Guyanese oppositionists be tried by magistrate

GEORGETOWN — A Georgetown magistrate, Owen Funky-Fung, on Monday last ruled that the three top members of the opposition Peoples alliance be tried by a magistrate instead of a judge and jury.

The accused are charged with burning down the office of the general secretary of the ruling Peoples National Congress in July this year.

The ruling came in the face of strong arguments against the summary trial from a team of defense lawyers, including Richard Small of Jamaica and Bobby Clarke of Barbados. The lawyers said they were considering filing a motion in the high court against the ruling alledging an infringement of the constitutional rights of a fair hearing. One of the lawyers said this is likely to be done on Wednesday. The defense contends that a case of such serious nature should be heard by a jury.

Shortly after magistrate Funky-Fung made the ruling, the three accused formally entered a plea of 'not guilty' to the charges of arson and january 30 and 31 next are the dates fixed for the trial.

Meantime a statement from the 'Working Peoples Alliance' labled the magistrate's decision as 'a violation of the right to a trial by jury'. The party said it understands that a trial by jury is the highest form of justice in the court, and declared: "We beleive that in a country in which a minority ruling party has declared paramouncy over state institutions, and where the leader of the ruling party and government feels free to publicly instruct magistrates we can have no confidence in the impartiality of a summary trial.

St Lucia paper calls presence of Cubans a lie

CASTRIES — In response to an allegation carried in the Times magazine of october 22, that a dozen or so Cuban advisors are in St. Lucia, the Crusader newspaper in that island said in its weekend editorial that the intention of the Times article on the Caribbean is aimed to justify the increase of military and other activities in the region, while at the same time calling. On the United States to change from its strategy of gunboat diplomacy to a more accepted policy in the region.

The Crusader said that the Times was very concerned with the growing acceptance of Cuba by neighbouring Caribbean countries. The paper said that there is no need for St. Lucia to be charged of being in possession of a dozen or so Cuban advisors, because it is a known fact that the government owns no such foreign advisory personnel, at least not from Cuba or any other socialist country.

Meanwhile, sources close to the government have strongly denied that there are any Cuban advisors in the country. And, as a matter of fact, one official put it down as 'an outright lie'

Abortion trial in Lisbon leads to demonstration

LISBON — Riot police charged women demonstrators protesting against an abortion trial yesterday and organisers said four women were treated in hospital later. The incident occurred at a courthouse in the centre of Lisbon just before the opening of the trial of Conceicao Massano, who faces a possible sentence of two to eight years imprisonment for having an abortion — a criminal offence in Portugal — three years ago. About 1.000 young demonstrators, mostly women, surged forward when the court doors were opened and about 100 riot police charged to clear the area. Women carrying placards saying I've had a abortion too", and other slogans screamed "assassin" as the police waded into the crowd with batons, eyewitnesses reported.

English Companion

The world in a nutshell

LA PAZ — Ousted Bolivian President Walter Guevara Arze was in hiding with members of his cabinet after an armed forces takeover, the 200th coup in 156 years. The coup leader, Colonel Alberto Natusch Busch, said after taking over the presidential palace that the new government would be nationalist, leftist and predominantly civilian. He pledged to uphold democracy and promised not to dissolve parliament. Members of parliament were meeting to discuss the situation. Tanks and armoured cars which had surrounded the parliamentary buildings shortly before the session began were later withdrawn.

TOKYO — Japan's ruling Liberal Democratic Party split wide apart with two groups each choosing rival candidates for Prime Minister. One group voted to present the outgoing Premier, Masayoshi Ohira, 69, as the party's candidate in parliamentary elections, while an opposing bloc chose former Premier Takeo Fuduka, 74.

CALVESTON, TEXAS — At least four people were killed and 31 were still missing after a freighter and a tanker collided in the Gulf of Mexico. The accident caused an immediate explosion, fires aboard both ships and a mile-long oil slick that burned all day. A Coast Guard spokesman said only seven of 38 crew on the Liberian-registered tanker Burmah Agate had been found.

JERUSALEM — Prime Minister Menachem Begin announced his long-awaited cabinet reshuffle and confirmed that Yigael Horowitz would take over the key post of Finance Minister. The shuffle will take effect next week.

TEHERAN — Unidentified gunmen shot and seriously wounded the chief clergyman of Tabriz, capital of Iran's Turkish-speaking province of East Azerbaijan, a spokesman for the local governor said.

OSLO — A Norwegian iron ore are carrier with 40 crew members aboard is missing off South Africa, its owners said here. The missing ship is the 71.207-ton Berge Vanga, whose sister ship, the Berge Istra, sank without trace after a series of mystery explosions in the western Pacific in December 1975. The ship's owners, the Sig Bergesen Company, said the vessel had last been in contact on Monday this week during a voyage from Brazil to Japan.

WASHINGTON — In a stunning turnabout, the Carter Administration offered the financially troubled Chrysler Corporation a record 1.5 billion dollars in federal loan guarantees. The offer was double the maximum amount the Treasury had said it would consider, double what Chrysler had asked for and six times the record for such federal aid to any private U.S. firm.

WASHINGTON — The United States' plans to store equipment in western Europe for three new army divisions capable of being flown in at short notice in time of tension, military sources said today.

The new divisions would boost U.S. military potential in West Europe to 10 divisions by 1982.

The sources said the U.S. hoped to conclude an agreement by the end of the month to build warehouses for tanks, armoured personnel vehicles and other equipment for one heavy division near Emmen in the Netherlands.

Work on storage space for a second division should be finished by the end of next near MoenchenGladbach in West Germany. A warehouse site for the third division had yet to be found, the sources said, but for the present, half its equipment would be kept in the Limburg province of the Netherlands and the rest in Belgium. The sources said the warehouses would be manned largely by civilians.

The three U.S. divisions will make up a new army corps in time of tension. It will be part of the central European front, probably deployed in Northern Germany.

MANILA — Philippines Jesuit leader, father Joaquin Bernas, today rejected government accusations that one of his priests was leading a group bent on overthrowing the martial-law rule of President Ferdinand Marcos.

Asked about subversion charges made yesterday by Defence Minister Juan Ponce Enrile against theology teacher, father Romeo Intengan the Jesuit leader told Reuters:

"I am satisfied father Intengan is clean. I don't think the military has anything new against him. It is an old allegation and I don't know why they should bring it up again unless it is because of the decision of the synod".

Last week the synod (council) of the Manila archdiocese called on President Marcos to end the country's seven-year-old martial rule. Intengan was arrested last year and later released in the custody of his superiors.

Yesterday, the Defence Minister said the group, including priests and nuns, was planning a protest rally to embarrass the government during the expected December visit of Pope John Paul.

BOGOTA — A military tribunal in Bogota has convicted six accused urban guerrillas of killing two police agents, rebellion; using explosives and firearms and other crimes, the President of the court announced today. Colonel Nestor Espitia said the sentences would be announced later this month. Six other people were acquitted in the closed trial which ended last night, he said.

The six were accused of being members of the maoist People's Liberation Army (EPL), one of several guerrilla groups operating in Colombia.

Some 200 people are due to go on trial for alleged membership of another group, the leftist April 19 Movement (M-19).

WEST PALM BEACH, FLORIDA — A British team led by Virginia Wade and Sue Barker will be seeking their fourth Wightman Cup victory over the United States in six years in the 51st annual competition between the women tennis players of the two countries, which starts here today.

AMSTERDAM — Ex-European champion Johan Heins of the Netherlands and young British rider Nick Skelton won the first two events of an international horse showjumping tournament here.

Beurs Amsterdam

afcindustr	32	intnick	19 1/4
akzona	12 1/4	intpaper	37 1/4
alcanalum	37 1/4	inttelt	25 3/4
alleghpow	14 7/8	japenf	8 7/8
allchemsy	43 1/4	jmanvill	22 7/8
alumcoam	52 3/4	kanscity	25 1/2
amaxinc	39 1/8	kanspow	17 1/8
amhess	40 3/8	kennecott	24 1/8
amairlines	9 3/4	klm	38 3/4
ambrands	61 1/4	kraftco	46 3/8
abroadc	40	krogerco	19 1/2
amcanco	35 1/2	lehmanco	11 1/8
amcyanco	29 7/8	littonin	31 5/8
amelecp	19	lockheed	22 5/8
amexpr	30	ltvcorp	7 3/4
amhome	27 1/4	marshfld	18 1/2
ammotorc	7 1/8	martinm	36 1/4
amnatgas	42 1/8	maydeps	24
amstandi	51	mcainc	46 1/4
amteltel	53 3/8	mcdonn	26 1/2
ampoxc	15 5/8	merck½c	66 1/2
amfinc	15 1/4	metrogm	18
amcop	18 1/2	midlross	22 5/8
amstdind	36	minnesota	49 7/8
amrcosteel	24 1/4	mobiloil	50 7/8
amstedat	27 5/8	monsanto	56
asaltd	25 1/8	motorola	48 1/8
asarcoinc	33 1/2	nabisco	22 1/8
achlandoil	73 1/2	natcanc	19 1/2
atlantrich	40 3/4	natdashr	61 1/2
bendixcorp	22	natdist	25 1/2
bethlsteel	43 1/4	natgyps	18 3/4
boeing	15 5/8	natstl	30 1/2
burlington	53 1/2	[illegible]	4 5/8
[illegible]	16 3/8	niger[illegible]	42 3/4
burroughsc	29 5/8	nlinds	28 1/2
candapac	4 1/2	nornwest	22 1/2
carlinsk	50 1/8	nrdaihil	27 3/4
caterpiltr	42	nillinois	28 3/4
celanesec	36	occpetr	24 1/4
chasmanh	25 3/8	olincorp	17 3/8
chessiesys	8	pacifgas	22 1/2
chryslerc	21 1/8	pacifligh	19 7/8
citicorp	75 5/8	panam	6 3/8
cities	34 1./8	pepsico	23 1/2
cocacola	14	philpsd	23 7/8
colgate-p	32 5/8	phmorris	32 5/8
colourtil	43 1/4	philips	11 b
coltindinc	34 3/8	phillpt	42 7/8
columgas	21 1/8	polaroid	25
commed	37 5/8	procterg	75 1/4
commsat	22	pubsec	19
consnatg	37 1/2	quaker	25 7/8
contcanco	29 1/4	rcacorp	21 7/8
conteit	43 1/4	reliancr	46 1/4
contteic	14 7/8	repstel	26 1/8
controld	45 1/2	reynolds	64 5/8
cpoint	54 5/8	rockwell	41 1/4
crownzell	36 1/2	royald	75 3/8
culbroo	7 1/2	safrind	47 3/4
curtwrc	16 5/8	schaefer	3 7/8
curtwrca	24 1/4	schlumb	86 1/8
dartind	42 7/89	searsr	18 3/8
dowchem	30	shelloil	49 5/8
dupont	39 3/8	southca	11 5/8
eastrnair	6 1/8	southpe	33
eastkodak	50 1/8	southrr	53 5/8
elpasog	19 3/4	sperryr	43 1/4
emarki	28 3/8	stbrands	22 1/8
exxonc	58 1/8	stoilcal	55 1/8
fairchc	-	stoilind	78 7/8
florida	27 1/8	stdrugs	18 5/8
fluorc	46 3/8	sunoilc	58 1/2
fordmot	37 1/8	sunoilcp	60
frouhayf	27 3/4	syntex	33
gatxcorp	35 5/8	[illegible]	26 1/4
gmcable	20 3/8	tandycraft	4 1/2
gmelect	48 3/8	timescol	36 5/8
gmfood	33 1/2	texatoolnc	28 1/4
gmmot	55 7/8	texasinstr	92 1/4
gmput	8	texasutil	17 7/8
gmtel	27	[illegible]	18 1/8
gettyoil	67	tranawa	16 5/8
gillette	25 1/4	twocntury	39 1/2
goodrich	08 3/8	unilever	60 b
goodyear	13	unioncarb	39 1/8
grace½c	35 3/8	unionl	12
greyhnd	13	unoilcal	42 5/8
gulfoilca	76 1/8	unicmpac	68 3/8
gulfost	33 3/4	uniroyal	4 1/4
heinzco	37 1/4	unbrands	9 3/4
hollei	17 3/4	[illegible]	38 1/2
hiltonh	29 1/4	usstel	21 1/4
honeyw	71 3/4	warnerl	19 1/2
illcentr	26	westbanc	28
impoil	34 3/4	westunion	20
incoltd	12 3/4	westingh	18 3/8
intbus	63 1/4	whitlabr	29 3/4
intflav	19	woolworth	27 1/8
intharv	36 1/8	wrigley	71 3/4
		xerox	60 1/2

Beurs New York

7 pct nedl	90,40	vdgrinten	141,00
akzo	26,50	hagmeijer	36,20
heinbetbeh	71,60	[illegible]	28,20
heinbier	77,60	konn upap	34,20
hoogovens	26,20	naarden	18,00
hva	47,50	ogem	18,00f
philips	22,20f	pakhoed	50,30
unilever	118,20	rijnsch	46,00
konolie	148,70	rms	1,43
klm	79,10	vmf	40,70
knsm	93,00	vnu	92,80
v ommeren	209,50	wereldhav	118,30
schcpvrtu	77,80	wessanen	47,60
abn	336,00	antbrou	-
natned	117,10	antverf	168,00
albhrijn	82,20	aruba loc	120,00
amro	67,50	sunbrou	-
bergos	95,90	[illegible]	493,00
vbark	97,90	goldmines	136,00
bols	[illegible]	[illegible]	120,00
bredvre	235,20	[illegible]	161,00
burhmann	59,50	polinco	149,00
bijenkorf	95,20	[illegible]	74,90
calv	162,00	na 7 3/4 '71	-
curhandrij	177,40	na 6 1/2 '67	-
[illegible]	245,00	na 5 '67	-
fokker	23,30	na 4 1/2 '62	-
[illegible]	32,83	abb	244,00
distbroc	55,70	vandam	175,50

Beetle Bailey — By Mort Walker

WHEN WAS THE LAST TIME YOU WASHED YOUR SOCKS, BEETLE?

WHEN WAS THE LAST TIME YOU MADE A FUSS ABOUT IT?

Archie ®

THESE EYE DROPS WILL CAUSE YOUR VISION TO BLUR FOR A FEW HOURS!

I KNOW, DOCTOR, THAT'S WHY I TOOK THE BUS TODAY INSTEAD OF DRIVING.

DO YOU WANT ME TO HELP YOU TO THE BUS STOP, SIR?

THAT WON'T BE NECESSARY, MISS PHILIPS

I MAY NOT BE ABLE TO DRIVE, BUT I CERTAINLY AM FAMILIAR WITH EVERY SQUARE INCH OF THIS NEIGHBORHOOD.

EXCUSE ME, SIR, IS THIS THE NUMBER SIX BUS TO WALNUT STREET?

DEPT OF SANITATION

Walt Disney's DONALD DUCK ®

WHAT'S TODAY'S CATCH?

SEA FOOD

CATCH OF THE DAY

IT'S TEN DOLLARS EXTRA IF YOU WANT IT COOKED!

HENRY — By John Liney

Koninkrijkswerkgroep:

Aruba opteert voor koningin als staatshoofd

GELIJK MET DE aanvang van de werkzaamheden van de Koninkrijkswerkgroep wilde de Amigoe dat belangrijke gebeuren begeleiden door de talrijke discussiepunten in bredere kring bespreekbaar te maken. Amigoe-correspondent in Den Haag, Jan Schinkelshoek, wist minister Fons van der Stee van Antilliaanse zaken als eerste een vraaggesprek af te nemen over diens gezichtspunten. Vervolgens kwamen diverse woordvoerders van Kamerfracties aan het woord. De link naar de Antillen toe had moeten geschieden via gevolmachtigde minister Eldred Maduro, maar na hem werden nog maar weinig politici op de Antillen bereid gevonden zich over deze "gevoelig" geachte aangelegenheid publiekelijk uit te laten.

Dat vergrootte de mystiek rond de Koninkrijkswerkgroep. Omdat hetgeen besproken wordt toch belangrijk is voor de bevolking van alle zes eilanden van de Antillen leek het de Amigoe toch noodzakelijk te trachten de sluier een beetje op te lichten in twee afleveringen. Dit is de tweede. Begin deze week hebben de subcommissies in Den Haag vergaderd, terwijl gisteren de derde plenaire vergadering van de Koninkrijkswerkgroep is afgesloten.

(Door: Frans Heiligers)

WILLEMSTAD — Aruba zal bij de Ronde Tafel Conferentie-die voorlopig gepland staat voor eind volgend jaar - in elk geval pleiten voor handhaving van Koningin Juliana als staatshoofd van een onafhankelijk Aruba. Dat kondigde de woordvoerder van de Arubaanse delegatie al aan op de laatste plenaire vergadering van de Koninkrijkswerkgroep eind augustus op Curacao. Hij was niet van zijn stuk te brengen, hoe ook werd gewezen op de grondwettelijke onmogelijkheid van de "koning" om een vreemde kroon te dragen. Om nog maar niet te spreken van een situatie die kan ontstaan dat de koningin behalve staatshoofd van Nederland ook staatshoofd blijft van een of meer Antilliaanse entiteiten. Trouwens ook de koningin zelf zal daarin moeten beslissen. Het animo in Nederland voor het Arubaanse voorstel zal erg gering zijn. Niet bekend is hoe de andere eilanden tegen dit discussie-punt aankijken.

Uitgebreide discussies zijn in de werkgroep gevoerd over defensie-aangelegenheden. Ook hier valt de standpuntbepaling van Aruba op, hoewel ook van de vertegenwoordigingen van de andere eilanden geluiden gehoord werden die een verdere indirecte bemoeiing van Nederland daarbij-bijvoorbeeld in een consortium-niet ongaarne tegemoet zien. Vooral de vrees voor de grijparmen van Venezuela blijkt heel duidelijk, gekoppeld aan de wetenschap dat de zes eilanden op geen enkele wijze hun eigen territoriale integriteit kunnen verdedigen.

SYMBOLISCH

Van Nederlandse kant werd in eerste instantie naar voren gebracht dat een Nederlandse aanwezigheid op de Antillen uit het hoofd moet worden gezet op het moment dat er een nieuwe staatkundige structuur is voor de zes eilanden. Nederland wil geen (militaire) verantwoordelijkheden meer hebben in dit deel van de wereld. De rol van Nederland moet dan ook meer gezien worden als een adviserende taak met de bereidwilligheid om bij te staan bij de opleiding van militairen.

Aruba blijft er echter op staan, dat ook in een poststatutaire situatie, Nederland in elk geval dát eiland zal moeten blijven honoreren met de aanwezigheid van militairen al is het maar symbolisch. Met andere woorden: Aruba wil behoud van garanties van Nederland op het gebied van de externe defensie, al is het maar voor een overgangsperiode direct na beeidiging van het Statuut om te voorkomen dat er een vacuüm ontstaat. Daar komt nog bij dat Aruba geen Venezolaanse of Colombiaanse militairen op het eiland wil.

Daarnaast wordt van Nederland ook een initierende rol verwacht om te komen tot de oprichting van een consortium van landen die zullen waken over de veiligheid van de Antilliaanse eilanden. Trouwens, Nederland zou zelf ook deel moeten uitmaken van dat consortium.

CONSORTIUM

Wat bij alle eilandsdelegaties opgemaakt wordt is de onzekerheid over de bedoelingen van Venezuela met vooral de Benedenwindse eilanden. Van de kant van de Bovenwinden werd keihard gesteld dat daar geen behoefte aan een Venezolaanse garantie voor de veiligheid van de eilanden. Daar wordt de voorkeur gegeven aan een verdrag met andere landen als Frankrijk voor een defensie-verdrag. Want zelfs als Venezuela in een eventueel consortium is opgenomen, kan aan die garantie getwijfeld worden. En of een van de andere partners-stel dat dat de Verenigde Staten zijn - dan de moed zal opbrengen om Venezuela op de vingers te tikken bij niet nakoming van de afspraken is ook nog maar de vraag. Immers, de verhouding met Venezuela prevaleert toch boven die met de Antillen. Van de andere kant zal Venezuela het niet zo snel tot een conflict laten komen als dat land ook is opgenomen in een eventueel defensie-consortium.

Nadat dit alles nog eens de revue is gepasseerd wordt toch weer aangedrongen op Nederlandse participatie bij elk op te stellen defensie-verdrag voor de eilanden van de Antillen. Nederland moet haar standpunt maar wijzigen dat het zijn "jantjes" over niet al te lange tijd "uit de west" kan terughalen. Als daar dan de politieke gedachtengang in Nederland voor veranderd moet worden, dan moet dat niet worden nagelaten. Kortom: Nederland moet maar terugkomen op zijn al ingenomen standpunten en zelfs bereid zijn om een hoofdrol te vervullen bij de komende defensie-garantie voor de diverse eilanden.

De wens van Aruba is ook dat Nederland alvast Colombia en Venezuela gaat polsen over de wenselijkheid aan die kant voor deelname aan een eventueel consortium. Daar wil Nederland niet aan zolang geen besluit kan worden genomen over de toekomstige staatkundige structuur van de eilanden. Zelfs wordt aan Aruba de rethorische vraag gesteld of de Arubanen hun onafhankelijkheidswensen laten varen als bijvoorbeeld Venezuela laat weten de territoriale integriteit van Aruba niet te kunnen garanderen.

De vermoedelijk enige garantie die Nederland kan geven aan de eilanden is dat Nederland - zeker in een eventuele gemenebestvorm - hen de politieke steun zal verlenen in de Veiligheidsraad van de Verenigde Naties. mocht het eens zover komen dat daar een klacht wordt ingediend tegen welke indringer dan ook. Maar een dergelijke aanvaller is momenteel niet bekend dus kan hij ook nog niet benaderd worden. Besloten wordt met een relativering van de eigen Nederlandse defensie, want die is ook niet meer dan een drempel die een potentiele agressor moet.

Wat uit de discussies op dit punt wel duidelijk wordt is dat de diverse eilanden op defensie-aangelegenheden als een bondgenootschap zullen optreden naar buiten toe. Bij de Nederlandse delegatie werd dan ook met vreugde geconstateerd dat de delegaties ervan uitgaan dat de aanval op een van hen beschouwd zal worden als een aanval op alle entiteiten. Er kon niet worden nagelaten op te merken dat de eilanden hiermeer hun onderlinge solidariteit tonen en dat verwacht wordt dat Nederland eenzelfde soort solidariteit ten toon spreidt.

Onderlinge solidariteit bij externe defensie

Het vraagstuk "buitenlandse betrekkingen" houdt nauw verband met de defensie. Aruba is weliswaar bereid om met de andere entiteiten (lees: eilanden) samen te werken op dit punt, maar door gebruik te maken van de diensten van Nederlandse ambassades, maar het wil toch de mogelijkheid open laten om zelfstandig op te treden in den vreemde. Nederland is bereid om de eilanden in principe bij te staan bij hun buitenlandse betrekkingen, maar daarvan moet niet zondermeer van uit gegaan worden, aangezien er zich ook zaken kunnen voordoen van tegenstrijdige belangen. De vraag moet tevens gesteld worden of niet een zware wissel getrokken wordt op Nederland als meer onafhankelijke entiteiten zich door Nederland willen laten vertegenwoordigen in het buitenland.

De werkgroepvoorzitter wees er vooral de Arubaanse delegatie op dat een zelfstandige buitenlandse politiek kan leiden tot moeilijkheden bij de defensiepolitiek. Van Nederlandse kant werd tevens gewezen op de omstandigheid dat mogelijk vier onafhankelijke entiteiten van Nederland kunnen vragen hun beleid uit te dragen. Wanneer voor wat betreft interne aangelegenheden al een grotere zelfstandigheid van optreden van de eilanden wordt voorgestaan vanwege potentiele onderlinge geschilpunten, moet daar ook rekening mee gehouden worden bij de bepaling van een apart buitenlands beleid. Op dat punt - evenals op veel andere discussie-punten - worden nadere studies gemaakt door de subcommissies of andere ad hoc-commissies.

PASPOORT

De moeite van het vermelden waard zijn bovendien de - opnieuw - van de kant van de Arubaanse delegatie voortgebrachte ideeen ten aanzien van het toekomstige paspoort. Het komt erop neer dat - zeker in een soort overgangsperiode direct na afschaffing van het Statuut - een gemenebest-vorm wordt opgezet met volkenrechtelijke banden tussen de partners.

Voor Aruba wordt in dat verband geopteerd voor een gemenebest-paspoort met daarin de vermelding van de Arubaanse nationaliteit. Het hebben van een eigen nationaliteit is namelijk de uitdrukking van de eigen onafhankelijkheid.

De sprekers kunnen het niet eens worden over de vraag hoe een gemene-paspoort eruit ziet. Niemand - ook Aruba niet - kan er een voorbeeld van geven van elders op de wereld. De vraagstukken van nationaliteit en het gebruik van paspoort als een reisdocument moeten apart aan de orde komen volgens de Arubanen. Nederland voert aan dat paspoorten hun waarde krijgen al naar gelang de andere landen er betekenis waarde aan hechten. Genoemd wordt dat bijvoorbeeld de Molukkers op eigen verzoek een door Nederland verstrekt paspoort hebben, maar daarin staat - op eigen verzoek - niet altijd dat zij ook de Nederlandse nationaliteit hebben. Met dat paspoort hebben zij al vaak moeilijkheden gehad in het buitenland. In de verdragen die tussen landen gesloten worden, worden rechten toegekend aan nationaliteiten, niet aan paspoort-houders.

Aruba herhaalt dat het van Nederland afhangt welke waarde andere landen hechten aan een eventueel paspoort met daarin de vermelding "Arubaanse nationaliteit". Bijvoorbeeld zal Nederland dragers van een dergelijk paspoort in het buitenland te hulp moeten komen via haar ambassades en consulaten als dat gewenst is. Vooral juist omdat het gemenebest-paspoort bedoeld is voor een overgangsperiode.

De Nederlandse werkgroepleden blijven erop wijzen dat net als indertijd met Suriname is gedaan, Nederland bereid zal zijn het paspoort van de Antilliaanse entiteiten te introduceren bij andere landen. Het Arubaanse voorstel om in het Nederlandse paspoort apart een vermelding te maken van de Arubaanse nationaliteit is bovendien moeilijk realiseerbaar, omdat dan ook veertien miljoen Nederlandse paspoorthouders hun paspoort moeten inruilen voor een gemenebest-paspoort met de uitdrukkelijke vermelding "Nederlandse nationaliteit" daarin.

OPTIMISME

De kleine eilanden (Bonaire en de Bovenwinden) krijgen van Nederland toch extra aandacht om te voorkomen dat die ten onder gaan straks aan het politieke geweld van de eilanden Aruba en Curacao, mochten die ieder hun eigen weg op willen gaan. Met daarbij de arrogante uitspraak in gedachte van Arubaanse zijde dat de verantwoordelijkheid voor die eilanden op de eerste plaats voor Nederland is, moet niet uitgesloten worden geacht dat die kleine eilanden ook nog in de poststatutaire sfeer staatsrechtelijke banden blijven onderhouden met het "moederland". Die eilanden kunnen namelijk in een moeilijk pakket worden gebracht door de andere twee eilanden. De vertegenwoordiger van St. Maarten - die zich beriep op ruggespraak met zijn achterban - stelde dat de Bovenwinden geen onafhankelijke entiteit zullen worden en dus ook niet zullen meewerken aan een volkenrechtelijke model. Ook Bonaire maakte op dat punt een reserve voor het geval zou blijken dat de bevolking van zijn eiland een dergelijk model namelijk ook zou afwijzen. Vreemd genoeg waren het Arubanen die toen vooral de eerste spreker verweten zich strijdig met de voor de werkgroep gemaakte afspraken op te stellen, over het hoofd ziende blijkbaar dat Aruba haar toekomstige model al bepaald heeft en slechts die voor ogen heeft. De werkgroepvoorzitter suste het geval met de optimistische uitlating dat er wellicht toch een model te bedenken valt waarin alle gesprekspartners zich uiteindelijk kunnen vinden. Dat optimisme valt niet overal waar te nemen.

Nationaliteit / Nationalité / Nationality

Geboorteplaats /

Geboortedatum /

.....zo staat tot nog toe in een paspoort van een Antilliaan de nationaliteit vermeld. Dat zal niet lang meer duren.....



JAARLIJKS HOUDT koningin Juliana tijdens een plechtige zitting van de Staten-Generaal de troonrede bedoeld voor het gehele Koninkrijk. De laatste keer, op de derde dinsdag in september, besteedde zij ook aandacht aan de Koninkrijkswerkgroep. Ze sprak de hoop uit dat de aanbevelingen van die werkgroep medio volgend jaar tegemoet gezien kunnen worden. Als het aan de Arubanen ligt zingen zij de komende tijd nog "Oranje boven", want zij willen dat koningin Juliana ook na de onafhankelijkheid, in elk geval tijdelijk, hun staatshoofd blijft.

EEN VAN DE onbetwist. hoofdrolspelers in de Koninkrijkswerkgroep is MEP-leider Betico Croes, die slechts één doel voor ogen heeft: de onafhankelijkheid van zijn eiland Aruba.

Verworpen Vaderland



door René de Rooy

In "Verworpen vaderland" beschrijft de Surinaams/Antilliaanse auteur René de Rooy (1917-'74) zijn leven. In het eerste deel behandelt hij zijn jeugd in Suriname, in het tweede deel de gelukkige Curacaose jaren en in het slot zijn teleurstellende terugkeer naar Suriname. "Verworpen vaderland" verschijnt bij Uitgeverij Meulenhoff. Exclusief voor de Amigoe vandaag een fragment uit het derde deel.

Waarom ben ik teruggekeerd, o God?
En wanneer is de vloek over dit land gekomen?
Welke vreemde dingen dolen hier zoekend rond om hun vraatzucht aan al wat er nog aan edels leefde en leeft, bot te vieren? Hebben wellicht zeven duivelen van zeven rassen samengespannen en zich verbonden om alles wat ongeschonden op wil bloeien te verminken en te vernietigen?

Zijn zij niet alomtegenwoordig geworden en heersen zij niet over land, lucht en water als ware het hun eigen domein? Waarom is het mij thans - laat, veel te laat, nu het niet meer mag baten - zonneklaar geworden?

Hoeveel gave slachtoffers aan wie mijn zuivere en onbevlekte Agnes voorafging, heeft deze veelkoppige moloch met zijn lange gore tentakels niet al gegrepen, verslonden en verteerd?
Las ik niet kort na mijn vertrek uit dit land - ergens bestaat er nog een vergeeld krantebericht over 26 juli van het jaar 1935 - dat de watramama van de rivier dertien jonge levens opeiste?

En niemand vroeg zich af wie de Jonas was om wie ook de anderen verzwolgen werden.
En niemand besefte dat er onder hen een getekende was, een, die niet tot volle wasdom op mocht groeien, omdat hij ooit een vlijmscherpe bedreiging zou betekenen voor de kwade macht, die langzaam maar zeker zijn heerschappij zou vestigen.
Weet niemand wat de ware oorzaak is geweest van Mr. Harkisoens dood? Of van anderen die na hem zijn gevolgd?
Wat is er geworden van Kiko Vliegman nog voor hij kon treden in de voetsporen van De Kom?
Wat werd van Djodjodikromo die beloofde zijn broeders op te heffen uit de modder?
Waarom stierf dokter Tjon A Loi een nodeloze dood?
Wat werd er van een Zielhuis, van Ramdali, van al deze, stuk voor stuk en een voor een?
Wat is er geworden van de weinige strijdbare idealisten?
Zij werden lijfelijk verbannen;
hun idealisme werd verminkt of verwrongen;
zij werden meedogenloos in hun achilleshiel getroffen;
hun hersenen werden aangevreten;
zij werden het gespuis ten hoon en spot;
zij werden ingelijfd bij de horde;
zij werden politiek ten val gebracht;
zij werden ont-regeld;
zij bezweken onder een onschuldige chirurgische ingreep;
zij reden in het donker tegen een afgodische kankantrie;
zij verdwaalden in het moeras en keerden nimmer terug van de jacht;
zij stierven al te jong een onbegrijpelijke dood;
zij werden uitgezocht en gegrepen;
zij werden weggewist en uitgevaagd.

Wie kan zich voor het boze oog verborgen houden, wie? Wie is veilig voor de duistere onheilbrenger?

Hij loert in de lucht op een ziel en breekt zijn vleugels: duidelijk is de val. Hij legt zijn eieren in de zuivere porien van wat rein is, een genadeloze ziektebrenger, een geile bacterie, een onzichtbaar toeslaand virus.
Hij is konkubaan van de onlaafbare watramama die vanuit duisters diepten haar prooi opeist.
Hij gaat s..il in de raderen van het verkeer, in een insekt op de voorruit om zijn slachtoffer op een onbewaakt ogenblik te overvallen.
Hij kruipt in de angst van de huurling. De nerven en de vezels van de trekkervinger volgen het ongewilde sein.
Hij huist in de geest van de dram en in de rook van het ganja-wied.

En nergens is er veiligheid.

"Verworpen Vaderland" werd voor de Amigoe bewerkt door B.Jos de Roo.

Het einde van het epos

LOUIS PAUL BOONS GEUZENBOEK

Meer hoofden werden afgekapt dan er bloemen konden bloeien in Vlaanderen

Waarschijnlijk herinnert u zich van uw lagere-schooltijd dat Nederlandse geschiedenisboekje nog wel, met al die jaartallen: 1500 Karel V te Gent geboren, 1568-1648 Tachtigjarige Oorlog, 1572 de Watergeuzen nemen Den Briel in; 1585 de val van Antwerpen, enz. Maar ook met een Antilliaanse methode als NOS PATRIA daar nog heel aardig weg mee, want Karel V, Maarten Luther, Filips II, Alva en Willem van Oranje krijgen in deel één nog 1/4 deel van de totale ruimte. Aan deze episode uit de geschiedenis der Nederlanden is het laatste, posthuum verschenen boek van de Vlaming Louis Paul Boon: HET GEUZENBOEK, gewijd. Hij begint te vertellen met de geboorte van Karel V en eindigt met de val van Antwerpen.

Tussen deze twee gebeurtenissen verhaalt hij in vier delen van elk drie hoofdstukken de geschiedenis van de Watergeuzen in Noord-Nederland en die der Bosgeuzen in het Zuiden. Het eerste deel behandelt vooral het godsdienstig aspect: Maarten Luther, de Anabaptisten en het Calvinisme, die de wegbereiders zijn van de opstand tegen het centrale kerkelijke gezag vanuit Rome en het plaatsvervangende wereldlijke in Madrid. Dit gezag wordt als Zuideuropees en dus vreemd ervaren, omdat het niet in dienst [illegible] ten bate is van een ver moederland. Met een latere term zouden we het koloniaal noemen. Boon beschrijft hoe de uitbuiting, willekeur, machtswellust en [illegible] van de geestelijke en wereldlijke leiders, d.m.v. hoge belastingen en [illegible], oorlogen, veldslagen en plunderingen, inquisitie en martelaren het rechteloze volk rijp maken om dit gezag af te schudden. De plaatselijke vorsten, edelen en ook geestelijken steunen dit streven om hun onderdanen te helpen, maar vooral om zichzelf te bevoordelen.

In het tweede deel wordt het volksverzet in de vorm van hagepreken en beeldenstorm, maar ook in de gewapende acties van de Geuzen beschreven. Als de adel nog niet verder durft te gaan dan een smeekschrift aan de landvoogdes aan te bieden, waarbij de naam Geuzen (=bedelaars) voor het eerst gebruikt wordt, heeft het volk al lang naar de wapens gegrepen onder het motto: wraak en weerwraak. Het als scheldnaam bedoelde GEUZEN wordt de erenaam voor alle opstandelingen in de strijd tegen kerkelijke en wereldlijke overheersing. Maar degene die als eerste edele aangewezen is om leiding aan het verzet te geven, Willem van Oranje, de Zwijger, aarzelt nog. Hij leeft nog in de Middeleeuwse gedachtenwereld waarin de vorst absoluut is, maar niet ook dat voor hem een keuze tussen Filips II enerzijds en het Nederlandse volk en zijn uitgebreide bezittingen in de Nederlanden anderzijds, onvermijdelijk zal zijn.

De eigenlijke strijd die begint met de komst van Alva, de slag bij Heiligerlee, de plundertochten van de Watergeuzen onder leiding van Lumey 'dat wilde everzwijn', de wisselende krijgskansen en wederzijdse successen en nederlagen, de Spaanse Furie die Noord en Zuid verenigt, worden beschreven in deel drie. Het laatste deel vertelt de ondergang van het Zuiden, waarbij de Vlaamse steden alle weer in Spaanse handen vallen, omdat Farnese, hertog van Parma, handig gebruik weet te maken van de godsdienstige gevoelens om daarmee politieke tweespalt te veroorzaken. Met de val van Antwerpen in 1585 is het met de vrijheid in het Zuiden gedaan, Spanje is weer heer en meester.

"De Zeventien Provinciën waren gescheiden. In de verlaten, verwilderde en vernietigde streek verschenen wolven die in benden mens en dier aanvielen. (...) In de steden stond het derde deel van de huizen te huur of te koop, en anderzins leeg en onbewoond. Een ooggetuige zei dat hij midden in de stad Gent, in de eens zo drukke straat der Lange Munt, twee aan niemand toehorende paarden gras zag grazen alsof het daar weide was geworden. Maar in het Noorden werd het koren rijp onder de vrije hemel, en op de vrije grond konden maaiers en pikkers de oogst binnenhalen. (...) Heel de kust der Noordzee (...) van de Wester-Schelde tot de Ooster-Eems had het Spaanse juk afgeschud, en Maurits, de zoon van de Zwijger, zette de oorlog voort en overwon. En Vlaanderen was overwonnen en stierf, en alle Geuzen waren er uitgeroeid samen en dit."

Toen ik het boek ging lezen, had ik de verwachting dat ook onze contreien ter sprake zouden komen. Karel V en Filips II haalden per slot van rekening het geld voor hun krijgskas voor een [illegible] deel uit de overzeese koloniale rijkdom van Mexico en Peru, maar dit aspect wordt door Boon nauwelijks genoemd: er zijn maar twee korte verwijzingen. Hij let uitsluitend op het [illegible] zware belastingen [illegible], waardoor de rijke Nederlanden uitgemergeld worden.

[illegible] in Rome en Spanje plaatsvindt; het blikveld is Europees van ruimte. Vertragend in de tijd, (deel I behandelt een periode van 60 jaar, de overige drie delen samen slechts 25 jaar) 'zoomt' hij steeds meer in op het focus van zijn belangstelling: Vlaanderen en daarin vooral Aalst, zijn geboorteplaats. De laatste jaren kreeg Boon steeds meer aandacht voor de geschiedenis van deze streek, getuige PIETER DAENS (1971) en DE ZWARTE HAND (1976), waarin hij Aalst schilderde als 19de eeuwse industriestad met zijn sociale strijd, en de opkomst van het anarchisme. In het afsluitende deel, HET GEUZENBOEK, beschrijft hij dus een veel vroegere episode uit de streekgeschiedenis, maar zijn sociale bewogenheid die strijdt voor emancipatie van het volk, zoals reeds vanaf het zeer vroege werk DE KAPELLEKENSBAAN (1953) en ZOMER TE TER–MUREN (1956), is ook hier volledig aanwezig. De 16de eeuw betekent de Nieuwe Tijd waarin de belangen van de Middeleeuwse adel en de Vorstelijke Almacht terzijde worden geschoven als deze indruisen tegen het volksbelang.

Boon heeft zich uitgebreid gedocumenteerd, zoals hij dat de laatste tijd steeds gewoon was. Een tienjarige arbeid levert een lijst van meer dan 35 titels geraadpleegde boeken op achterin. Deze [illegible] speelt hem parten. Hij weet zoveel, hij wil zoveel meedelen, dat het werk soms een aaneenrijging van feiten, data en feiten wordt, die teveel eisen van de lezer. Na verloop van tijd betrap je je erop dat je stukken gaat overslaan en hele bladzijden niet meer dan verkennend overziet. Het werk is geen roman in de betekenis die de letterkundeboekjes aan dat begrip geven, maar veeleer een epos, zoals Boon zelf de strijd van de Geuzen noemt, waarin de heldendaden van een heel volk worden vermeld. Niet in een bombastische taal en gezwollen retoriek die velen zo graag denken nodig te hebben, als het over 'helden' gaat, maar in de nuchter-droge, trefzekere beschrijvingswijze, zoals we die van hem gewend zijn.

In de eerste plaats is dit boek een historische beschrijving van een zestiende-eeuwse onafhankelijkheidsoorlog, maar het wordt in Boons stijl en visie de algemeen-menselijke strijd tegen onderdrukking en voor vrijheid van geweten die van alle tijden is. Zijn werk is nu uit, het epos is uit, maar Boon laat een testament na dat nogmaals getuigt van de sociale bewogenheid die als thema zijn hele uitgebreide oeuvre beheerst. Hij was een waarachtig socialistisch schrijver. Het motto voor het laatste deel vindt Boon bij het Bijbelboek Job: "Van den morgen tot den avond worden zij vermorzeld, en zonder dat men er acht op slaat vergaan zij in eeuwigheid." En zo is het ook met deze Geus onder de schrijvers en zijn werk: ook zij vergaan in eeuwigheid.

WIM RUTGERS.

Louis Paul Boon: HET GEUZENBOEK.
Uitgeverij De Arbeiderspers/Em. Querido's Uitgeverij B.V.
Amsterdam, 1979. 705 blzz.

Louis Paul Boon

Coordinatie:
Walter Palm

M.M. Kaye: "The Far Pavilions"

Een historische roman over het koloniale India

"Waarom zou een roman, die zich in het negentiende-eeuwse India afspeelt, nu een bestseller zijn? Wel nu "The Far Pavilions" is niet alleen briljant geschreven, maar bovendien is de thematiek zeer actueel. De hoofdpersoon is namelijk opgevoed in twee culturen: de Oosterse cultuur van India en de Westerse cultuur van Engeland. Ashton Hilary Akbar Pelham-Martyn wordt uit Engelse ouders in India geboren. Zijn moeder overlijdt in het kraambed en zijn vader enige jaren later in een choleraepidemie. Sita, een [illegible] Hindoestaanse, [illegible] zorg voor de opvoeding van de jeugdige wees. Sita kleedt hem niet alleen als een Hindoestaan, maar geeft hem ook een volledige Hindoestaanse opvoeding.

Als Ashton elf is overlijdt Sita en Ashton wordt voor zijn verdere opvoeding naar Engeland gestuurd, waar hij zich niet thuis voelt. Terug in India gaat een jeugddroom van hem in vervulling als hij leger-officier wordt bij de "Corps of Guides". [illegible] in Engeland het geval was krijgt Ashton, die zich meer Hindoestaan dan Engelsman voelt, moeilijkheden met zijn eigen rasgenoten. Ashton spreekt de Indiase talen vloeiend en heeft veel vrienden onder de lokale bevolking, wat natuurlijk in de ogen van de snobistische Engelsen gelijk staat met ketterij. Ashton was een tegenstander van het Engels imperialisme. Zo vroeg hij aan een zekere meneer Porson, een Engelsman die een lezing hield, hoe hij zich zou voelen als in Engeland Indiers alle belangrijke betrekkingen zouden vervullen en er een Indische Gouverneur-Generaal zou zijn, die hun allerlei vreemde wetten oplegde, waardoor iemand alleen een goede baan kon krijgen als men [illegible]

[illegible]

[illegible] ogenblik in Ahmedabad bevindt, haalt zich [illegible] naar Bhithor, waar hij [illegible] geliefde redt. Zij gaan [illegible] terug naar Ahmedabad [illegible] grote consternatie van zowel Hindoes als de Engelsen trouwen zij kort daarop.

Ondertussen willen [illegible] Engelsen hun plan doorzetten om een Engelse [illegible] te vestigen in Kabul, Afghanistan. Deze plannen stuiten op hevig verzet van [illegible] Amir en de Afghanistanen [illegible] niet gedomineerd willen worden door welke vreemdelingen [illegible] ook. Of dat nu Russen waren, die ook een begerig oog [illegible] laten vallen op Kabul, [illegible] Engelsen, dat deed er voor [illegible] niets toe. Ashton w[illegible] vermomd als een Pathan onder de schuilnaam van A[illegible] als spion naar Kabul gestuurd.

Tegen het advies van A[illegible] in gaan de Engelsen toch [illegible] met het sturen van landm[illegible] (!) naar het grensgebied [illegible] Afghanistan en India. [illegible] volgen wat schermutselingen [illegible] het grensgebied en een ve[illegible] die door de Engelsen gewo[illegible] wordt. Afghanistan [illegible] Engeland tekenen een v[illegible] verdrag en Engeland [illegible] eindelijk een post ve[illegible] Kabul. [illegible] worden echter snel voor[illegible] vermoord door een [illegible] muitende soldaten van de A[illegible] Ashton, die nog steeds in [illegible] is, trekt zich tenslotte [illegible] met zijn vrouw in de bergen.

Kaye geeft werkelijk [illegible] prachtige beschrijving van [illegible] [illegible] weduwe met het lijk van [illegible] [illegible]

[illegible] "The Far Pavilions" [illegible] gebaseerd op historische [illegible] [illegible] tussen Afghanistan [illegible] Engeland [illegible] Ook de historische [illegible] [illegible]

MARIA LANDHO[illegible]

M.M. Kaye: The Far Pavilions (Penguinbooks).

Noel Behn: „De schaduwbokser"

Spionage als schaakspel

De man, die waarschijnlijk Erik Spangler heet, is een mysterie. Over zijn achtergrond is niets bekend. Hoe hij bij de OSS (voorloper van de CIA in de tweede wereldoorlog) gekomen is, weet niemand. Desondanks is hij de bekwaamste free-lance agent, die ze hebben. Erik is meedogenloos, kent vrijwel geen angst, beschikt over een [illegible] spierkracht [illegible] van alles: hij voelt zich [illegible] op zijn gemak als gevangene achter de prikkeldraadversperringen van een nazi-concentratiekamp. Deze [illegible] — [illegible] een schrijver [illegible] — is natuurlijk uitermate handig in het spionagebedrijf. [illegible] zijn Eriks superieuren erg verguld met hem. Ze laten hem concentratiekampen binnendringen om politiek belangrijke gevangenen er uit te halen, soms tegen hun wil, of te vermoorden.

Spangler is zeer succesrijk, zodat de nazi's [illegible] denken met een uitgebreide organisatie te doen te hebben. Totdat een slimme SS Standartenführer met de naam Webber alle gevallen gaat vergelijken en tot de conclusie komt, dat het allemaal het werk van een enkele persoon is. Zoals het een "gründliche" Duitser betaamt, schrijft hij een uitgebreid rapport en ontwerpt een plan om de indringer in de val te lokken.

Het plan Webber wordt aangenomen en de jacht wordt geopend.

De nazi's waartegen Spangler het moet opnemen, zijn van het klassieke SS soort: door en door rot, wreed en met speciale sexuele wensen. De grote tegenspeler van Erik blijkt uiteindelijk ene Von Schleiben te zijn. Hij is SS Obergruppenführer, hoofd van de Commissie voor Opperste Staatsveiligheid, een verschrikkelijk gemeen sujet. Voor de decadente Von Schleiben is spionage een spel. Een schaakspel. Compleet met lichte stukken, zware stukken, met zorgvuldig manoeuvreren, opofferen van stukken en genadeloos elimineren. In Von Schleibens eigen woorden tijdens een onderhoud met de chef van de OSS: "dan bestaat het spelletje en alleen nog maar uit dat je probeert de tegenpartij te overrompelen. Doelstellingen en achtergronden worden van secundair belang, het gaat alleen om het spel". Von Schleiben zit als een spin in zijn web en speelt belangen tegen elkaar uit. Als het spel het vereist, werkt hij zelfs samen met de Amerikaanse OSS om de Russen een beentje te lichten of met de Russische [illegible]

[illegible] niet als ik — enige genoegelijke uren van beleven. Voor betreurbare geschiedschrijving dient u zich tot andere auteurs te wenden.

KEES VAN DER ZIJDEN

De Schaduwbokser
Noel Behn
vertaling: F. Lancel
uitgeverij: A.W. Bruna & Zoon

Van Halen:

"Power en rock horen bij elkaar"

[illegible] is terug in Amerika. Na [illegible] inzinking begin jaren [illegible] dendert nu de één na de andere nieuwe hardrock-lp met [illegible] de muziekstudio uit. Tot [illegible] belangrijkste nieuwkomers in dit energieke rock-genre behoren onder meer de groepen Kiss, Cheap Trick, Iron Horse en de Van Halen Band. Met name laatstgenoemde band heeft een enorme aanhang opgebouwd, wat niet in 't minst te danken is aan de inbreng van de twee Nederlandse musici in deze Amerikaanse band, te weten Ed en Alex van Halen.

Reden [illegible] om de Van Halen Band op deze pagina 'ns in de [illegible] te zetten.

De [illegible] Van Halen Band bestaat uit de broers Alex en Ed van Halen, respectievelijk op drums en gitaar, zanger David Lee Roth en bassist Michael Anthony. De beide Hollanders zijn geboren in Amsterdam, en getogen in Nijmegen. Vader Van Halen was, en is nog steeds, saxofonist. Hij speelde in Nederland onder andere bij de Snip en Snap Revue. Toen de jongens een jaar of tien waren, verhuisde het gezin naar Pasadena, vlak bij Los Angeles. Daar vond Van Halen senior een baantje in een Duits restaurant, waar hij gehuld in lederhosen zijn partijtje mee kon blazen.

[illegible] zoons Ed en Alex zochten [illegible] in een ander soort [illegible] hardrock. [illegible] 1974 richtten ze de groep "Van Halen" op. (spreek uit [illegible] Heelen"). Deze groep be[illegible] op [illegible] de [illegible] naar succes. Ed: "We gingen [illegible] uit dat we goed waren en [illegible] we door veel te spelen van[illegible] wel een platencontract zou[illegible] krijgen. Dat is ons gelukt".

[illegible] klinkt wat simpel zoals Ed [illegible] vertelt, maar in de praktijk [illegible] het er op neer dat "Van Halen" vier jaar lang dag in dag [illegible] in kleine clubs, bier[illegible], achterpainen en op dans[illegible] in en om Los Angeles [illegible] de bemoeienissen [illegible] manager, platenmaat[illegible] of agent wist "Van [illegible]" zich een steeds groter [illegible] schare fanatieke fans [illegible]. Het hoeft dan ook [illegible] te wekken, dat [illegible] uiteindelijk de aan[illegible] trok van de gevestigde [illegible] Edelmetaal.

[illegible] regenachtige maandag[illegible] in 1977, toen "Van [illegible]" in de Starwood Club in [illegible] optrad, bleken War[illegible] Records president Mo [illegible] en producer Ted Temple[illegible] in de zaal te zitten. De [illegible] dag zetten de groepsleden hun handtekening onder [illegible]. Ze doken [illegible] studio in, om met [illegible] de

knoppen hun [illegible] met edelmetalen overladen debuut-lp op te nemen. Vervolgens ging "Van Halen" op 'n tournee, die hen langs alle delen van de wereld voerde en die tien maanden in beslag nam. Het gevolg was dat hun debuut-lp in Amerika zo'n twee miljoen keer werd verkocht, terwijl de groep in veel andere landen gouden en platinum platen veroverde.

Begin dit jaar nam de groep wederom een lp op, simpelweg "Van Halen 2" getiteld. Negen van de tien songs op deze plaat werden geschreven door de leden van de groep zelf, en verder werd de Holland-Dozier-Holland klassieker "You're no good" bepaald niet zachtzinnig aan het vinyl toevertrouwd. De verkoopcijfers van deze tweede overtroffen die van de debuut-lp aanzienlijk.

Als belangrijkste grond voor hun succes zien de groepsleden hun enthousiaste inzet. Ed: „Zolang je plezier in het spelen hebt, zolang het niet zomaar een baantje wordt, is het okee. Hardrock zoals wij die spelen kan je alleen maar goed brengen, als je zelf opgewonden bent. Het publiek pikt 't echt niet als je maar op halve kracht werkt, dan heb je afgedaan".

VOLUME

Het geluidsvolume waarmee de groep "Van Halen" op het podium werkt, moet zwak uitgedrukt aardig hard zijn. Ed geeft toe dat het met name tijdens soundchecks en repetities weleens teveel van het goede is, maar dat hij het tijdens optredens [illegible] merkt. „Het wordt een soort hypnose", vindt hij, „power en rock horen nu eenmaal bij elkaar".

De power-rock van "Van Halen" berust op een gietijzeren ritmesectie, op vette gillende zang, en last-but-not-least op 't spectaculaire gitaarspel van Ed.

Ongeveer tien jaar geleden kreeg Ed voor het eerst een gitaar in handen. Zijn eerste pogingen vielen precies in een periode waarin het gitaarspel een stormachtige ontwikkeling door maakte. Technisch staat het spel van Ed op een vrij hoog peil. Een duidelijke indicatie van de belangrijkheid van gitaristen als Clapton, Beck, Blackmore en Jimi Hendrix. Volgens Ed gaan die vergelijkingen maar ten dele op: "Ik heb de laatste zes jaar vrij weinig naar andere gitaristen geluisterd. Ik heb natuurlijk wel eens wat gehoord van Blackmore en Beck, maar een echte fan ben ik er niet van. Degeen die me meest heeft beïnvloed is Eric Clapton. Zijn solo's en riffjes heb ik letterlijk noot voor noot uitgezocht. Dat was vroeger. Tegenwoordig probeer ik zoveel mogelijk mijn eigen stijl te ontwikkelen".

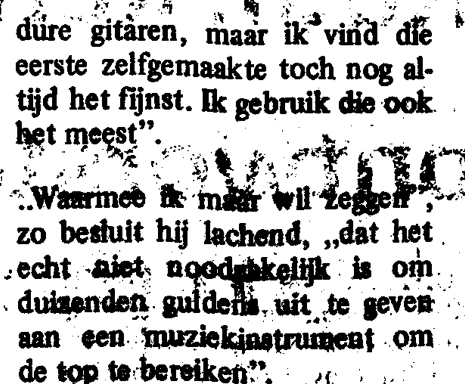
Om dat laatste te bereiken, heeft Ed zijn gitaar helemaal aangepast aan zijn persoonlijke eisen: „Ik [illegible] een oude [illegible] en een oude body, [illegible] zelf in [illegible] de [illegible] van

Shaller mechanieken en de body van een element en een volume regelaar. Ik verfde alles in mijn favoriete kleur en ik had precies wat ik wilde".

Ed bekent dat die eerste gitaar ook wel uit nood werd geboren, want geld om 'n dure nieuwe te kopen had hij zo'n tien jaar geleden nog niet. "Nu natuurlijk wel, en ik heb nu ook wel andere dure gitaren, maar ik vind die eerste zelfgemaakte toch nog altijd het fijnst. Ik gebruik die ook het meest".

„Waarmee ik maar wil zeggen", zo besluit hij lachend, „dat het echt niet noodzakelijk is om duizenden guldens uit te geven aan een muziekinstrument om de top te bereiken".

V.l.n.r.: Ed van Halen, David Roth, Michael Anthony, en Alex van Halen.



Coördinatie
Alexander Isings
Vito Keeyers

Michael is de ster van de Jackson Five

Pas 21 jaar oud, tien jaar nadat hij een carrière in de muziekwereld startte samen met vier broers, kan Michael Jackson zich de trotse bezitter van ee hit soloalbum noemen. Jacksons "Off the wall"-lp en de daarvan afkomstige single "Don't stop till you get enough" zijn razendsnel naar de top geklommen. Maar wat anders kan je eigenlijk verwachten van een artiest die zijn eerste Grammy Award al behaalde op 13-jarige leeftijd?

Vanaf het moment dat de Jacksons in 1969 hun debuut maakten in Indiana is Michael beschouwd als de grote ster van de Jackson Five. Recht uit zijn hart zingend en niet groter dan vijf voet, maakte dit jongste lid van de groep grote indruk, en de pers plakte hem meteen het etiketje "wonderkind" op. De tijd zou uitwijzen dat dit wonderkind meer was dan alleen maar een shownieuwtje van handige zakenmensen.

The Jackson Five vestigden hun reputatie snel door vier achtereen volgende hits te scoren "I want you back", "ABC" (wat 1971 de Grammy Award kreeg voor de beste popsong), "The [illegible]" en "[illegible] be". Met zijn natuurlijke gevoel voor showmanschap op het toneel werd Michael al gauw erkend als het grootste talent van het quintet. Hij bleef bij de band, maar maakte ondertussen ook een aantal hitsingles als solist.

In 1975 verliet de groep het Motown platenlabel om naar Epic Records te verhuizen. Vader Joe Jackson verklaarde deze stap onlangs in een interview als volgt: "Toen mijn jongens bij Motown onder contract waren, waren ze nog erg jong en ze deden precies wat gezegd werd dat ze moesten doen. Nu zijn ze niet langer kinderen. Ze hebben nu hun eigen uitgeversmaatschappij en ze kunnen zelf hun albums produceren. Dat zijn enkele belangrijke dingen, die ik altijd voor ze heb gewild".

Veel mensen dachten dat het vertrek van het platenlabel, dat de Jacksons beroemd had gemaakt, hen zou ruïneren. Een feit was dat hun eerste twee lp's voor Epic "The Jacksons" en "Goin' places" geen platinum behaalden. Maar toen de Jacksons [illegible] kregen om zelf hun derde lp "Destiny" te produceren, rinkelden de weer [illegible] Michael besloot samen met zijn broer Randy songs te schrijven. Geen slecht idee, getuige hun recente gouden [illegible] "Shake your body down to the ground". Daarnaast maakte Michael in diezelfde tijd ook zijn debuut filmster in de film "The Wiz". Naar aanleiding van dit kreeg hij een aanbieding om op te treden in de film "A chorus line", en zijn lenigheid tijdens concertoptredens leverde hem ook een aanbieding op om de hoofdrol te spelen in het te verfilmen levensverhaal van de legendarische danser Bill "Bojangles" Robinson.

Maar Michael liet deze aanbiedingen voorlopig nog even liggen, omdat hij eerst een solo-lp wenste te maken. Hij vroeg Quincy Jones of die niet iemand wist om zijn lp te produceren. Jones bood zichzelf aan. Michael had niet gehoopt dat Jones dit zou doen, maar ze verklaarde hij later: „Ik had nooit gedacht dat 't zou gebeuren, want Jones heeft het altijd zo [illegible] druk". De samenwerking tussen Jones en Jackson is constant sterk in alle songs op de "Off the wall"-lp, en de verwachting is dat de plaat één van de grote kanshebbers voor een Grammy Award is. Jackson demonstreert zijn grote talenten als schrijver met name in songs als "Working day and night" en "Get on the floor". Gevraagd naar zijn ambities om songs te schrijven voor andere artiesten, zegt Michael: "Ik denk dat ik voor Diana Ross en Barbara Streisand songs zou kunnen schrijven die echt goed zijn".

De [illegible] die Michael [illegible] wordt [illegible]: "[illegible] de Jacksons [illegible]. Het antwoord [illegible] een [illegible] het [illegible] de vraag [illegible] plan [illegible] [illegible] Michael [illegible] [illegible] songs op zijn kamertje in zijn ouderlijk huis...

poperwtjes

...Mary Osmond, die zich enkele maanden geleden verloofde met een 23-jarige acteur, heeft deze verloving weer verbroken. Haar commentaar: "We pasten bij nader inzien toch niet zo goed bij elkaar"...

...De Amerikaanse Doobie Brothers hebben enkele vacatures in hun groep opgevuld. De nieuw aangetrokken muzikanten zijn: Cornelius Bumpus op key-boards, Chet McCracken op drums en John McFee op gitaar...

...Bluezanger Muddy Waters is getrouwd met Maria Jean Brooks. Maria is 25 jaar, terwijl Waters 64 is...

...Rod Stewart en zijn vrouw Alana hebben een eerste kind gekregen. Het is een meisje, genaamd Maureen. Stewart verklaarde, dat als het een jongen was geweest, deze vernoemd zou zijn naar de Britse voetballer Dennis Law...

...De Nederlandse formatie Gruppo Sportivo gaat naar Amerika. Hoewel de groep officieel al ontbonden is, willen de leden de kans niet missen om tenminste eenmaal in Amerika op de planken te staan...

...Zanger Greg Walker en bassist Chris Solbert hebben de groep Santana verlaten. Dit gebeurde na een ruzie met de grote leider Devadip...

...Boze fans van het Amerikaanse popfenomeen Frank Zappa hebben diens toilet in zijn huis opgeblazen. Dit uit wraak voor het feit, dat Zappa tijdens een concert in zijn woonplaats weigerde een toegift te geven...

...Nederland kent sinds kort de CVD-band, in dit geval niet de afkorting van [illegible], maar van de achternamen van twee bekende popmusici. Namelijk Rinus Gerritsen, gitarist van de Golden Earring en Michael van Dijk zanger van de voormalige groep Alquin...

...De Engelse folkgroep Fairport Convention is na 13 jaar opgeheven. Voornaamste reden hiervoor was het feit, dat leider en violist David Swarbick op doktersadvies moest stoppen, omdat verder doorgaan in de popmuziek hem volledig doof zou maken...

...Gitarist Eric Clapton is in Engeland in opspraak gekomen, omdat hij zich heeft uitgesproken vóór de racist Enoch Powell. Volgens Clapton is Powell geen racist, maar een profeet. Clapton is fel aangevallen door de Stichting Rock Against Racism, die onlangs door een aantal popgroepen werd opgericht...

...Irving Azoff, manager van The Eagles gaat een film produceren, die gebaseerd is op de Eagles-lp "Desperado". De groep zal speciaal voor deze film nog een aantal nieuwe songs schrijven...

...De wilde Amerikaanse rockster Wayne County is na een tournee in Europa veranderd in Jayne County. De artiest onderging een transsexuele operatie...

HOT DISCOHITS

[illegible]

TOPHITS

Lied	Groep/ Zanger(es)	Last week	Weeks on chart
1. Don't stop 'till you get enough	Michael Jackson	1	3
2. Please don't go	K.C. Sunshine Band	13	2
3. After the love has gone	Earth, Wind & Fire	4	7
4. I'll never love this way again	Dionne Warwick	7	8
5. Sail on	Commodores	14	2
6. Dim all the lights	Donna Summer	10	2
7. Lost in music	Sister Sledge	17	2
8. Bad Girls	Donna Summer	3	11
9. H.A.P.P.Y. radio	Edwin Starr	5	7
10. Good Times	Chic	2	7
11. Just when I needed you most	Randy Vanwarmer	8	5
12. Turn off the lights	Teddy Pendergrass	18	8
13. [illegible]	B.E.S.S.	9	5
14. Do it good	A Taste Of Honey	19	3
15. Good Friend	Mary McGregor	16	2
16. We've got love	Peaches & Herb	20	6
17. [illegible]	B.E.S.S.	11	3
18. Goodbye stranger	Supertramp	24	2
19. Panic	French Kiss	33	2
20. Here comes that sound again	Love Deluxe	25	4
21. Tomorrow	Lou Rawls	–	1
22. Another cha cha	Santa Esmeralda	–	1
23. Born to be alive	Patrick Hernandez	6	6
24. Get up boogie	Leroy Gomez	32	2
25. My Forbidden Lover	Chic	37	2
26. We are family	Sister Sledge	12	13
27. All my love	Led Zeppelin	–	1
28. Come to me	France Joli	–	1
29. Don't let go	Isaac Hayes	–	1
30. [illegible]	[illegible]	–	1
31. All through the night	Donna Summer	15	5
32. The Boss	Diana Ross	23	5
33. Where were you when I was fallin' in love	LOBO	22	3
34. Broken Heart	Anne Murray	–	1
35. [illegible]	B.E.S.S.	27	2
36. Put your feet to the beat	Ritchie Family	34	2
37. Popmuzik	M.	21	4
38. Found a cure	Ashford & Simpson	35	2
39. Love is in the way	Sweet Inspiration	–	1
40. In the stone	Earth, Wind & Fire	28	4

"Eruption" for next week:

Still; Commodores

SONGTEXT

JUST WHEN I NEEDED YOU MOST
– RANDY VAN WARMER –

You packed in the morning, I stared out the window
And I struggled for something to say
You left in the rain without closing the door
I didn't stand in your way

But I missed you more than I missed you before
And now where I'll find comfort, God knows
'Cause you left me just when I needed you most

Now most every morning I stare out the window
And I think about where you might be
I've written you letters that I'd like to send
If you would just send one for me

'Cause I need you more than I needed before
And now where I'll find comfort, God knows
'Cause you left me just when I needed you most
(Left me just when I needed you most)

You packed in the morning, I stared out the window
And I struggled for something to say
You left in the rain without closing the door
I didn't stand in your way

Now I love you more than I loved you before
And now where I'll find comfort, God knows
'Cause you left me just when I needed you most
Oh yes, you left me just when I needed you most
(You left me just when I needed you most)

Nijmeegse ere-doctor in theologie Gustavo Gutierrez:

Geloven in een God die bevrijdt

NIJMEGEN — Het verkondigen van het evangelie in Latijns Amerika is tegenwoordig een activiteit welke tot conflicten leidt en welke dan ook wordt onderdrukt. Zo hield de priester Gustavo Gutierrez zijn gehoor in Nijmegen voor toen hij daar enige tijd geleden het ere doctoraal in de theologie kreeg. De kleine man aan wie deze eer werd verleend kenmerkt zich door zijn groot engagement met de verdrukten. Hij is een der vooraanstaande bevrijdings-theologen van Latijns Amerika.

Deze theologie ligt overigens niet alleen in zijn continent moeilijk want ook binnen de katholieke universiteit van Nijmegen moesten politieke bezwaren overwonnen worden voordat het besluit eindelijk genomen kon worden hem het ere doctoraat te verlenen.

In het verleden heeft Gutierrez verschillende malen deze eer afgeslagen. Omdat het hem ditmaal vanuit Nederland werd aangeboden en hij bewondering zegt te hebben voor het vooruitstreven

Nederlandse katholicisme heeft hij aanvaard.

Met name noemde hij zijn bewondering voor prof dr Schillebeeckx, O.P.

Wij theologen, die opkomen voor de bevrijdende boodschap die de Heer heeft gebracht voor de armen en onderdrukten hebben het niet gemakkelijk. Maar de leken die zich in basisbewegingen en op andere manieren bezighouden met de organisatie van het verzet tegen onderdrukking en uitbuiting hebben het veel en veel moeilijker. In de landen van Zuid-Amerika zijn tientallen priesters omwille van die zaak vermoord, maar véle tientallen andere gelovigen hebben hun leven moeten offeren". Aldus de priester en bevrijdingstheoloog Gustavo Gutiérrez uit Peru, di wie onlangs samen met mgr J. Bluyssen een eredoctoraat in de theologie ontving aan de Katholieke Universiteit te Nijmegen.

Hij had een groot aandeel in de voorbereiding van de Latijnsamerikaanse bisschoppenconferentie te Medellin, Colombia, in 1968, waarop voor het eerst naar buiten kwam de zogenaamde bevrijdingstheologie. Deze theologie probeert de woorden van het evangelie en van Jezus Christus te verstaan vanuit de situatie van de arme en onderdrukte mens in Zuid-Amerika. Deze theologie neemt duidelijk afstand van de gangbare theologie van de christelijke kerken en wil zich baseren op de geloofsuitleg van deze arme en onderdrukte mensen.

Zij erkent dat deze mensen een recht hebben om te leven, om te bestaan en te denken.

DUIDELIJK

,,In veel Zuidamerikaanse landen kun je spreken van een ontbreken van recht op leven voor de armen", aldus Gutiérrez in een gesprek met journalisten over zijn ideeën. ,,Er wordt deze mensen geweld aangedaan door hun de elementaire rechten te ontnemen. De vraag of deze mensen geweld tegen geweld mogen gebruiken is voor mij duidelijk. In Europa doet men daar moeilijk over. Maar in de oorlog werd bij jullie toch ook het gebruik van geweld tegen geweld van de vijand toegelaten?"

BASISGEMEENSCHAP

Gutiérrez vertelt dat de basisgemeenschappen in Zuid-Amerika het erg moeilijk hebben, omdat de overheid en grote ondernemers en grootgrondbezitters zien dat deze gemeenschappen hun macht ondergraven. Het zijn basisgemeenschappen in de sociale betekenis van het woord: ze staan onderaan de maatschappij, organiseren armen en rechtelozen, willen geloven in een God die bevrijdt. Zij zijn van de politieke betekenis. Het sociale bewustzijn van de mensen groeit door organisatie. Om die redenen wordt het ze ook veel moeilijker gemaakt dan een paar jaar geleden.

Op de vraag of hij en andere bevrijdingstheologen het extra moeilijk hebben zegt Gutiérrez: ,,Ik moet natuurlijk wel zorgen dat ik 's nachts steeds op een ~~ander~~ adres slaap. M'n post wordt geopend en soms achter~~gehouden~~. De telefoon wordt afgeluisterd. Maar verder valt het wel mee. Wij ontlenen een zekere bescherming aan het feit dat we bekend zijn. Maar de arme onbekende leken..."

BETEKENIS

Gutiérrez heeft het eredoctoraat van Nijmegen aanvaard, zo zegt hij, omdat de katholieke kerk van Nederland via het Vaticaans Concilie grote invloed heeft gehad in de hele kerk. Bovendien kwam de uitnodiging van prof dr E. Schillebeeckx, voor wie Gutiérrez groot respect en bewondering heeft. Eerder sloeg hij aanbiedingen voor eredoctoraten elders in de wereld af. De aanwezigheid van kardinaal Willebnrands en mgr Bluyssen bij de promotie beschouwt hij als een erkenning voor detheologie van de bevrijding. ,,Ik heb met kardinaal Willebrands kort over de ideeën van de bevrijdingstheologen gesproken. Ik geloof wel dat hij er respect voor heeft, al zijn niet alle uitingen van deze richting even goed", aldus Gutiérrez.

Onder de Zuidamerikaanse bisschoppen is volgens hem een groeiende groep ervan overtuigd dat de kerk zich bij voorkeur tot de armen moet richten, hetgeen wat anders is dan exclusief. ,,Met de bisschoppen valt wel te werken" aldus Gutiérrez, ,,maar sommige leken die kunnen soms zo verschrikkelijk conservatief zijn, veel conservatiever dan bisschoppen". Hij vindt dat paus Johannes-Paulus II in Mexico vooral deze boodschap heeft gebracht; aandacht voor de armen, respect voor de mens, recht zich te organiseren. Natuurlijk moest de paus zich op een officieler standpunt stellen toen hij een programmatische rede tot de bisschoppen hield, zo voegt hij eraan toe. Maar de Mexicanen hebben heel goed begrepen wat de paus zei: ik ben een arbeider geweest; ik ken jullie problemen; jullie hebben recht op grond en eigendom, jullie moeten je kunnen organiseren.

INTELLECTUELEN

Gutiérrez verwacht niet veel van de samenwerking tussen basisgemeenschappen in Zuid-Amerika en bijvoorbeeld Europa. In Europa zijn het vooral intellectuelen die tot de zogenaamde basisgemeenschappen behoren. Het zijn geen mensen die echt de sociaal laagste klasse van de maatschappij willen verheffen door met hen samen te leven en te denken en de boodschap van het evangelie te vertalen in recht op arbeid, op organiseren e.d. In Zuid-Amerika vechten de mensen om de meest elementaire rechten van het leven. Het Westen zou alleen iets kunnen doen om de oorzaken van die rechteloosheid weg te nemen. De ervaring van de laatste jaren heeft Gutiérrez echter niet optimistisch gemaakt.



..voor zover het mogelijk is wil Jan Paul II graag echt bisschop zijn van Rome. Dat moet dan gebeuren naast zijn andere normale werkzaamheden, waaronder ook het ontvangen van mensen, van veel mensen. Zo ontving hij Italiaanse bergbeklimmers, een sport waarvan hij zelf veel houdt. Hij kreeg van hen ski's. Of hij die kan gebruiken valt te betwijfelen; afgezien van het feit, dat zijn naaste omgeving wel het nodige verzet zal aantekenen als de paus zou willen gaan skieen is het eenvoudig de vraag of hij er wel tijd voor kan uitrekken naast zijn werk als bisschop van Rome....

Vroeger zestien synagogen

Na veel jaren weer 'n rabbijn in Cairo

JERUZALEM — Na vele jaren is er in Cairo weer een rabbijn. En nog wel een Israeli. De Israelische nationaliteit bezittende, in Cairo, geboren rabbijn Jitschak Debby.

Rabbijn Debby zal zijn salaris ontvangen van de Egyptische regering, gelijk andere geestelijken. Het verzoek om een rabbijn voor Egypte is door Israel gedaan aan president Anwar Sadat. Deze gaf daartoe onmiddellijk zijn toestemming.

Met de komst van rabbijn Jutschak Debby naar Cairo zal het joodse leven in Egypte mogelijk weer nieuwe impulsen krijgen. Veel bestaat er thans niet meer van. In Cairo wonen thans nog maar 160 joden, onder wie 15 kinderen. In Alexandrie wonen nog maar honderd joden. De geschiedenis leert, dat de joodse bevolking in Alexandrie te groot was, dat de volgorde van de dienst in de synagoge met vlaggen werd aangegeven omdat de duizenden bezoekers de voorzanger niet konden horen.

Van de zestien synagogen die in Cairo in gebruik waren wordt thans nog maar één benut. De diensten zijn alleen mogelijk dank zij joodse toeristen, die op vrijdagavond bij het begin van de Sabbat naar de synagoge komen en op Sabbat zelf de dienst volgen. Onder die buitenlandse toeristen zijn de laatste maanden vooral officiele Israeli's. De zestien synagogen van Cairo waren volop in dienst toen de joodse gemeenschap floreerde.

Bij de uitroeping van Israel woonden in Egypte een honderdduizend joden met eigen scholen, bejaardenhuizen en zelfs een ziekenhuis. Maar na de stichting van Israel vertrok ongeveer de helft van de joodse bevolking.

Opnieuwe werd de gemeenschap gehalveerd na de Sinai-actie van 1956, toen Israel, in het kielzog van Frankrijk en Engeland een aanval op Egypte ondernam. Tijdens de Zesdaagse oorlog werden vele joodse mannen gearresteerd. Het was vooral Spanje, dat zich voor vrijlating van joden in Egypte inzette. Sindsdien wonen ook in Nederland enige uit Egypte afkomstige joden.

Een handjevol joden bleef maar achter. Onder hen was een rabbijn. Maar ook deze nam in 1972 de wijk. Hij vestigde zich in Frankrijk, waar hij kort nadien op hoge leeftijd overleed.

Met de komst van een rabbijn, nog wel uit Israel, hoopt men dat een aantal joden die de wijk uit Egypte hebben moeten nemen, weer naar Cairo en Alexandrie zal terugkeren.

Het is geenszins denkbeeldig dat op den duur in Egypte weer een bloeiende joodse gemeenschap zal verschijnen. Het begin is er al met de toestemming van Sadat om een Israelische Israelische rabbijn te benoemen.

Protest tegen Messias-film

NEW YORK — Een satirische film over een Jezus Christus parodierende Messias heeft hevige protesten van christelijke en joodse organisaties in de Verenigde Staten teweeg gebracht. In Monty Pythons life of Brian is de held ene Brian van Nazareth, een tegendraadse Messias die zich tenslotte aansluit bij het volksbevrijdingsfront van Judea.

Het Rooms-Katholieke aartsbisdom New York verklaarde dat de film de persoon van Jezus belachelijk maakt en een grote godslastering is. De voorzitter van de Rabbijnse bond van Amerika repte van een aanval op het jodendom die tot geweldadigheid zou kunnen leiden.

De filmmaatschappij Warner Bros meende echter dat de film van de Britse humorist Monty Python geen mens zal kwetsen en als puur amusement beschouwd dient te worden.

Kerk en wereld

Kath. kerk in de VS: ontworsteld uit getto

CHICAGO — Op 22 oktober 1978, de dag van de installatie van paus Johannes Paulus II, viel bij toeval ook de opening van een driedaags congres in Chicago, dat de opzet had in grote lijnen de veranderingen te peilen die de katholieke kerk had doorgemaakt in de twintig jaar sinds het begin van het pontificaat van Johannes XXIII. Deze bijeenkomst, die als titel droeg ,,De universiteit en de verandering in de katholieke wereld", was georganiseerd door de Divinity School van de universiteit van Chicago, de Catholic Theological Union en de School of Theology van de Jezuieten te Chicago.

Het is natuurlijk een bijna uitzichtloze opgave om veranderingen van deze aard te bespreken, maar door enkele grote toespraken te combineren met werkbijeenkomsten op het gebied van theologie, geschiedenis en pastoraat bleek het mogelijk een belangrijk aantal thema's aan de orde te stellen. De thema's zelf waren al een aanwijzing welk soort van verandering zich heeft voltrokken.

R. Sargent Shriver, een vooraanstaande katholieke leek in de VS - hij is ondermeer hoofd van het Vredescorps en ambassadeur in Frankrijk geweest - legde er de nadruk op dat katholieke instellingen de taak hebben mensen voor te bereiden op ethische beslissingen in de steeds complexere situaties die zich voordoen in de regering en het zakenleven en bij openbare instellingen.

Hans Küung besprak de relaties tussen de kerk van de wereld en de wetenschap wanneer het probleem van het Godsgeloof centraal komt te staan. Juan Luis Segundo richtte alle aandacht op de politieke aard van de exegese en de betekenis daarvan voor ons verstaan van Jezus. En de zwarte bisschop van Newark in New Jersey, Joseph Francis, sprak openhartig over de problemen van kerkelijk leiderschap en over de aard van de leiding die van een bisschop verwacht mag worden.

PROBLEMEN

Bij de discussies in de werkgroepen kwamen als vanzelf de problemen aan de orde waar de katholieke kerk en de samenleving in de Verenigde Staten thans meegeconfronteerd worden.

Terwijl de theologen dieper ingingen op de implicaties van wat Küng en Segundo ter tafel gebracht hadden, probeerden de historici vat te krijgen op de veranderingen die het katholicisme in de VS te zien geeft.

De katholieke kerk in de VS is geen immigrantenkerk meer, en toch blijven haar etnische banden uit het verleden en de Europese culturen die ze vertegenwoordigt een stevige basis van haar identiteit. Aangezien men in de VS voortdurend op zoek is naar identiteit, kunnen zulke wortels in het verleden voor katholieken een voordeel zijn. Door haar omvang alleen al (25%) van de bevolking van de VS) gaat de kerk in het openbare leven een steeds duidelijker rol spelen op politiek en sociaal gebied. Het gevoel van minderwaardigheid, dat ooit typerend was voor de houding van een katholiek in een protestants land, is nu wel overwonnen.

NIEUWE BANDEN

Ook in de werkgroep over pastoraat stond de vraag van het etnische verleden en de identiteit van nu ter discussie. Eveneens werd besproken welke rol de kerk in de steden zou moeten vervullen, vooral nu de middenklassen weer naar de stad beginnen terug te keren. Ook het feit dat vrouwen steeds meer functies gaan uitoefenen naast het gebruikelijke lesgeven en sociale werk, kreeg heel wat aandacht. Maar misschien het meest opvallende punt in de discussies betrof de nieuwe banden die er groeien tussen de pastores en de wereld van de theologen. Methoden die in gebruik zijn bij groepsprocessen en bij de toerusting van volwassenen hebben nieuwe modellen van theologische reflectie doen ontstaan, die op hun beurt de aanzet geven tot nieuwe wijzen van theologiebeoefening in de Amerikaanse samenleving. Tegelijkertijd onderstrepen zulke nieuwe benaderingen dat er nog een grote kloof te overbruggen is tussen de academische theologie en het pastoraat in het veld.

BELANGWEKKENDE

Het congres was een teken van de belangrijke sociale stuwkracht die de katholieke kerk in de VS bezit; zij heeft zich ontworsteld aan het culturele en economische getto waarin ze zich bevond en heeft nu de kans aanzienlijke invloed uit te oefenen op de samenleving. De wisselwerking die er bestaat tussen de vrouwengroepen waar niet-academische theologie beoefend wordt, is zo levendig en wekt zoveel respect in intellectuele kringen, dat er belangwekkende ontwikkelingen van te verwachten zijn in de komende jaren. Het was een enorme opgave om twintig jaar verandering in de kerk in de greep te krijgen, maar het congres is er zeker in geslaagd een aantal lijnen aan te wijzen waarlangs in alle waarschijnlijkheid de kerk in de komende tien jaar haar stempel zal drukken op de samenleving de Verenigde Staten.

Paus echt bisschop van Rome

ROME — Paus Johannes Paulus II wil meer dan zijn voorgangers bisschop van Rome zijn. Dit blijkt uit zijn vele bezoeken aan parochies en instellingen in het bisdom Rome. Zijn medewerkers wijzen hierop als ,,een teken".

Iedere zondag probeert de paus ergens een pastoraal bezoek af te leggen. In parochies gaat hij dopen of vormen. Hij gaat voor in de Eucharistie en preekt. Zijn medewerkers merken hierover op, dat het om méér gaat dan een ,,vermoeiende wandeling op zondagmiddag".

Naar hun mening vindt de paus, dat hij net als iedere bisschop beschikbaar moet zijn voor zijn gelovigen en dat hij hen overal moet bezoeken; ook in ziekenhuizen, jeugdhuizen, in scholen, bejaardentehuizen en op de sportvelden.

De paus wil volgens Vaticaanse insiders zoveel mogelijk pastoraal bezig zijn. Dat is naar hun mening één van de reden, waarom hij een ervaren diplomaat als Mgr Casaroli benoemd heeft tot staatssecretaris.

De eenheid der kerken in Oost en West:

Practisch oecumenisme van uiterst groot belang

Tegen de achtergrond van zijn bedoeling om gunstige voorwaarden scheppen voor het tot stand komen van de eenheid tussen de Kerken van Oost en West en tussen de Oosterse Kerken onderling, meent het bestuur van het apostolaat voor de Oosterse kerken stil te mogen staan bij de bereikte resultaten in deze en bij de methodieken die het Apostolaat aanwendt op de weg van het praktisch oecumenisme.

Voorop stelt het dat de in de 20e eeuw ondernomen toenaderingspogingen, op de door patriarch Athenagoras bijeengeroepen panorthodoxe conferenties van Rhodos en Chambésy, een nieuwe impuls hebben gekregen. In de daarop volgende jaren zijn allerlei activiteiten ontplooid: ontmoetingen, besprekingen, beraadslagingen, maar ook samenwerking in velerlei verbanden. Dit alles heeft geleid tot min of meer officiele oecumenische dialogen tussen de orthodoxie en de overige Kerken.

Wat de dialoog orthodoxe Kerken en de rooms katholieke Kerk is te vermelden dat Paul Paulus VI en patriarch Athenagoras op 7 december 1965 de opheffing van de excommunicatie van 1054 plechtig afkondigden. Er vonden verder voorts vier theologische gesprekken plaats tussen de Russische Kerk en de rooms katholieke Kerk te Leningrad, Bari, Zagorsk en Trente.

Het lijkt niet uitgesloten dat nog dit jaar de interorthodoxe en de katholieke commissie met de theologische dialoog kunnen beginnen.

VOORTBEREIDING

Uit de contacten in het verleden is onder meer duidelijk geworden, dat wezenlijke eenheid nooit kan worden bereikt louter en alleen door theologische gesprekken en compromissen tussen kerkelijke leiders.

Er zal een voorbereiding van het volk Gods in al zijn geledingen aan vooraf moeten gaan: psychologische barrières dienen geslecht te worden, historisch gegroeide misverstanden opgeruimd, eeuwen-oude vervreemding en historisch gegroeide misverstanden opgeruimd, eeuwen-oude vervreemdeling en kerkelijk gestimuleerd nationalisme doorbroken.

Patriarch Athenagoras - aldus het Apostolaat - sprak graag van die dialoog van de liefde, waardoor allerlei vooroordelen en bezwaren vervallen en de menselijke verhoudingen verbeteren in de mate dat de liefde groeit. Als men elkaar beter kent en elkaar vollediger accepteert kan men ook meer van de theologische dialoog verwachten.

Dit is de lange weg van de zeer geleidelijke klimaatsverandering ten goede, die de slechts voor sensationele gebeurtenissen gevoelige mens veelal ontgaat.

Toch is dit praktisch oecumenisme uiterst belangrijk, want een theologisch oecumenisme zonder persoonlijk contact op het menselijk vlak en in de sfeer van gebed is weinig vruchtbaar. Het is deze weg van het praktisch oecumenisme, welke zal voeren naar de zo verlangde eenheid.

antal van 1100 leerlingen neemt steeds toe

DIRECTEUR EFRAIM COUTINHO:

Aruba heeft recht op geschikte muziekschool



(Door Harmen Geurs)

OORSPRONG VAN wat heden de Arubaanse Muziekschool heet ligt ver terug, zeker al voor de Tweede Wereldoorlog, dus ook voor het CCA. Waarschijnlijk moeten wij in dit verband de pastoors noemen van Noord, Santa Cruz, Savaneta en ook Playa, die naast hun geestelijk taak ook de zaak van de culturele ontwikkeling ter hand hebben genomen. Mensen van wie de namen al beginnen te verbleken in de herinnering, maar wier werk is blijven voortleven in de zangscholen, in de Muziekschool en wat al niet.

Later, toen in 1946 de Sociedad Bolivariana werd opgericht bestond er al een Algemeen Nederlands Verbond tot stimulering van het culturele leven op de Antillen, en het latere CCA zou eerst CCNA heten, Cultureel Centrum voor de Nederlandse Antillen. Maar de Sociedad was niet een concurrent van het ANV, het was er wel een aanvulling van in die zin dat veel van de Europese kultuur daar werd gebracht'. Geen wonder dat er Hollanders waren die de Sociedad Bolivariana wilden 'opkopen' voor een kwart miljoen om een eigen societeit te hebben. Kultuur en gevoel van eigen identiteit liepen toen ook al hand in hand, en al ging de koop niet door, toch verbreidde zich op de Antillen het gevoel dat een eigen kultuur een eigen identiteit, en die door een eigen vrijheid waarborgt.

...nen de Sociedad werd de ...baanse Kunstkring ...richt door de pianist-...leker Folkert Steenmeyer, ...49 begon het CCA met ...de Folkert als direkteur. ...e Hartog die direkteur ad ...im van het CCNA was ge-...t trad toen af. De vele ...e groepen die hetzij binnen ...Sociedad Bolivariana of ...buiten al bestonden vonden ...amerhand hun weg naar ...coordinerend CCA. Daar ...m ook de muziekgroepen ...r: er ontstond een Muziek-...ol, en van deze is Dhr ...im Coutinho nu direkteur. ...hebben hem op een morgen ...e vakantieperiode van dit ...bezocht om hem aangaande ...persoon en zijn werk voor ...uziekschool te interviewen. ...de lobby nemen wij plaats ...het zicht op het mozaiek ...door de Nederlandse ...ring is geschonken. Dat ...de tijd dat het ANV zomaar ...000 schonk, en de Lago ...ton gaf, en de Eilandsraad ...halve ton. Die tijd is wel ...bij, want Dhr Countinho ...ntschuldigt zich dat hij mij ...ijn kantoortje 'niet zo goed' ...ontvangen. De reden ...rom zal mij straks duidelijk ...len.

...NSERVATORIO

...fraim begint te vertellen ...zijn studie in Porto Rico ...de Conservatorio di Musica. ...ogen glanzen als hij de ...nnering wakker roept aan de ...emde cellist Pablo Casals, ...tevens de oprichter is van ...conservatorium. Efraim ...t een goede persoonlijke ...ekking tot hem gehad, hij ...mt het een mooie tijd. Hij ...leerde clarinet en haalde in ...6, de tijd dat de koude ...og woedde, zijn bachelors ...ree in Music Education, en ...magna cum laude. Hij ...elde clarinet voor Maestro ...als, en trad herhaaldelijk op voor de televisie. Men leerde hem kennen, en hij leerde de groten kennen die op Porto Rico kwamen, zoals Domingo Garcia, de leider van het Venezolaans Symfonisch Orkest. Ook met Viktor Tewaa, de dirigent van het Portoriceins Symfonisch Orkest ging hij om. Het zou zijn leven bepalen, deze ervaring.

Hij ging naar New York en haalde er zijn Master's Degree in Arts', 'zoiets als een doctorandus', naar Efraims omschrijving. Daarbij ging het om de psychologie van de muzikale vorming. De didactische kant van zijn interesse begon zich in New York steeds duidelijker af te tekenen. Hij kreeg een licence om te werken als Orchestral Music Teacher. Van de vierhonderd die zich voor een dergelijke vergunning meldden behoorde hij tot de twintig die in aanmerking kwamen. Hij steekt het niet onder stoelen of banken dat hij daar trots op is.

STEUN

Op mijn vraag hoe zijn vrouw in het geheel van zijn werk een plaats vindt glimlacht hij, licht achterover leunend. Zij is mij een grote steun, zegt hij. Mijn taak is moeilijk, ook neemt die veel tijd, vooral wat betreft de voorbereiding van concerten, en de examens. Neem alleen al de drukke voorbereidingen rondom het dertigjarig bestaan van het CCA. Dit zijn de tijden dat ik haar het meeste nodig heb... Sylvia Irigoyen heet zij, geboortig van Cuba, zij is zangeres. Het gezin heeft drie kinderen.

Maar Efraim gaat verder. Hij vertelt van zijn ervaring in het leiden en dirigeren van harmonie-orkesten, ook in het oprichten daarvan, en dan weidt hij uit over zijn werken met de jeugd. Men kan direkt merken dat hij dit laatste aspekt geweldig vindt. Een meisje dat half verscholen achter een voor mij nogal bizar gevormde instrumentkoffer binnenwankelt begroet hem tenminste uitbundig. Ik krijg in de loop van de morgen steeds meer de indruk dat voor veel kinderen het gaan naar de Muziekschool een feestelijk moment betekent.

In 1977 werd Efraim onderdirekteur van de Muziekschool op Aruba. Hij was naar het eiland van zijn geboorte teruggekeerd, en naar de indruk die ik heb meegenomen heeft hij geen plannen om ooit weer te vertrekken. Al heeft hij wel wensen, grote wensen. Maar daarover straks. Hij gaat vertellen van zijn werk op Aruba. Kijk, zegt hij met een armzwaai naar boven, de Muziekschool is hier gevestigd, maar er is een toevloed van elfhonderd studenten, weer tweehonderd meer dan verleden jaar, dus hebben wij centra gesticht in Santa Cruz en Tanki Leendert en Savaneta en San Nicolas. In Noord en Pos Chiquito komen er ook. Hij vertelt van zijn plan om in de verstgelegen distrikten van Aruba kinderkoren op te richten, want, zegt hij, het is absoluut noodzakelijk in verband met de grote koren die wij hebben om zo vroeg mogelijk aan een korrekte stemvorming te beginnen. Zingen buiten het 'natuurlijke register' van een stem noemt hij harmful. Hij mikt bij de stemvorming op kinderen tussen zeven en dertien jaar. maar, zegt hij met een zucht, ik ben afhankelijk van het extra kader dat ik nodig heb, maar niet bezit. Als alles meezit komen er nog eens tweehonderd jonge studentjes bij...

BASIS

De basis van de Muziekschool, zo zegt Efraim, moet gelegd worden bij de jonge kinderen. Door het stichten van aparte centra hebben wij het vervoerprobleem opgelost, zij krijgen nu een betere, en ook vroegere voorbereiding, hun kansen op sukses later maken wij hiermee groter. Als ideaal ziet hij dat de dependances groeien, niet alleen in aantal studenten, maar ook in verscheidenheid van studiemogelijkheden. De kinderen moeten het hele spektrum van de huidige muziekbeoefening zoveel mogelijk leren kennen en waarderen, vooral ook de eigen, de Antilliaanse muziek. De jazz, zo stelt Efraim, is in opkomst op Aruba: goede jazz en goede populaire muziek moeten de leerlingen leren onderscheiden van wat hij vulgaire muziek noemt met teksten van dubbelzinnige-seksuele aard die geen aesthetische waarde hebben. De muziek van de Beatles noemt hij 'heel goede muziek'; van eigen muziek tot klassiek, 'en alles daartussen' wil hij aan de jeugd leren. Bovenal moeten zij goed van waardeloos leren onderscheiden.

KLASSIEK

Op mijn vraag wat hij de waarde vindt van de beoefening van klassieke muziek antwoordt hij dat het klassieke een beslissende rol moet spelen bij de aesthetische opvoeding. De klassieke muziek heeft de waarden van eeuwen in zich. Wel trekken de uitvoering een bescheiden publiek, maar volgend Coutinho luisteren meer mensen thuis naar klassieke platen dan de opkomst op de concerten zou doen vermoeden.

Hij stelt voor om nu toch maar naar zijn kantoortje te gaan, daar de warmte bij het stijgen van de morgen in de lobby hinderlijk begint te worden. Het ligt boven de lobby, aan de achterkant. Een klein vertrekje leidt hij mij binnen dat propvol staat. Een buro, twee stoelen, en verder een dooreen van muziekstandaards en klapstoelen in een halve cirkel rond een schoolbord. Ja, zegt hij, een betere behuizing zou geen luxe zijn, u ziet hoe krap wij zitten, wij zijn met recht uit onze jas gegroeid. In het begin ging het nog wel, want wij gaven praktisch prive lessen, maar nu - u ziet het, ik kan u nauwelijks ontvangen.



MEDEWERKERS

Dan gaat hij verder te spreken over zijn medewerkers. Over Dhr Rik Elings, die pianist is van het koor, de Agrupacion Vocal Aruba, die het lied maakte voor het Jaar van het Kind. Over Lisa de Vries uit Holland die de vioolafdeling tot leven heeft gebracht. Over de derde Sticusa-leerkracht Willem Brink die guitaarlessen geeft, maar niet weet waar hij zijn leerlingen moet bergen, die bovendien nog twee kandidaten opleidt voor lesgeven, maar dan helemaal met ruimte komt te zitten. Hij vertelt van Stella Weller, de lerares accordeon en guitaar die al aan haar derde lustrum toe is, van de blokfluitlerares Bernardina Richardson, van de populaire Elvira Thiel die les geeft in Muzikale Vorming, blokfluit en cuarta, van Norma Stephens, blokfluitlerares, in haar vrije tijd hoofd van een kleuterschool te Savaneta.

Dan komt Coutinho op de heren. Ben Schulten, sinds jaar en dag op de Muziekschool voor guitaar en AMV, hoofd van de Pr Christinaschool te San Nicolas, een man die sprookjes schrijft op muziek. Edwin Kock, een guitaarleraar, Eric Tcho die hij een 'veelzijdig talent' noemt in de muziek, die arrangementen van Antilliaanse liederen op zijn naam heeft staan, en bovendien pianist is van de Agrupacion Vocal waar Coutinho duidelijk trots op is. Tot slot noemt hij nog Adolpho Bonariba, bandleider en drummer, werkzaam in het orkest van Holiday-Inn, en juffrouw Hyacintha Henriquez last, but not least, de administratrice. Hij staat erop haar te noemen. Iedereen, zegt Efraim, kent haar, en zij kent alle (elfhonderd) studenten. Dat is op zichzelf wel een vermelding waard. Voor haar administratie is een lokaaltje aangevraagd; Coutinho had gehoopt dat het bijgebouwd kon worden, maar met het zetten van een paar schotjes heeft hij wat gekregen. Maar onvoldoende was het en blijft het.

WENSEN

Hij komt op zijn wensen. Kijk, zegt hij, neem de blaas- en percussieinstrumenten. Als daarop wordt geoefend, vooral met groepen tegelijk, kunnen de andere lesen wel stoppen. Hoe kan je dan in dit kantoortje nog blokfluitles geven? Of zangoefeningen? Vertel mij dat. Of neem de dagen dat het harmonie-orkest oefent. Ik verzeker u, dan kunnen wij met zijn allen wel de straat op. Het gebouw is namelijk helemaal niet geluiddicht. Het ligt niet aan de mensen dat er zoveel overlast is, het ligt gewoon aan het gebouw.

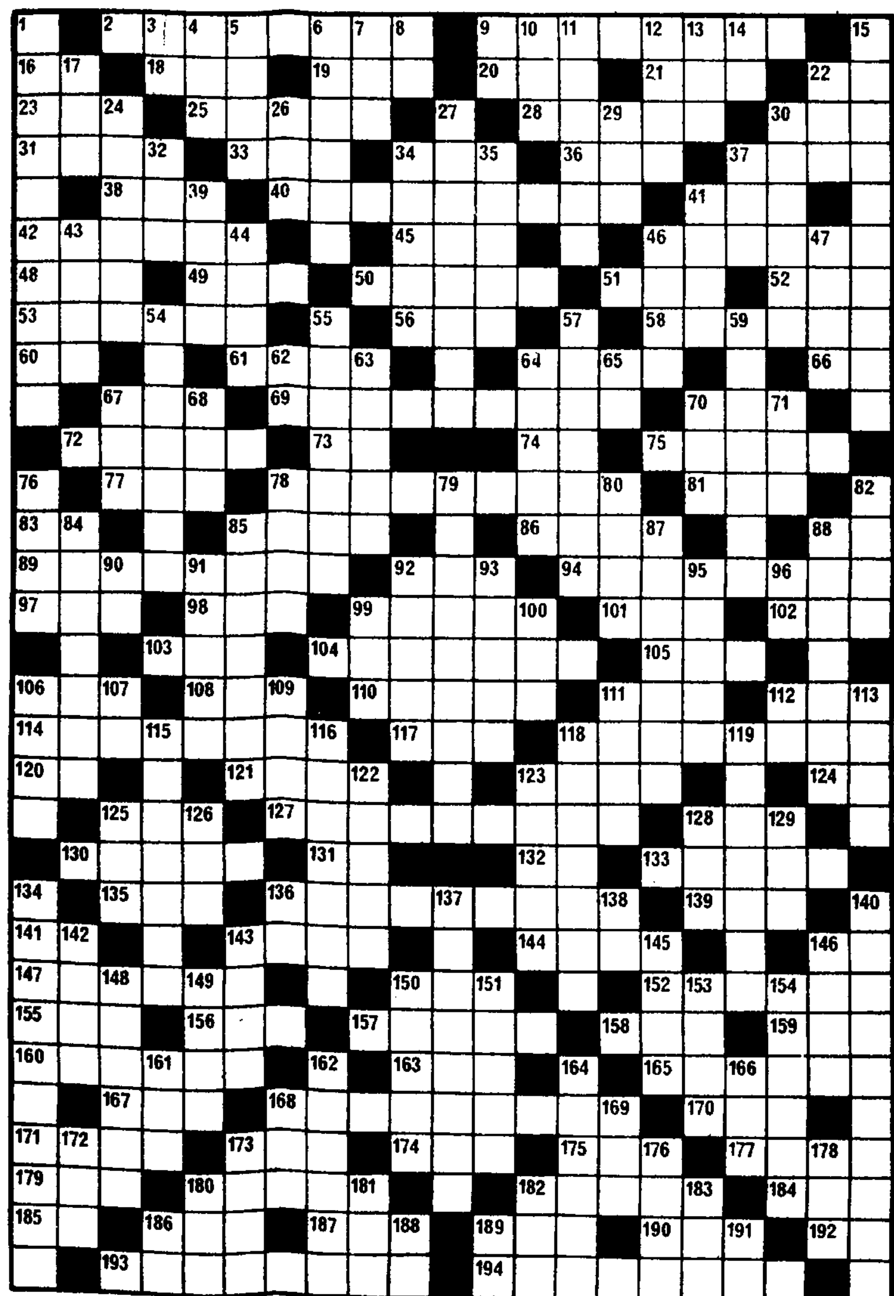
En dan de lokalen, die zijn veel en veel te klein voor de groepen die wij hebben, die bovendien nog steeds groter worden. Ik stel het zo, zegt hij, Aruba verdient niet alleen een geschikt gebouw voor zijn Muziekschool, wij hebben er zelfs recht op. Een lokaal voor de AMV, de Muzikale Vorming, wij zitten er om te springen. Nu moeten wij steeds verhuizen. Een speciale oefenruimte voor orkesten, broodnodig hebben wij dat. Een kleine muziekbibliotheek voor dagelijks gebruik naast die welke op de Eilandsbibliotheek gelukkig aanwezig is; platenspelers voor audio-visuele controle, er moet ruimte voor komen. Wij zitten er op te wachten.

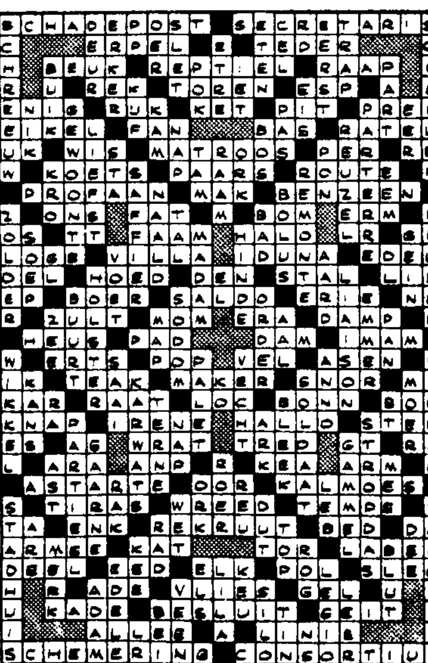
Zo pratende laat hij mij uit. Een man die zich geheel inzet voor zijn werk, maar ook een man die de bescheiden zijn medewerkers de eer geeft die hun toekomt. Een idealist zoals wij er in onze samenleving nog wel een paar kunnen gebruiken. Een idealist zoals ook zij waren, de halfvergetenen van jaren terug die rondom de kerken de eerste groepjes zangers en spelers verzamelden...

Amigoe kruiswoord puzzel

HORIZONTAAL: 2.idee, inval; 9.bekoorlijk; 16.pers. voornaamwoord; 18.verfrissing; 19.deel v.e. naald; 20.tam; 21.boom; 22.dierengeluid; 23.afslagplaats bij golf; 25.riv. in Frankrijk; 28.deel v.h. lichaam; 30.kort geleden, zoeven; 31.kleur; 33.vogeleigenschap; 34.posterijen; 36.watering; 37.teken; 38.boom; 40.vermaak, ontspanning; 41.verkeerd; 42.soort overjas; 45.bunzing; 46.boekje gevouwen blaadjes; 48.oude vochtmaat; 49.bedorven; 50.uitgesneden vis of vlees; 51.groente; 52.oude lap; 53.spijl; 56.model; 58.Ind. rijstmesje; 60.of dergelijke (afk.); 61.wreed heerser; 64.patroon; 66.gewicht; 67.bar; 69.rilling; 70.Jap. gordel; 72.gelijk, effen; 73.pers. voornaamwoord; 74.heen en terug (afk.); 75.toiletartikel; 77.deel v.e. wet (afk.); 78.bedrieger; 81.woonschip; 83.Corps diplomatique (afk.); 85.toegang; 86.mooi; 88.soort onderwijs; 89.toegang t.e. woning; 92.bijb. figuur; 94.pijn veroorzaker in een inw. orgaan; 97.lichte klap; 98.reisje, toer; 99.schrijver; 101.hoofddeksel; 102.een weinig; 103.echtgenoot; 104.in meel levende mot; 105.baal; 106.gravure; 108.houding; 110.kostbare stof; 111.deel v.e. vis; 112.nagerecht; 114.eindpunt (Lat.); 117.pl. in Gelderland; 118.periodiek; 120.reg. reglement; 121.vaartuig; 123.beest; 124.blijkens de akten; 125.Noorse Godin; 127.korting; 128.vaas; 130.boot; 131.windrichting (afk.); 132.niet genoemd (afk.); 133.soort vestingwerk; 135.kooi; 136.vleesetende vogel; 139.wereldtaal; 141.aan boord (afk.); 143.loot; 144.pl. in N-Afrika; 146.dierengeluid; 147.bestuurder; 150.dik, gezet; 152.sieraad; 155.vogeleigenschap; 156.dun, teer; 157.reusachtige figuur; 158.toverheks; 159.Jap. parelduikster; 160.zwart/witte vogel; 163.ijzerhoudende grond; 165.ambtsdrager (Prot.); 167.plaggeest; 168.vogel; 170.boom; 171.nobel; 173.vr. munt; 174.Eng. bier; 175.veerkracht; 177.honingdrank; 179.streep; 180.tapijtweefsel; 182.vertering; 184.oude doek; 186.afgemat; 187.telwoord; 189.riv. in Engeland; 190.bloeiwijze; 192.muzieknoot; 193.soort weefsel; 194.doorluchtig, beroemd.

VERTICAAL: 1.letterkundige; 3.getijde; 4.roofdier; 5.stand der edelen; 6.trek in voedsel; 7.gesloten; 8.landbouwwerktuig; 9.lengtemaat; 10.vestibule; 11.naar; 12.tijdelijk gebruik; 13.Eng. bier; 14.maanstand; 15.kenner; 17.steen; 22.kerkelijke straf; 24.raadsel; 26.Europeaan; 27.steiger; 29.ontkenning; 30.vr. munt; 32.ogenblik; 34.vrucht; 35.hefwerktuig; 37.kleur; 39.gelijk aan waarde; 41.hemellichaam; 43.karakter; 44.middag; 46.schoollokaal; 47.ringvormig; 54.leerkracht; 55.eerste openbaarmaking; 57.begin, start; 59.natuur, innerlijk; 62.boom; 63.reukwater; 64.legerplaats; 65.Duitse NV; 67.eilandje bij Nw. Guinea; 68.opening; 70.familielid; 71.deel v.e. fuik; 76.telwoord; 78.pret; 79.briefomslag; 80.wortel, biet; 82.vuurkoord; 84.donker; 85.golfbeweging; 87.pret; 88.lineaal; 90.pers. voornaamwoord; 91.bocht; 92.leerling; 93.behoeftige omstandigheid; 95.onwelriekende geur; 96.voedsel; 99.steen; 100.oesternet; 106.vervelend persoon; 107.de oudste; 109.breed; 111.hachelijk, netelig; 112.Vlaams (afk.); 113.gewoonterecht; 115.manier; 116.jaargetijde; 118.wijnstok; 119.flater; 122.been, bot; 123.wilde hond; 125.uitroep; 126.boom; 128.voorgevel; 129.pausenaam; 134.draagband; 136.rijkstelegraaf (afk.); 137.fokken v. vee; 138.muzieknoot; 140.collectieve benaming v. goedkope snuisterijen; 142.boom; 143.hemellichaam; 145.kommer, narigheid; 146.honingbij; 148.schatten, ramen; 149.inw: orgaan; 150.muziekinstrument; 151.graansoort; 153.vette vloeistof; 154.hoeveelheid die gebakken wordt; 161.hoeveelheid; 162.stroom; 164.halsgordel; 166.bergweide; 168.bron; 169.deel v.h. oor; 172.waterkering; 173.ongevuld; 176.zuivelprodukt; 178.niet slim; 180.drinkgerei; 181.met; 182.ingewand v.e. haring; 183.opening; 186.familielid; 188.de onbekende (afk.); 189.dat is (afk.); 191. muzieknoot.





WINNAAR van de Kruiswoordpuzzel van vrijdag 26 oktober 1979:
I. Gijsbregts, Noord 2, Aruba.
Hij/zij kan zijn/haar prijs ophalen bij de Redaktie van de Amigoe Aruba, Nassaustraat 110, Aruba.

Oplossingen van deze week dienen vóór donderdag 9 november 1979 in het bezit te zijn van de Redaktie Amigoe, Scherpenheuvel z/n of POB 577.

Deelnemers aan de Kruiswoordpuzzel op Aruba en Bonaire en de Bovenwinden dienen hun oplossing vóór woensdag 8 november 1979 in te dienen: Aruba-Nassaustraat 110, Bonaire-NOTIBON, Terra Corra z/n en op St Maarten-Yolanda Croes.

Op de enveloppe duidelijk vermelden: KRUISWOORDPUZZEL.

Monaco rijk en toch veilig

IN VORSTENDOM AL IN TIEN JAAR GEEN MISDRIJF MEER



Prins Rainier van Monaco en zijn echtgenote prinses Gracia, hier in het gezelschap van de prinses Aga Khan (midden). Het vorstelijk paar vormt onbetwist de grote trekpleister in het schattrijke mini-staatje aan de Franse zuidkust.



MONACO — Terwijl in nagenoeg heel de wereld de misdadigheid, de geweldpleging en allerlei daarmee min of meer gelijk te stellen verschijnselen toenemen, is er althans één uitzondering op deze algemeen schijnende regel. En niet in de binnenlanden van Sikkim of Patagonie, maar in het meest luxueuze hart van Europa: het vorstendom Monaco, deze "parel van de Rivièra", waar de zon naar men zegt duurder is dan in Hawaii, de Bahama's en Copacabana. Aldus schrijft Brabants Dagblad correspondent Jan Drummen.

Het Monaco van eerzijds, het romantische, het legendarische verdwijnt uiterlijk elke dag méér en de betonnen en aluminium en stalen en glazen wolkenkrabbers schieten er als paddestoelen uit de grond. Het beroemde casino, het vorstelijke paleis en zelfs het vermaarde oceanografische museum worden kleingedrukt door de enorme moderne gevaarten, die het dwergstaatje soms een karakter van een dwerg-Manhattan geven. Maar Monaco is zichzelf gebleven in de mate waarin het anders is dan het omringende Frankrijk en het nabije Italie en alle andere landen en steden. Monaco is rustig, men haast er zich (uiterlijk) nimmer, de lucht is er anders. Het is voornaam, wat deftig, wat stijfjes, de oude goede manieren zijn er toonaangevend en onwillekeurig spreekt men er wat zachter. Zeker, vooral in deze zomermaanden, wordt ook het rijk van prins Rainier door de bonte, luidruchtige toeristenmassa overspoeld. Maar het is een oppervlakteverschijnsel, dat het "diepere wezen" van Monaco niet raakt.

Tussen het Casino en de Sporting Club, een afstand van anderhalve kilometer, worden elke avond voor honderd miljoen briljanten en sieraden gedragen zonder dat er ooit een poging ondernomen wordt deze kostbaarheden te roven.

Ondanks al de detectiveromans en -films die Monaco als achtergrond hebben, heeft er in het vorstendom sedert een tiental jaren geen misdrijf meer plaatsgehad; in zeven jaren heeft men er slechts twee pogingen tot roof geconstateerd en de daders werden binnen enkele minuten aangehouden. Het handhaven van de openbare veiligheid op "nationale schaal" is in Monaco, dat maar drie kilometer lang en van 200 tot 300 meter breed is (totale oppervlakte: 1.497 km 2), vanzelfsprekend heel wat eenvoudiger dan in een "normale" staat. Maar in de rijkdom en weelde die hier op een bijna onevenredige wijze geconcentreerd zijn, zouden van de andere kant weer een hoog criminaliteitspotentieel in de hand moeten werken.

PERFECT

Maar daar staan andere elementen tegenover: de speelbank, die de staatskas traditioneel zodanig vult dat er belastingvrijdom voor de inwoners van Monegaskische nationaliteit is (het is uiterst moeilijk deze te "verwerven") en de hoge inkomsten van de grondspeculatie en de bouwoperaties. Met andere woorden: de Monegasken maken het goed, zó goed, dat zij niet hun toevlucht tot misdrijven behoeven te nemen om hun situatie te verbeteren. Dit is uiteraard een zeer simplistisch lijkende slotsom, maar de feiten wijzen uit, dat de schaarse delinquenten van elders komen. Dit schakelt de plaatselijke bevolking dus praktisch al uit en als men er dan in slaagt de ongewenste immigratie stop te zetten en een dermate perfect politie-apparaat op de been te brengen, dat de kansen op welslagen van misdadige operaties nagenoeg nul zijn, kan het record van Monaco bereikt worden. En het is bereikt. Ook mede door het feit, dat de politie ongekend geperfectioneerd is, omdat geld nauwelijks een rol speelt.

Binnen één seconde kan de hoofdcommissaris met zijn hele politiekorps in contact treden, waar de agenten zich ook mogen bevinden. Binnen dertig seconden kunnen alle kruispunten en bepaalde straten afgezet worden; in minder dan één minuut kan het hele "land" geisoleerd worden. Het verschijnsel is in de internationale onderwereld bekend. Vandaar dat deze geen pogingen doet het "onmogelijke mogelijk te maken". Zoals in vele andere landen en steden is er een studiegroep die alle mogelijke overvallen, aanslagen, ontvoeringen, gijzelingen, bankroven, enzovoort op papier gezet, uitgewerkt en geanalyseerd heeft, zodat voor elk geval meteen een tegenoffensief klaar staat. Computers geven voor elke mogelijke situatie onmiddellijk de tegenmaatregelen aan en kunnen deze zelfs deels automatisch ontketenen.

RIJKDOM EN RUST

Het resultaat is dit merkwaardige eiland van rijkdom en rust temidden van een wereld van toenemende onveiligheid, geweldpleging en vandalisme. Een overtuigende illustratie is dat in Monaco het Hof van Assisen (de juryrechtbank die zware misdaden behandelt) tien jaren niet gezeteld heeft, terwijl rondom (in het nabije Italie) en het enkele kilometers naar het westen gelegen Nice, de misdaad hoogtij lijkt te vieren met overvallen en ontvoeringen en moorden aan de ene kant en de roemruchte "kraak van de eeuw" in Nice (en nog heel wat andere affaires) aan de andere kant. De situatie van de nagenoeg totale veiligheid, is ook een mes dat naar twee kanten snijdt: terwijl de hoge inkomsten uit de onroerende goederen en de speelbank deze veiligheid mogelijk gemaakt hebben, maakt deze op haar beurt verdere investeringen en hogere winstmarges van deze "geldkwekers" mogelijk. Zodat theoretisch in Monaco - althans op dit gebied - een ideale toestand verwezenlijkt zou kunnen worden.

SCEPTICI

Maar in de smalle straatjes van het oude Monte Carlo en ook op de nieuwe drooggelegde terreinen, die aan de Middellandse Zee veroverd zijn, treft men sceptici aan, die zeggen, dat alles tenslotte ook hier aan een zijden draadje hangt; dat er maar het geringste onverwachte te gebeuren hoeft of het hele fraaie apparaat stort in elkaar. En de grootste pessimisten voegen daar nog bij, dat juist deze rijkdom en kleinheid van hun vorstendom een dergelijke ineenstorting een totale catastrofe zou maken. Want, zo zeggen zij, wat aan de ene kant tot deze verbijsterende situatie geleid heeft die heel de wereld ons benijdt, kan aan de andere, als er iets misgaat (en in de wereld gáát er altijd ergens en op een gegeven ogenblik iets mis) het einde van onze veiligheid en rust en rijkdom, en "dus" van Monaco betekenen.

KWARTEEUW

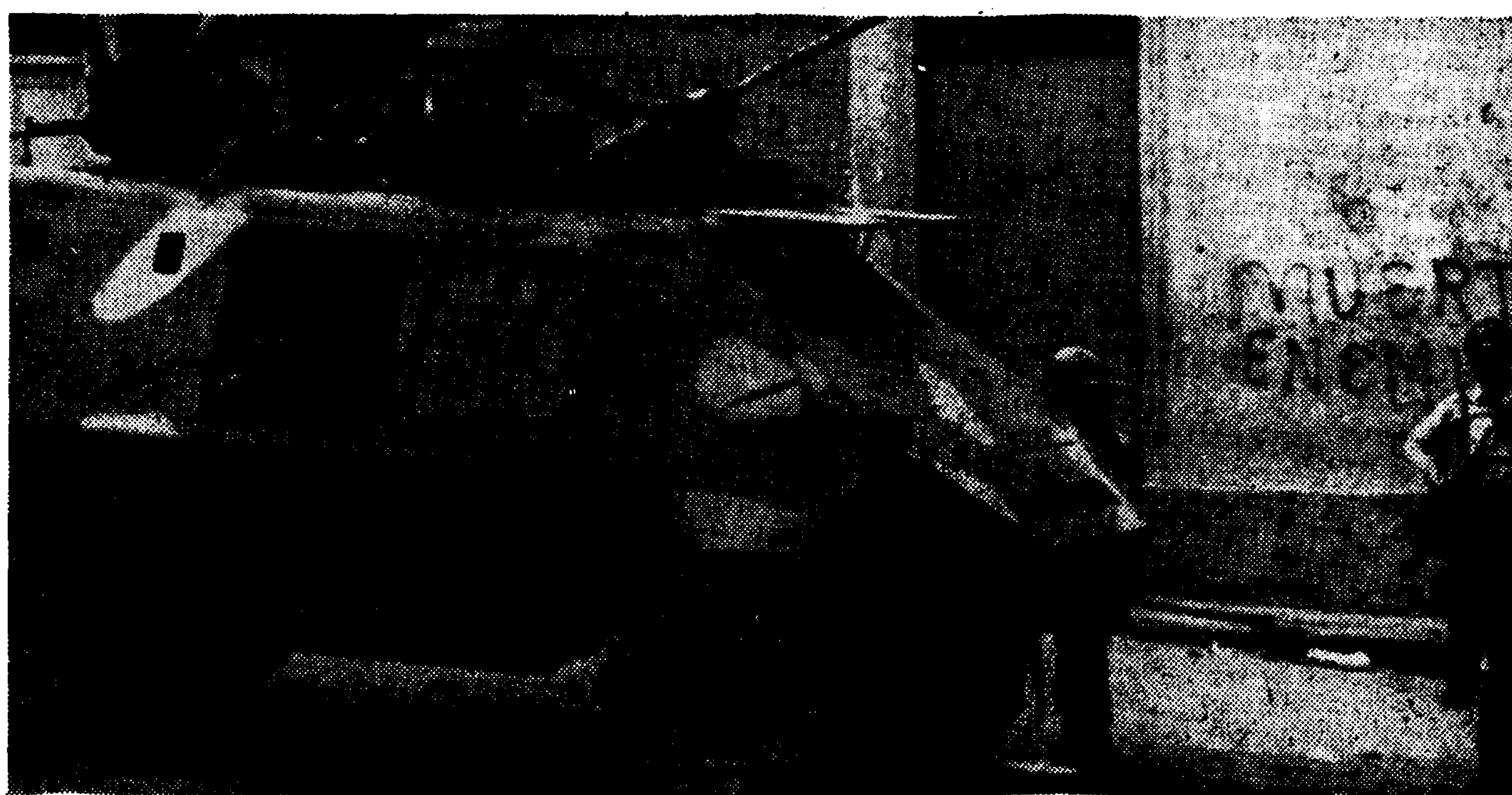
De autoriteiten delen dit pessimisme uiteraard niet; de zakenwereld evenmin en experts verzekeren dat de tegenwoordige "boom", deze ongewone conjunctuur in een door de crisis geteisterde westerse wereld, in het miniatuurstaatje nog minstens een kwarteeuw zal voortduren. En als men zi[...] er bereikt is met het dro[...] gen van de 30 hectaren (d[...] zee en de bouw van nieuw[...] ken, en als men de plann[...] studeert om heel het lan[...] vernieuwen (uiteindelijk [...] alleen historisch intere[...] bouwwerken en natuur[...] menten gespaard wor[...] krijgt men de indruk dat optimisten, die zich rea[...] noemen, ook wel eens [...] kunnen hebben.

Situatie blijft kritiek ondanks nieuwe junta

El Salvador blijft een kruitvat

SAN SALVADOR — Staatsgrepen zijn in El Salvador, de kleinste en dichtstbevolkte republiek in Midden-Amerika, geen ongebruikelijke gebeurtenis. Al een halve eeuw wordt het land bestuurd door militaire dictaturen met een totaal van zes geslaagde en tien mislukte staatsgrepen.





Het straatbeeld in El Salvador werd de afgelopen week gekenmerkt door militairen en pantservoertuigen. Soldaten houden de wacht in de plaats San Marcos, niet ver van de hoofdstad San Salvador, nadat er een aanval van guerrillastrijders was afgeslagen.

In de nacht van 15 op 16 oktober was het de beurt aan generaal Humberto Romero om te verdwijnen. Hij was in 1977 door een internationaal bekend geworden vervalsing van de verkiezingsresultaten aan de macht ge komen. Tijdens een zonder bloedvergieten verlopen staatsgreep werd hij vervangen door een nieuwe junta, thans bestaande uit de kolonels Gutierrez en Majano en verder uit de burgers Mario Andino, Guillermo Ungo en Ramon Quirez.

Staatsgrepen lijken in El Salvador net zo gewoon als de bananen die er aan de bomen groeien. Ze vormen de folklore van het nationale politieke leven. Maar dit keer is er meer aan de hand. Het Midden-Amerika van vandaag is niet meer het Midden-Amerika van een aantal jaren geleden, waar de militaire dictaturen in de meeste landen stevig in het zadel zaten. De gevolgen van het onvermogen van de dictaturen om de scherpe sociale tegenstellingen tussen arm en rijk te verminderen, de armzalige levensomstandigheden van de meerderheid van de bevolking te verbeteren en de openlijke onderdrukking van de democratische en progressieve bewegingen zijn in de samenlevingen van Guatemala, El Salvador, Honduras en Nicaragua de afgelopen jaren sterk gebleken.

DEMONSTRATIES

Ook El Salvador was de afgelopen maanden de rand van een burgeroorlog dicht genaderd. Al sinds de verkiezingsfraude van 1977 is het land het toneel van massale demonstraties tegen het regime van generaal Romero. Het antwoord van het leger was weinig subtiel. Herhaaldelijk werd het mitrailleurvuur op de vreedzame demonstraties geopend met als resultaat tientallen doden. Politieke leiders en vakbondsvertegenwoordigers werden ontvoerd en een aantal dagen later verminkt, gemarteld en dood teruggevonden.

Alleen dit jaar al vielen er vijfhonderd doden door toedoen van het leger en de verschillende paramilitaire organisaties, die stilzwijgend door het regime-Romero werden toegestaan.

Ondanks de terreur groeide het verzet tegen deze situatie en het aantal leden van de drie revolutionaire volksorganisaties snel. De revolutionaire oppositie wordt gevormd door het Revolutionaire Volksblok PPR, het Eenheidsfront van Volksactie FAPU en de Volksliga's LP-28: drie marxistisch georienteerde organisaties met meer dan 80.000 leden. Via een guerrilla-oorlog en een volksopstand willen deze groeperingen een einde maken aan de militaire dictatuur. Terwijl de FAPU en LP-28 de tijd voor de volksopstand nu al gekomen achten, meent het PPR dat eerst de organisatie en het politieke bewustzijn van de bevolking in El Salvador nog vergroot moet worden. De drie organisaties hadden nauwe banden met de guerrillabeweging in het land, die eveneens verdeeld is in drie groeperingen.

TOENAME

De laatste maanden namen de guerrilla-activiteiten in hevigheid toe en grote delen van de bevolking uitten openlijk hun sympathie. Er werd een volksfront gevormd, bestaande uit veertien organisaties, dat het aftreden eiste van Humberto Romero en het uitschrijven van vrije verkiezingen. Ook de christendemocratische partij PDC en de sociaal-democratische partij MNR ondertekenden de proclamatie van het volksforum. Het antwoord van generaal Humberto Romero bestond uit een verheviging van de onderdrukking. Bij massademonstraties vielen opnieuw tientallen doden. De situatie was onhoudbaar geworden.

Gezien de kritieke politieke omstandigheden stagneerde het economische leven en de ondernemers brachten hun kapitaal in het buitenland in veiligheid. Vanaf januari dit jaar vloeide meer dan 1400 miljoen gulden naar het buitenland. El Salvador stevende rechtstreeks af op een burgeroorlog en revolutie.

De speculaties over een staatsgreep namen toe. het optreden van het leger veroorzaakte een spiraal van geweld en generaal Humberto Romero was de situatie niet meer meester. En zo gebeurde het. Een staatsgreep werd uitgevoerd onder de leiding van jonge officieren. Er was een kort gevecht in de centrale kazerne van San Carlos en straaljagers scheerden laag over de stad. Humberto Romero en het merendeel van zijn generaals werden gedwongen het land te verlaten. De kolonels gaven een verklaring uit waarin zij hun liberaalcentrum georienteerde programma bekendmaakten: het voorbereiden van vrije verkiezingen, amnestie voor alle politieke gevangenen, doorvoering van de landbouwhervormingen, garandering van de mensenrechten en het recht op de vorming van politieke partijen.

Op 17 oktober werd de junta van de twee kolonels uitgebreid met drie burgers. Op 22 oktober maakte de junta een lijst van nieuwe ministers bekend, allen burgers op de minister van Defensie na. "De junta deed een beroep op alle politieke krachten in het land, het nieuwe programma een kans te geven. De drie revolutionaire volksorganisaties verklaarden echter, dat de staatsgreep was opgezet door de Verenigde Staten en slechts doorgevoerd, om het revolutionaire verzet in de kiem te smoren. Het guerrillaleger van de ERP (Ercito Revolutionario del Pueblo) bezette met behulp van de bevolking enige volkswijken, maar deze werden snel door het leger ontruimd. Eveneens ontruimde het leger enige bezette fabrieken. Het resultaat was zestig doden, volgens schatting van een lid van de commissie van de mensenrechten in El Salvador.

De eerste dagen van de nieuwe kolonels kunnen nog moeilijk als een bewijs van hun bereidheid gezien worden om de mensenrechten te garanderen. Maar, naar de junta tijdens een persconferentie verklaarde: „De garantie van de mensenrechten is één zaak en de handha[...] van de openbare orde is [...] andere zaak."

"Nog zijn de gevolgen va[...] staatsgreep moeilijk overzien.

De militairen zijn[...] geslaagd een verbond te slu[...] met de legale oppositiepar[...] en zo een wig te drijven i[...] tegen generaal Ro[...] verenigde oppositie. [...] programma van de milit[...] junta is liberaal genoeg om[...] aan te slaan bij een gedeelte[...] de bevolking, indien [...] tenminste werke[...] gerealiseerd wordt.

De sterke revolutione[...] volksorganisaties hebben [...] staatsgreep en het nie[...] regeringsprogramma afgek[...]

De afgelopen weken is het [...] Salvador al herhaalde male[...] gewelddadigheden gekomen.

Botsingen met het leger [...] dan ook niet uitgesloten. [...] situatie in El Salvador blijft [...] brok politiek dynamiet.

(Dit artikel werd overgeno[...] uit het Brabants Dagblad.)